

V iskanju postajališč za kolesa

3

Petkov uvod v festival I mille occhi s prenovljenim Klopčičevim Triptihom Agate Schwarzkobler

4

Eno leto po poplavi izplačujejo odškodnine

9

Alex Russo se je pred aretacijo odpravil na nov maščevalni pohod

8

Primorski dnevnik

NEDELJA, 18. SEPTEMBRA 2011

Št. 221 (20.236) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Potrebne so nove oblike mobilnosti

MARKO MARINČIČ

Po vsej Evropi, letos prvič pri nas tudi v Trstu in že dolgo let v Novi Gorici, ne pa v Gorici, kjer je občina povsem prezrla dogodek, se te dni vrstijo prireditve ob tednu mobilnosti. Upravitelji in občani se medsebojno osveščajo o potrebi po korenitih spremembah v naših navadah.

Mesta, ki so se v stoletjih razvijala, ko so se ljudje premikali peš ali kvečjemu s konjsko vprego, so v desetletjih preplavili in zadušili jekleni konjički. Prišli smo do paradoksa, da se včasih z avtom, če upoštevamo čas za iskanje parkirnega mesta, premikamo še počasneje kot peš ali s kolesom. A navada je železna srajca in le težko se odrekamo avtomobilu.

Pa bi se mu morali, vsakič ko je to mogoče. Seveda, treba je tudi opremiti mesta z alternativami: predmestnimi parkirišči, kolesarskimi stezami, učinkovitejšim javnim prevozom tako v mestnem prometu kot v primestnem, na primer s ponovnim koriščenjem danes večinoma opuščenih železniških tirov za ti. lahke metropolitanske povezave.

O vsem tem se razpravlja v tem tednu mobilnosti, razprave pa spremljajo tudi domiselne prireditve, ki občane spodbujajo k drugačnim načinom premikanja in doživljanja mesta.

Upati je, da bo od tega kaj ostalo tako v zavesti občanov kot v delovnih programih upraviteljev. Vsi bi od tega imeli korist: na zdravju, zaradi večjega gibanja in boljše kvalitete zraku, na počutju, zaradi manjšega stresa, na stroških, saj bi se lahko poživžgali na podražitev DDV-ja na bencinu. Peš ali s kolesom ni potreben.

RIM - Po poplavi žgečkljivih telefonskih prisluhov

Opozicija zahteva odstop Berlusconijske vlade

Italija ne potrebuje ... polovičnega predsednika vlade

TRST - Z 20 na 21 odstotkov zaradi vladnih varčevalnih ukrepov

Prvi učinki porasta DDV-ja

Trgovci se hudejejo na vlado in se bojijo padca povpraševanja

TRST - Čeprav se je o tem veliko govorilo, je včerajšnja podražitev davka na dodatno vrednost z 20 na 21 odstotkov za številne prodajne artikle in storitve presenetila kupce in razburila trgovce. Slednji večinoma trdijo, da se porast

davka sprva ne bo poznal na cenah, dolgoročno pa se bo to neizbežno zgodilo.

Združenja potrošnikov na državni ravni pa opozarjajo, da že prihaja do porasta cen, včasih tudi prekomernega in neupravičenega. Zveza Codacons oce-

njuje, da naj bi 35% trgovin že takoj prilagodilo cene. Dodatne podražitve pričakujejo tudi zaradi porasta cene bencina, ki bo vplivala tako neposredno na stroške avtomobilistov kot tudi na prevoz blaga.

Na 2. strani

RIM - Dan po objavi novega svežnja telefonskih prisluhov, katerih »protagonist« je Silvio Berlusconi, italijanska opozicija zahteva odstop vlade, saj država potrebuje celotnega predsednika vlade, ne pa takega, ki vlada le ob prostem času, kot je izjavil sam Berlusconi v enem od prisluhov. Po njenem mnenju bi moral predsednik vlade na Kvirinal in odstopiti.

Povsem drugačnega mnenja so v vrstah desnosredinske večine. Berlusconi lahko izreče nezaupnico le parlament, so poudarili. Glede sedanjega položaja države pa je minister Brunetta izjavil, da je ... optimist.

Na 19. strani

Pred 73. leti so se rodili rasni zakoni

Na 2. strani

Apnenčasta tla kamen spotike

Na 8. strani

V Gorici gorela streha, v Krminu kuhinja

Na 9. strani

Blažina: preveč nedorečen deželni načrt šolske mreže

Na 12. strani

Slovenci iz Kanalske doline v Škofijah

Na 23. strani

keramika in kopalniška oprema

Kakovost

Prijaznost

Strada della Rosandra 40, Trst, tel. 040 813719

- širok izbor in takojšnja dobava
- popust na izdelke iz zaloge
- tehnično svetovanje
- razstveni prostor na več kot 1000 m²

www.adriaker.it

BRITISH SCHOOL

ENGLISH *plus...*

040 369 369 - Trst, ul. Torrebianca 18

www.British-FVG.net

Angleščina brez meja

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised centre

Zlatarna Tul

Nou urnik:
ponedeljek, torek,
sreda, petek
9.00 - 15.30
četrtek 9.00 - 17.00
sobota zaprto

Boljunec - na Trgu
tel. 040 228092

TRST - Prvi dan po dvigu DDV-ja z 20 na 21 odstotkov

Trgovci se hudujejo zaradi povečanega davka

Takošnjih podražitev ne bo, zagotavljajo, s časom pa se bodo gotovo pojavile

Tudi italijanska vlada se name-rava z ogromno zadolženostjo drža-ve spopasti tako, da bo poleg krčenja javnih izdatkov tudi zvišala razne davke in dajatve. Od včeraj je že zvi-šan davek na dodano vrednost z zdajšnjih 20 na 21 odstotkov, ta razli-ka pa naj bi letno prinesla okoli 4 do 5 milijard evrov dodatnih prilivov v proračun. In čeprav se je že dalj časa govorilo, da vlada načrtuje zvišanje DDV, je petkova objava vladnega odloka v Uradnem listu, tako da je vi-šji DDV začel veljati že z včerajšnjim dnevom, marsikoga presenetila. Ob tem se nam med drugim samodejno poraja vprašanje, ali bodo zaradi višjega davka na dodano vrednost italijanske družine imele več izdatkov dnevno.

O tem, ali je vladna odločitev ko-mu povzročila preglavice, in ali bomo zvišanje DDV občutili tudi potrošni-ki, smo se poskusili prepričati včeraj, ko je novi varčevalni odlok začel veljati. Po mnenje smo se napotili v ne-kaj tržaških trgovin, ki prodajajo iz-delke, ki so bili doslej obdavčeni z 20 odstotnim davkom. Na splošno so trgovci mnenja, da jim višji DDV ne bo povzročil preglavic, saj v tem trenutku nihče ne namerava višati cen, obenem pa so poudarili, da se jim zdi vladni odlok nesramen. Trgovec v sre-dišču mesta nam je zaupal, da ne ver-jame, da bodo višji davki popeljali Ita-lijo iz krize, po njegovem mnenju bi dober začetek za izhod iz krize pred-stavljalo krčenje državnih izdatkov. Govorili smo tudi s predstavnikom združenja trgovcev v Trstu, ki nam je postregel z oceno, da je zelo neodgovorno s strani države, da o zvišanju DDV trgovce obvesti 12 ur pred za-četkom veljave novega odloka, ob tem

Tudi za večino jestvinskih izdelkov v veleblagovnicah velja od včeraj višji, 21-odstoten DDV

KROMA

pa je naš sogovornik tudi pojasnil, da je bilo stanovsko združenje Confor-mercio kategorično proti zvišanju davka na dodano vrednost. To so ar-gumentirali s tezo, da se s takšnimi ukrepi vsekakor ne spodbuja potrošnja, temveč potrošnike postavlja v še bolj defenzivni položaj, ki pogloblja že kronično krizo v trgovskem sektorju.

Torej, bolj kot nad povišanjem davka, so naši sogovorniki presene-čeni nad naglico, ki jo je imela vlada. O tem, zakaj jih pristojni organi o po-višanju niso obvestili prej, ima vsak svoje mnenje. Vendar pa je vsem skupno, da po njihovem mnenju vladni funkcionarji v tem ukrepu vi-

dijo najlažji izhod iz krize, zaradi če-sar so »na vrat na nos« vpeljali no-vost. Po zagotovilih trgovcev se trenutno ni bati, da bi se v naslednjih dneh in tednih povišale cene izdel-kov, saj zvišanja DDV ne bodo izko-ristili za dodatne podražitve, vendar pa tega ne morejo zagotoviti za na-slednje mesece.

Zanimalo nas je tudi, če bo zgolj za odstotno točko višji davek na do-dano vrednost pomenil dodatne stroške v marketih, v katerih kupujemo osnovne življenjske potrebščine. Več o tem nam je razložil upravitelj manj-šega supermarketa, ki je dejal, da bo razen osnovnih življenjskih potrebšin,

ki so obdavčene z nižjim davkom, vse ostalo po novem obdavčeno z 21-odstotnim DDV-jem. Po mnenju govornika se podražitev, ki bo neizbežna, ne bo toliko poznala na denarnicah potrošnikov, bodo pa povišanje toliko bolj občutili trgovci.

Iz slišane ga lahko zaključimo, da se še ne ve, kako se bo zvišanje DDV prelilo v cene, zaenkrat ostaja le dejstvo, da se bo z višjim davkom na dodano vrednost italijanski pro-račun napolnil, pa čeprav na račun trgovcev, ponudnikov storitev in po-trošnikov. Ob tem pa je žalostno, da je varčevalni ukrep še naprej usmiljen do politikov. (sč)

UNIVERZA - Grki

Evropska poletna šola klasikov

Oddelek za zgodovino in kulturo od antike do sodobnega sveta Univerze v Trstu že deseti-č prireja tako imenovano *Evropsko poletno šolo klasikov*, ki bo potekala **od ponedeljka do sobote**.

Poletna šola, ki bo potekala pod pokroviteljstvom italijan-skega ministrstva za šolstvo, uni-verzo in raziskovanje ter v sode-lovanju s tržaško Občino in Pokrajino ter številnimi drugimi ustanovami in podjetji, kot tudi z grškim konzulatom v Trstu, bo letos **posvečena grškemu svetu** oziroma temu, kako je grška kul-tura osvojila rimski svet. Tema poletne šole se namreč glasi Graecia capta - poraženec kot vzgojitelj.

Spored obsega vrsto pre-davanj in delavnic, ki bodo po-tekale v prostorih Oddelka za zgodovino in kulturo od antike do sodobnega sveta v slepi Uli-ci Baciocchi 4, medtem ko bo uradno odprte poletne šole ju-tri, 19. septembra, ob 15. uri v konferenčni dvorani Državne knjižnice na Trgu Papa Giovan-ni XXIII 6.

Na srečanjih in predavanjih v okviru poletne šole bodo so-delovali docenti in študentje tržaške in drugih univerz iz Italije in drugih držav srednje in vzhodne Evrope (med temi tudi Marko Marinčič z Univerze v Ljubljani) ter ravnatelj, profesorji in dijaki tržaških licejev, med temi tudi tri dijakinje klasične smeri Liceja Franceta Prešerna.

VELIKI TRG - Spomini Stanke Hrovatin na dogodke točno izpred 73 let

Ko je duce razglasil rasne zakone

Od bleščeče parade uniforme in grozljive fašistične blodnje do delirija množice - Devetletna Stanka je takrat prvič spoznala fašiste - Maja 1945 je namesto duceja na balkonu stala Morana Bidovec

Bilo je 18. septembra 1938. Mesto Trst je že od jutra nestrpno čakalo na ve-liki dogodek - prihod vsemogočnega du-ceja. Veliki trg je bil pripravljen kot za iz-jemne prilike. Umaknili so celo vod-njak štirih kontinentov, da bi bilo na trgu več prostora za vzhičeno množico. Te se je nagnetlo do poslednjega kotička. In ko se je na balkonu občinske palače, nad ogromnim napisom dux, prikazal on, v bleščeči paradni uniformi, z rokama ob bokih, z visoko dvignjeno glavo in z nav-zgor razpotegnjeno spodnjo čeljustjo v nekakšen strog ustrahovalno ukazovalni izraz, je zabučel in zadonelo kot ob poslednji sodb.

Ko je nato z gromkim glasom, z odrezavim skandiranjem besed, kot da bi lajal, spregovoril, je množico zajel pravi delirij. Vzkliki »duce, duce« so ne-prestano prekinjali njegovo smešno re-toriko. Premnogi se najbrž sploh niso dobro zavedli, kaj jim pravzaprav trobi. In vendar je imel njegov tržaški govor ve-liko zgodovinsko težo. V skrajno nega-tivnem smislu seveda, saj je s tržaškega balkona prvič predstavil italijanski in svetovni javnosti rasistične zakone proti ži-dovski skupnosti. Trg pa je skrbno poslušal te grozljive fašistične blodnje, rjovel in se naslajal ob odsekanem frazarjenju. In nikomur ni tedaj še na rob pameti padlo, kam bodo njegove fanta-zije o židovski in slovanski nevarnosti, o zveličavnosti fašistične ideologije in o tisočletnem imperiju privedle Italijo in ves svet.

Stanka Hrovatinova, sedanja po-krajinska predsednica borbevske orga-nizacije VZPI-ANPI je bila takrat stara devet let. Tudi ona je bila takrat med množico na Velikem trgu. Pravzaprav sta se z materjo držali bolj odmaknjeno, v stranski uličici, toda pritisk množice je bil tako silovit, da ju je dobesečno po-tisnilo do samega trga. Stanka je bila premlada, da bi razumela, kaj želi poveda-ti rjoveči možak na balkonu, obkrožen od mnogih drugih črnih možicljcev. V spominu so ji ostale le nešteto krat iz-govorjene besede »patria« in »nemici«. Danes pravi, da ji je od takrat ostala be-

seda patria na želodcu. Spominja se tu-di, kako je v določenem trenutku pote-gnila mamo za rokav in jo tiho, da bi kdo ne zaznal slovenske govorice, vprašala: »Mama, zakaj tako laja ta človek?«. Ma-ti se je nasmehnila in prav tako tiho od-govorila: »Ob takšni čredi mora lajati, si-cer ga ne bodo ubogali.«

Kako je naneslo, da sta se mati in hči znašli v gneči črnosrajčnikov? Še iz detinskih let, se spominja Stanka, so bile v družini najpogostejše uporabljene be-sede »Slovenci«, »Italijani«, »fašisti«, »antifašisti«, »narodnjaki«, »komunisti«. »Ob teh pojmihi sem rasla. V hišo so te-

daj stalno prihajali mnogi antifašisti, kot na primer Alojz Budin, Vid Vremec, Uša-jevi, Armid Ukmar, Zoran Sosič in dru-gi. V glavnem so bili komunisti, ki so se pogovarjali o uporabi proti fašizmu. Mar-sičesa takrat seveda nisem razumela. Ko se je na primer razpravljalo o razlikah med komunisti in narodnjaki, sem nekoč vprašala mater, ali mi nismo narodnja-ki. Pa mi je odgovorila: »Seveda smo. Vsi smo narodnjaki, a mi smo kot komuni-sti še nekaj več, ker se zavzemamo, da bi vsi delavci imeli delo, da bi dosegli ena-kost med ljudmi, da bi živeli v državi, ka-kršna je Sovjetska zveza.« Ob neki drugi priložnosti sem vprašala mater, zakaj nas fašisti ne pustijo govoriti po slovensko in zakaj moram biti v šoli Giovanna in ne Stanka. Pa mi je odgovorila: »Zato, ker se nas bojijo.« V svoji otroški radovedno-sti sem tudi spraševala, kdo so pravza-prav fašisti, ker bi jih hotela poznati, in mati je odgovorila, da jih med Slovenci ni, pač pa so fašisti mnogi Italijani.«

V tem vzdušju je torej Stanka odraščala in ko se je približal dan ve-likega Mussolinijevega nastopa na Veli-kem trgu, ji je mati rekla: »Čas je, da vi-diš, kakšni so ti fašisti. Šli bova pogledat na trg. Ker si še premajhna, ne boš ra-zumela, a ko boš večja, boš lahko pomi-slila na vse to.«

O tem doživljaju na Velikem trgu Stanka dejansko dalj časa ni več razmišljala. Posebno intenzivno pa se ji do-godek vrnil v spomin 4. maja 1945, ko je bil val dogajanj po osvoboditvi, polnih

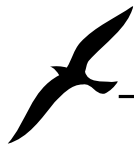
navdušenja in novih upanj, spet prive-del na Veliki trg. Spet je bila na njem ogromna množica, vendar tokrat ni bi-lo divjega lajanja in oglušujočega pozi-vanja in namesto italijanske besede je trg preplavila slovenska. Namesto duceja je bila na odru Morana Bidovec, ki je umir-jeno spregovorila sicer glasni, vzklíkajoči, vendar ne histerični množici. Zgodovi-na je obrnila stran. In od tedaj jih je obrnila še veliko.

Veliki trg, kamor se je vrnil tudi vodnjak štirih kontinentov, se občasno še vedno polni in ne vedno s prijaznimi nameni. Zadnjič se je napolnil ob ve-likem koncertu prijateljstva, ki so mu pri-sostvovali predsedniki Slovenije, Hrvaške in Italije. Bilo je prijetno in veličastno. Morda smo le obrnili stran zgodovine, ko ne bodo besede patria in nemico več uporabljene v zle namene.

Dušan Kalc

Trst proti rasizmu

Ob 73-letnici razglasitve rasnih zako-nov na tržaškem shodu bo **danes ob 19. uri ob vodnjaku na Velikem trgu** krajša svečanost. Pobudniki - člani gi-banja Percorsi di convivenza - se bo-do spomnili te tragične napovedi, ki je privedla do šoaha. Občane vabijo k udeležbi in naj s sabo prinesejo svečo. Trst bo tako nastopil proti rasizmu, di-skriminaciji in omejevanju svobode.

OBČINA TRST - Evropski teden mobilnosti

Po mestnih ulicah lov na primerna postajališča za kolesa

Pristojnim občinskim organom bodo posredovali spisek primernih lokacij za nova postajališča

Po tržaških mestnih ulicah se uspešno nadaljuje evropski teden mobilnosti, katerega cilj je, da bi se ljudje v mestih premikali z javnimi prevozi, kolesom ali preprosto peš, namesto z lastnimi prevoznimi sredstvi. K pobudi Evropske komisije in ministrstva za okolje za Italijo je letos pristopilo kar 1800 evropskih mest, med katerimi je 50 italijanskih, letos pa je prvič pristopila tudi Občina Trst v sodelovanju s tržaško Pokrajino, tržaško Univerzo, podjetji AcegasAps, AMT, Trieste Trasporti in vrsto občanskih združenj.

V Trstu je bilo dogajanje pestro že v petek, ko se je teden začel po celi Evropi z *In town without my Car* - V mesto brez avta. Včeraj se je množica kolesarjev zbrala na trgu Libertà pri glavni železniški postaji in se nato odpravila po ulicah, da bi poiskala primerne lokacije za nova postajališča za kolesa. Kolesarji so izpred izpred avtobusne postaje in parkirišča Silos krenili proti trgu Duca degli Abruzzi, nato obrnili proti ulici Rossetti, zavili spet dol proti trgu Hortis, nakar so mimo sprehajališča Sv. Andreja prispeli do cilja pred nakupovalnim centrom Torri d'Europa. Organizatorji »kolesarskega sprehoda«, združenje Ulisse-FIAB, so si z udeleženci zabeležili in označili kraje z modrimi kartonastimi tablicami s črko P, kjer naj bi, po njihovem mnenju, lahko namestili nova postajališča za kolesa. Zamisel bodo naknadno posredovali pristojnim občinskim organom, da bi slednji ukrepali. Združenje si prizadeva, da bi postajališča opremili s primernim pristreškom, da bi se tako kolesa ne poškodovala v primeru

Kolesarji čakajo na start »lova na postajališča«

KROMA

dežja. Kraj pa mora biti primeren in varen, da ne bi vandali kradli ali kvarili koles. Združenje Ulisse-FIAB meni, da bi na ta način, s primernimi in varnimi postajališči, občani v večji meri kupovali in se vozili s kolesi.

Danes bo na sporedu kolesarjenje po mestu (zbirališče ob 9. uri na Borznem trgu), od 8. ure pa bo na trgu na razpologo tudi »ko-

lesarski mehanik«. Kdor si želi s kolesom ven iz mesta, se lahko udeleži kolesarjenja z Borznega trga (zbirališče ob 9. uri) do Milj, kjer bo ob 11. uri na trgu Marconi srečanje med tržaškimi in miljskimi upravitelji. Opoldne, ob zaključku mestnega kolesarjenja, bo na Bornem trgu čas za otroke z animacijo z gorskimi kolesi. Jutri ob 18.30 v občinski poročni dvorani

ni bo na programu okrogla miza o novih tehnologijah v službi načrtovanja in varnosti mobilnosti. Skozi celoten potek prireditve bo v dvorani Portici (Veliki trg, 4/c) od 9. do 20. ure na ogled *Mobilnost na razstavi* z načrti, programi in študijami o mobilnosti. Evropski teden mobilnosti se bo zaključil v četrtek, 22. septembra. (and)

TRGATEV - Domačija Pri Repi

Brez »sup« ni trgatve

Letina je letos dobra in zdrava tudi na Kontovelu - Vitovska kar s kilogramskimi grozdi

Dušan Križman
v kleti
za vinifikacijo

KROMA

Nekdanji profesor Dušan Križman se je v zadnjem času posvetil izključno vinogradništvu, saj je že nekaj let razred z dijaki zamenjal na trtami. Na **domaćiji Pri Repi** pod Fernedom, tako se pravi delu Kontovela, kjer se nahaja njihova klet in osmica, so belo sorto potrgali že prvi teden septembra, rdečo sorto pa teden kasneje. »Na trgatvi pa ne smejo manjkati pristne »kontovelske supe«, saj drugače trgači ne pridejo pomagati«, je hecno pripomnila Dušanova žena.

Dušan je okrog leta 1984 posadil nove trte malvazije, takrat je namreč bila istrska malvazija edina, ki so jo lahko registrirali s kontroliranim poreklom DOC. »Od takrat pa smo ostali zvesti malvaziji. Naša je suha in krepka,« nam je zaupal Dušan. Belo vino je ob našem obisku že počivalo v velikem jeklenem sodu v njihovi manjši, zgornji kleti, ki je namenjena vinifikaciji. Manj kot 10% je starih trt, izpred prve svetovne vojne, na katerih rastejo sauvignon in vitovska. »Letos smo posebno zadovolji-

ni z vitovsko, čeprav je pridelamo približno sto litrov. Pobrli smo grozde, ki so tehtali skoraj kilogram«, je dejal Dušan. Nekaj manj kot belega, grozda imajo refoška, ki ni teran, ker ne raste na kraški rdeči zemlji, a gre za isto sorto trte. Tudi črna sorta je že stekla s prese v manjši sod. »Nasade refoška imamo v bregu pod restavracijo Slavko in so težko dostopni. Za obdelavo zemlje moramo prekopalnik razstaviti na tri kose, da ga pripeljemo do vinograda. Čakamo, da bodo pristojni organi razširili kmečke poti, da bodo vinogradi lažje dostopni, a postopek je dolg«.

Ker imajo Križmanovi nasade na morski strani, so morali pohiteti s trgatvijo, drugače bi sladkor v grozdih presegel idealno količino, vino pa bi zaradi tega potem vsebovalo preveč alkohola. Trgatev je tudi na Kontovelu bila veliko zgodnejša od lanske. »Vsekar letošnja trgatve ni rekordna, kar zaveda čas. Pred približno petimi leti smo trgali že avgusta«, je pojasnil Dušan in dodal, da bi lahko tudi letos trgali že

zadnje dni avgusta. Kljub suši je bila letošnja letina v povprečju, lani pa je bila dokaj skromna. Nasadi so bili letos zdravi, nobena trta se ni posušila. Vsa leto pa jim nekatere trte zbolijo ali se posušijo in poginejo. »Ni bilo treba poseči in niti ne škropiti proti plesni. Med trgatvijo smo polnili zaboje v seneci in je zasenčeno prišlo v klet, da se ni pobrlo grozdje pripeklo«.

Kontovelske vinograde ni pogosto obiskala divjad, tako da večje škode ni bilo. Divji prašiči ne hodijo v kontovelski breg, ker so vinogradi dobro ograjeni, srne pa rade skočijo čez mrežo in zobajo grozde, predvsem pa mladike oljk. Križmanovi pridelujejo tudi olje iz približno 80 oljk, letošnji pridelek pa bo skoraj polovičen od lanskega, ker je suša pokvarila dober del nasada.

Vino pa se že dela v sodih. Velik sod belega vina bodo decembra, po drugem pretoku, premestili v spodnjo klet, ki je hladnejša. S črnim vinom pa bodo to storili februarja.

Andreja Farneti

NABREŽINA - Podpisi danes na prazniku

SSk za referendum o volilnem zakonu

Stranka Slovenska skupnost povsem soglašala z odborom, ki si na vsedržavni ravni prizadeva za sklicanje ljudskega referenduma, ki naj razveljavi sedanji volilni zakon. Zakon, ki je obče znan z nazornim imenom »porcellum«, se pravi »svinjarija«, določa izvolitev obeh vej parlamenta z zaprtimi listami, kar volivcem onemogoča, da izražajo preference. Dejansko se tako dogaja, da peščica ljudi v vodstvih večjih vsedržavnih strank samostojno vnaprej določi sestavo glavnine rimskega parlamenta, kar je skregano z osnovami vsake zdrave in zrele demokracije.

Ljudje so po vsej Italiji množično podprli pobudnike referenduma (potrebni so 500 tisoč podpisov do konca septembra) in pomembno je, menijo pri SSK, da tudi kot Slovenci prispevamo svoj delež k rušenju sramotnih volilnih pravil, ki so privedla do imenovanja najslabšega parlamenta v povojni zgodovini Italije.

Slovenska skupnost zbira podpise na svojih osrednjih sedežih v Trstu (Ul. Galina, 5/III) in v Gorici v dopoldanskih urah vsak dan od ponedeljka do petka. Podpi-

se bodo zbirali tudi na današnjem strankinem prazniku in okrogli mizi o bodočnosti devinsko-nabrežinske občine, ki bo ob 17. uri v Nabrežini na Sokolovem igrišču ali v Grudnovi rojstni hiši v primeru slabega vremena. Domača sekcija SSK bo podpise zbiralala tudi na torkovem tradicionalnem semnju na nabrežinskem trgu.

Deželni svetnik SSK Igor Gabrovce poziva vse rojake, da množično podprejo zahtevo po referendumu in v tem smislu zbira podpise proti zakonu »porcellum« tudi v deželni pisarni na Oberdankovem trgu v Trstu.

Slovenska skupnost si prizadeva za nov volilni zakon, ki naj med drugim predvideva tudi zajamčeno izvolitev predstavnikov slovenske narodne skupnosti v italijanski parlament. »Našo prisotnost v Rimu so vso povojno obdobje omogočale levičarske stranke, kar je hvalevredno, žal pa ne nudi nobenega jamstva, da bo vedno tako tudi v prihodnje«, poudarjajo. Že samo napovedano zmanjšanje števila parlamentarcev bi lahko zadalo smrtni udarec naši zastopanosti v Rimu.

SALEŽ - Jutri Pridruži se mladinski folklorni skupini

Mladi odborniki kulturnega društva Rdeča zvezda iz Saleža so si ob začetku nove sezone zamislili svojevrsten projekt - ustanovitev folklorne skupine, ki bi združevala mlade iz vseh okoliških občin.

Strokovnega mentorja so pobudniki našli v Tomačevici pri Komnu. Mladi Tomaž Gantar se bo ob ponedeljkih pripeljal v saleško društvo Salež, kjer bodo v društvenih prostorih **od 20.30 do 22.30** potekale vaje ljudskih plesov. Svojevrsten pa bo tudi plesni program, saj načrtujejo, da bi naštuđirali ples z Balkana, se pravi po en ljudski ples za vsako državo nekdanje Jugoslavije. »Ko bi projekt uspel in bi zbrali dobro skupino plesalcev, bi se morda ob nastopih podajali tudi na gostovanju,« pravi Katrin, ena od mladih pobudnikov, ki vabi mlade (od višje šole do vključno univerze) naj se jim pridružijo.

Na prvi vaji, ki je bila že pretekli ponedeljek, so se lotili belokranjskih plesov, ki so po mnenju mentorja nekoliko lažji. Zaenkrat plešejo kolo, saj število plesalcev še ni definitivno. Ker pa se večino plesov pleše v paru, so dobrodošli tako dekleta kot fantje. Kdor bi se rad preizkusil v plesu, naj pride jutri kar na vaje okrog 20.15, za morebitne informacije pa naj pokliče na tel. 347/9933778 oz. piše po elektronski pošti na naslov skd.rdecazvezda@gmail.com. Pa še to, na vaje pridite kar v najbolj udobnih oblačilih, v telovadnih copatih in trenirki na primer (petke in jeansi niso priporočeni). Folklorne vaje bodo zaenkrat brezplačne. (sas)

ŠOLA ZA NEMŠČINO

Hildegard Bayer*Profesorji nemškega maternega jezika***Največ po 8 slušateljev v skupini****Tečaji:**

- za različne starostne stopnje
- za podjetja
- individualni tečaji

Certifikati za študijski kredit - Bogata knjižnica in videoteka**INFORMACIJE:** pon. - pet. 10.15-13.00/15.30-18.30

Ul. Ginnastica 3, 1. nadstr., tel. 040 661050 e-mail: hildegardbayer@tin.it

(Šola ima pooblastilo - MD 19.11.1983 - ital. Šolskega ministrstva, Splošnega ravnateljstva za kulturne izmenjave.)

GLEDALIŠČE MIELA - Odprtje mednarodnega festivala filma in umetnosti I mille occhi

Tisoč oči ... uprtih v Klopčičev Triptih Agate Schwarzkobler

Poklon slovenskemu režiserju Matjažu Klopčiču oz. za ekran povečani verziji filma iz leta 1997

»Človek, čigar največja ljubezen je bil film«. Anamarija Klopčič, vdova režiserja Matjaža, se je v petek zvečer v gledališču Mielia tako spomnila svojega moža. Njemu, točneje povečani - s 16mm na 35 mm - in za veliki ekran primernejši verziji filma *Triptih Agate Schwarzkobler* je bilo posvečeno slovesno odprtje desetega mednarodnega festivala filma in umetnosti I mille occhi - Tosoč oči.

Kot je v svojem uvodnem nagovoru izpostavil direktor tržaškega festivala Sergij Grmek Germani, je poklon velikemu slovenskemu filmskemu režiserju sestavni del festivala oz. predstavlja enega njegovih viškov. Organizatorji festivala pa si štejejo v posebno čast, da so lahko premierno predstavili film v takšni verziji, kot je to želel režiser. Zato se je Grmek Germani zahvalil vsem, ki so pripomogli, da je Klopčičev film, posnet leta 1997, zaživel v novi, boljši verziji, v prvi vrsti Slovenski kinoteki iz Ljubljane in Furlanski kinoteki iz Humina, ki sta med drugim sodelovali pri organizaciji tržaškega dogodka, in pa slovenskemu ministrstvu za kulturo. Predstavniki teh ustanov so se tudi udeležili petkovega odprtja festivala, prisotni so bili tudi nekateri sooblikovalci filma.

Med temi nosilka naslovne vloge Nataša Barbara Gračner, ki je o Matjažu Klopčiču rekla, da je bil režiser, s katerim so vsi igralci želeli snemati. Filmski režiser z globokim gledališkim znanjem, to je bil Klopčič, saj je redno zahajal v vsa slovenska gledališča in sledil delu igralcev, kar se sedaj ne dogaja več, je nadaljevala igralka. Njo je za film izbral, potem ko si je ogledal pet predstav *Gospodične Julije*, v kateri je za Slovensko mladinsko gledališče tedaj nastopala. Od besed k posnetkom: na ekranu gledališča Mielia je zaživel Klopčičev film v slovenskem originalu z italijanskimi podnapisi.

Še pred uradnim odprtjem letošnjega festivala, ki so ga naslovili *Vertigo*, so začeli predvajati filme iz sklopa *Potovanja po Italiji*, ki je tokrat posvečen 150-letnici združitve Italije, in pa niza-hommagea Jean-Claudeu Rousseauju.

Današnji dan bo posvečen ženskam hrvaške video-umetnice, igralka Jagode Kaloper: ob 19. uri bodo predvajali njen avtobiografski film-kolaž *Zena v ogledalu* oz. splet posnetkov, v katerih sama nastopa. V niz Božji šaljivci se ob 20.30 vključuje film *I centochiodi* Ermanna Olmija, v niz *Potovanje po Italiji* 45/48 pa *Lébreo errante* Goffreda Alessandrinija (ob 10. uri). Ob 16. uri pa bodo premierno predvajali film *Il prigioniero del re* Giorgia Rivalte. Popoln program je na voljo na spletni strani www.imilleocchi.com.

Direktor festivala Sergij Grmek Germani

KROMA

Igralka Nataša Barbara Gračner

KROMA

TRŽAŠKA KVESTURA - Razstava Naturalmente bello

Umetnost narave

Še danes na ogled fotografije Daria Fusara, skulpture Fabia Giorgia Salvija in akvareli Maria Sivinija

V veži tržaške kvesture so včeraj odprli razstavo Naturalmente bello, ki s temo narave združuje fotografije Daria Fusara, lesene skulpture Fabia Giorgia Salvija in akvarele tržaškega slikarja Maria Sivinija; njihova dela bodo na ogled še danes od 9. do 13. ure

KROMA

ZDRAVSTVO - Podjetje Croce Italia Marche

Stavka rešilcev?

Uslužbenci brez dveh mesečnih plač, poziv sindikata FILT-CGIL

Delavke in delavci podjetja Croce Italia Marche, ki v okviru dejavnosti tržaškega zdravstvenega podjetja skrbijo za prevoz številnih bolnikov, še posebno tistih na dializi, so v stanju sindikalne pripravljenosti. Na sindikalni skupščini so sprejeli to odločitev, ker že več kot dva meseca ne prejema plače. Novico sporoča Renato Kneipp s pokrajinskega tajništva sindikata FILT-CGIL.

Podjetje Croce Italia Marche srl ima pravni sedež v Pesaru in operativni sedež v Riminiju, v Trstu pa so rešilci parkirani v Ulici Monted'oro pri Žavljah. Uslužbencev je skupno 350, sodelavcev 200, v Trstu pa je uslužbencev 38. Vsi se soočajo z istim problemom. Generalni direktor podjetja je pred nedavnim obljubil uslužbencem in samemu tržaškemu prefektu, da bodo dohodki izplačani, a se to ni zgodilo, piše v Kneippovem sporočilu.

Uslužbenci čakajo na junijsko in julijsko plačo, ob tem pa sploh ne vedo, ali bodo 27. septembra prejeli avgustovsko. Slika se je v zadnjih tednih še poslabšala, saj so banke blokirale tekoče račune podjetja.

Delavci so s svojimi družinami iz dneva v dan v večji stiski, težave imajo z bančnimi posojili, računi za vodo, elektriko in plin itd. Nekateri so že dali odpoved, drugi o tem resno razmišljajo. Če pa 27. septembra ne bodo prejeli plače, bo na vrsti nova oblika protesta, o kateri se še dogovarjajo. V zdravstvenem sektorju predstavlja stavka težko odločitev, ki vpliva na storitve in bolnike, v teh okoliščinah pa je tovrstna oblika protesta čisto možna.

Sindikata FILT in FP iz konfederacije CGIL pozivata tržaško prefekturo, naj spet skliče sestanek z vsemi vpletenimi, da bi skupaj poiskali primerno rešitev.

STARA MITNICA - Policija prijavila 7 oseb

Multietnični pretep v Ulici Madonnina

V noči med petkom in soboto je policija posegla pred srbskim barom v Ulici Madonnina v Trstu, kjer se je vnel množični »multietnični« pretep. Na prizorišče se je odpravilo več patrolj (navzoči so bili tudi policijski pomorske policije), saj je bilo protagonistov nasilnega prepira kar nekaj, v glavnem so to bili mladi različnih narodnosti. Vzrokov pretepa kvestura ni navedla, svojo vlogo je vsekakor nedvomno odigral tudi alkohol.

Ob pogledu na policiste se je dober del prenapetežev razbežal po bližnjih ulicah, najmanj dva moška pa sta imela vidno poškodovan obraz. Policisti so s težavo pomirili duhove, naposled pa so le zbrali osebne podatke vpletenih - vsaj tistih, ki niso izginili v temni noči. Zaradi pretepa so prijavili sodstvu sedem oseb: tri Srbe, stare 42, 25 in 18 let, Romuna, stara 22 in 21 let, pa še 21-letnega Brazilca in 22-letnega Ugandčana. Vse tri poškodovane Srbe so odpeljali na zdravniški pregled v bolnišnico.

Železniška postaja in okolica pod strogim nadzorom

Trikotnik med glavno tržaško železniško postajo, garažno hišo Silos in parkom na Trgu Libertà je območje, na katerem se najpogosteje pojavljajo brezdomci in berači, zaradi česar je tržaška občinska policija na ta mestni predel posebno pozorna. V petek so nekateri občani obvestili mestne redarje, da na vrtu za dvorano Tripicovich biva večje število brezdomcev. Redarji so na prizorišču našli trinajst oseb, ki so se sedele na tamkajšnjih klopih. Vsi so brez oklevanja pokazali svoje osebne dokumente, z izjemo moškega, ki se je neuspešno poskusil oddaljiti.

Romunski državljani je imel samo zapadel začasen dokument, ki ga je bilo izdalo romunsko veleposlaništvo v Ljubljani. Po ogledu podatkovne baze so ugotovili, da je bil moški novembra lani izgnan iz Italije, nato pa še štirikrat prijavljen sodstvu, ker je kljub ukrepu ostal v tej državi. V petek je prefekt podpisal nov ukrep, na podlagi katerega ima romunski brezdomec 15 dni časa, da zapusti Italijo. V nasprotnem primeru ga bodo na mejo prisilno odpeljali organi pregona.

Kdor išče, najde

Zadruga Curiosi di natura prireja danes od 9.30 do 12.30 ekskurzijo za otroke od 6. do 13. leta po parku vile Giulia, v spremstvu svojih staršev seveda in naravoslovca. Pred samim sprehodom pa bodo za otroke priredili delavnico na temo, kdor išče, najde, saj želijo s pobudo najmlajše seznaniti s spoznavanjem živalskih sledi - od tačk v zemlji do jajc ali perja in ostankov hrane. Nova spoznanja pa jim bodo koristila na poznejšem sprehodu. Zbirališče ob 9.30 pred vhodom na športno igrišče pri Kolonji (pri tramvajski postaji). Za udeležbo bo treba odšteti 5 evrov na otroka in na odraslega. Svojo prisotnost pa je treba predhodno najaviti na tel. 340/5569374 oz. po elektronski pošti na naslov curiosidinatura@libero.it. Predvidenih je najmanj 12 udeležencev.

Sprehod od Sinhrotrona do Melare

Tržaški okoljevarstveni krožek Legambiente vabi danes na sprehod od Sinhrotrona do Melare. Zbrali se bodo ob 9.30 na trgu na Padričah, od koder se bodo po kraškem robu spustili proti mestu. Po poti bodo ocenjevali neobičajne zgradbe sredi kraške pokrajine. Informacije so na voljo na tel 366/3430369.

10. klavirski festival

Pred nami je nova, deseta sezona tržaškega klavirskega festivala, ki ga prireja tržaško združenje Chamber Music Trieste. Za odličien uvod v festival bo jutri ob 20.30 v mali dvorani gledališča Verdi poskrbela izredna mednarodna pianistka Jin-Ju od spremljavi klavirskega kvinteta I virtuosi italiani - Alberto Martini (violina), Luca Falasca (violina), Flavio Ghilardi (viola), Leonardo Sapore (violončelo) in Rino Braia (kontrabas). V četrtek pa bo nastopil nemški pianist Markus Schirmer. Karte so na voljo v Ticket pointu na Korzu (tel. 040/3480598).

Mama je vedno mama v gledališču Basaglia

Nova, 23. sezona gledališča v tržaškem narečju, ki ga prireja združenje L'armonia se bo na odru gledališča Franco in Franca Basaglia v parku nekdanje umobolnice začela 7. oktobra. Drevi pa bo ob 18. uri mladinska skupina Banda blanda tam uprizorila narečno predstavo Mama xe sempre mama (Mama je vedno mama) v režiji Nevie Erama in Gianfranca Pacca. Vstop je prost.

»Novih tisoč« mladih sil

Talent, inovacija, raziskovanje in podjetništvo naj bodo gesla nove Italije in hkrati turneje novih tisočih, ki se bo v torek ustavila tudi v Trstu. Gre za pobudo, ki jo podpira družba Working capital podjetja Telecom, ki želi primerno ovrednotiti mlade sile in njihove najboljše podjetniške pobude v okviru web 2.0, socialne inovacije, green in bio-nano inovacij. Dvanajst mladih podjetnikov se bo potegovalo za 30 čerkov v vrednosti 30 tisoč evrov, ki jih družba ponuja; srečanje bo v torko, 20. septembra, ob 17.30 v skladišču 26 starega pristanišča.

Tržaška VZPI vabi 25. septembra v Ampezzo

Tržaška borčevska organizacija VZPI-ANPI sporoča, da je na voljo še nekaj prostih mest na avtobusu, ki bo v nedeljo, 25. septembra, odpeljal v Ampezzo, na manifestaciji ob obletnici nastanka edine slobodne partizanske republike v Italiji. Kdor bi se rad udeležil dogodka, naj pokliče na tel. 040/661088 (tržaški sedež v Ul. Crispi) v ponedeljek, sredo in petek), oz. na 040/228896, 328/8766890 in 360/588526. Odhod z Opčin je predviden ob 6.30, s Trga Berdan pa ob 7. uri.

PROJEKT JEZIK - Mednarodni seminar o študiju in prevajanju filozofskih besedil

Prevod je most, kjer beseda povezuje poglede obeh bregov

Študijski center Jacques Maritain posvetil seminar slovenskemu filozofu in prevajalcu Gorazdu Kocijančiču

V okviru projekta Jezik, ki ga je sofinanciral program čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 s sredstvi evropskega Sklada za regionalni razvoj in z državnimi prispevki, je študijski center Jacques Maritain v četrtek, 15. septembra, v Trstu priredil mednarodni seminar posvečen študiju in prevajanju filozofskih besedil *Posredovanja - La Sapienza trasmessa*. Naslov seminarja je tudi naslov dela slovenskega filozofa, prevajalca, publicista in pesnika Gorazda Kocijančiča, kateremu je bil seminar posvečen. Kocijančič je v svoji karieri med drugim urejal revijo Tretji dan in kot soustanovitelj ter glavni urednik začel izdajati mednarodno večjezično elektronsko revijo za kulturo in duhovnost Logos ter knjižno zbirko KUD Logos. Kot prevajalec se je podpisal pod prevode Platona, Parmenida, Proklosa, sodeloval je tudi pri nastanku standardnega slovenskega prevoda Svetega pisma.

V knjigi *Posredovanja*, ki jo je Damjan Hlede prevedel v italijanščino, se avtor loti tematike krščanske filozofije preko esejev in prevodov raznih ključnih tekstov, ki so precej nepoznani v sodobnem mišljenju. V prvem delu seminarja, ki je potekal v kavarni San Marco, je beseda tekla ravno o pristopu in filozofski perspektivi Gorazda Kocijančiča na to temo. Drugi del, ki je zaživel v deželni dvorani Tessitori, pa je bil namenjen kulturi in jezikovnim problematikam pri prevajanju filozofskih besedil. Predsednik študijskega centra Jacques Maritain Giovanni Grandi je spregovoril o pomenu prevoda med slovenskim in latinskim svetom. »Na tem območju je tega, kar nas človeško združuje, veliko več od tistega, kar nas je zgodovinsko ločilo,« je med drugim povedal.

Nato je prevajalec Damjan Hlede obrazložil težave, s katerimi se je soočal pri prevajanju Kocijančičeve knjige, primerjal pa je tudi prevod z mostom, »kjer mora vsaka beseda prenesti pogled z obeh bregov«. Pavle Rak, slovenski prevajalec in esejist, je izpostavil primer prevajanja *Posredovanja* v ruščino. Srečanje je zaključil sam Kocijančič, ki je spregovoril o značilnostih krščanske filozofije in povedal, kako se ta lahko vključuje v novo gibanje, ki sledi postmodernizmu.

Študijski center Jacques Maritain pripravlja sedaj novo publikacijo slovenskega filozofa, in sicer knjigo *Razbitje*, ki vključuje »sedem radikalnih esejev«.

Miha Obit

Udeleženci mednarodnega seminarja v dvorani Tessitori na Trgu Oberdan

TRST - Govorili so o možnostih sodelovanja za kulturno rast mesta

Občinski odbornik za kulturo Mariani sprejel pokrajinsko vodstvo SKGZ

Tržaški občinski odbornik za kulturo Andrea Mariani je v četrtek, 15. septembra, sprejel delegacijo pokrajinskega vodstva SKGZ za Tržaško. Slednjo je vodil predsednik Ace Mermolja, spremljala sta ga Dorica Kreševič in Marino Marsič. V sproščenem in tvornem vzdušju je beseda stekla o tem, kaj lahko slovenske organizacije skupaj z občinsko upravo naredijo za splošno rast in napredek Trsta. Kultura je nedvomno bistveni dejavnik, saj označuje skupnosti, ki živijo v mestu.

Mermolja je predstavil nekatere načrte SKGZ ter poudaril »točke«, kjer potekajo slovenske dejavnosti. Gre za odprta središča, ki se želijo integrirati z ostalimi dejavnostmi mesta. Govor je bil tudi o specifičnih projektih na področju likovne umetnosti, literature, založništva, gledališča itd.

Odbornik Mariani je naglasil potrebo po rednih stikih, ki so lahko institucionalni, obenem pa je treba splesti operativno mrežo. Izrazil je željo, da bi Slovenci v Trstu pomagali občini pri navezovanju stikov z Ljubljano, a tudi z drugimi bližnjimi mesti, kot je Koper. Nadalje je izrazil mnenje, da je potrebno ustvariti v Trstu nekaj pomembnih kulturnih dogodkov, ki naj prihajajo tudi o zunaj ter po eni strani valorizirajo Trst, po drugi pa blažijo spore, ki v mestu še tlijo.

Posebnost našega mesta sta zaliv in morje, ki so lahko kot bistvena značilnost združevalna elementa, ki pri-

Predstavniki SKGZ na srečanju z občinskim odbornikom za kulturo Marianijem

tegujeta pozornost na različnih ravneh. Ljubljana je npr. tradicionalno zagledana na sever in v kontinent, za njene prebivalce pa postaja morje vedno zanimivejše. Italijani in Slovenci v Trstu in ob celotnem zalivu, torej tudi v Kopru, hranijo pomembno življenjsko in kulturno

tradicijo, ki ostaja aktualna in ustvarjalna. Skratka, poskati moramo skupne tematike, uveljaviti prostore, ustvarjati dogodke, ki prekoračijo domači plot, ostajajo izziv za mesto, za njegovo upravo, za Italijane, Slovence in ostale skupnosti, ki živijo tako v mestu kot na Krasu.

KAVARNA ADRIA ENERGY - Degustacija brancinov in vin

Novinarji iz Pekinga na obisku

O bencinski črpalki pri obrtni coni Zgonik pišejo tudi kitajski mesečniki - Ostali presenečeni, da se prebivalci kraških vasi lepo oblačimo

Ali ste že kdaj jedli ribe na bencinski črpalki? Seveda ni ravno običajno zahajati na elegantne večerje z izbranimi vini in izvrtnimi meniji na bencinsko črpalko. Kdo pa bi na to sploh pomislil? A vendar se to dogaja na bencinski črpalki Adria Energy pri obrtni coni Zgonik, kjer je pred časom **Boris Vitez** odprl kavarno, ki se je kasneje prelevila v pravo restavracijo.

Junija je Boris s sinom Alexom, ki mu v kavarni pomaga, in ostalim osebjem organiziral degustacijo brancinov in vin. Za ribe je poskrbela **Irena Fonda**, molekularna biologinja iz Pirana in direktorica družinske ribogojnice, ki leži na najbolj južni točki slovenske obale. V ribogojnici Fonda vzrejajo pristne piranske brancine, ki živijo v kontroliranih razmerah pod rednim veterinarskim nadzorom in pravijo, da so te ribe boljše od ujetih. Vino, ki se odlično spaja z ribjimi jedmi, je prinesel vinar iz Praprota **Edi Kante**. Specialitete iz brancinov si je zamislila in skuhala **Ana Roš**, ena najboljših slovenskih ku-

haric iz restavracije Hiša Franko v Kobariду. Za zaključek pa sta slaščice pripravila brata **Paolo** in **Sandro Mariani** iz Tržiča.

Zakaj pa je bila ta večerja posebno zanimiva? Irena Fonda je ravno vistem obdobju gostila tri novinarje iz Pekinga, ki so službeno obiskali nekatere visoko kvalitetne slovenske restavracije. Na junijsko večerjo z brancini je zato pripeljala tudi njih, saj jih je zanimalo, kaj se dogaja na bencinski črpalki na Krasu. V avgustovski številki kitajskega mesečnika *New Western Cuisine*, ki izhaja v 40 tisočih izvodih v kitajščini in angleščini, so novinarji objavili obširnejšo reportažo o kulinarčnih posebnostih in njihovem bivanju v Sloveniji. Stran z veliko sliko in kratkim prispevkom pa je bila posvečena kavarni Adria Energy. Novinar **Doreen Zhou** v svojem članku naveda, da so na bencinski črpalki jedli eno izmed najboljših morskih specialitet doslej. Na koncu večerje pa je bilo na njihovih obrazih opaziti zadovoljni

nasmeh do ušes, »smiling from ear to ear«, kot je v izvirniku zapisal Zhou.

Pri prebiranju članka v angleškem jeziku je našo pozornost pritegnel bizaren stavek v prvem odstavku. Kitajski novinar je opisal kavarno Adria Energy kot svojevrstno restavracijo za prebivalce vasi, ki govorijo slovenski jezik. V oklepaju pa je zapisal (ali vsaj mi smo takole interpretirali), da so kitajski predstavniki ostali presenečeni, ker so bili udeleženci večerje oziroma prebivalci vasi, katerim pravi »villagers«, dokaj lepo oblečeni. V angleščini se je stavek glasil takole: »who (villagers op.a.) to our surprise, were quite dressed up«. Pa na smeh nam je šlo! Zabavno je bilo prebirati nenavadno mnenje o nas Slovencih na italijanskem Krasu. Verjamem, da se v Pekingu vidi le tu pa tam kako drevo ali bilko trave, kaj pa šele gozdove in pašnike, ki kraljujejo naši zemlji. Vendarle pa »prebivalci vasi« že ne hodimo okoli ravno kmečko oblečeni. Seveda odvisi od priložnosti!

Andreja Farneti

Prispevek o kavarni Adria Energy v kitajskem mesečniku New Western Cuisine

HOTEL SAVOIA Računalniški sistemi za ladjedelnštvo

Tržaški hotel Savoia Excelsior bo v torek, sredo in četrtek gostil 15. mednarodni kongres o računalniških aplikacijah in ladjedelnstvu (ICCAS), ki ga organizira prestižna londonska ustanova Royal Institution of Naval Architects. Na kongresu bodo predstavili najnovejše dosežke na področju razvoja in uporabe računalniških tehnik za načrtovanje in gradnjo ladij.

Tema je za krajevno ladjedelniško industrijo izredno zanimiva, še posebno za družbo Fincantieri, ki je soorganizator prireditve. Konkurenčnost je danes v ladjedelnstvu zelo odvisna od računalniških aplikacij, saj je dober del proizvodnega sektorja informatiziran, na samih ladjah pa so računalniški sistemi vse bolj napredni. Sodeloval bo tudi oddelek za strojno in ladijsko inženirstvo Univerze v Trstu. Trst je leta 1985 že gostil 5. kongres ICCAS, ko je družba Italcantieri predstavila eno prvih tehnologij za avtomatizacijo proizvodnega postopka.

TRA-TA-TA ,
GODBICA SPET LAHKO IGRA

Šolske klopi bomo zasedli in
NAŠE INSTRUMENTE PONOVNO SEGRELI:
NA FLAVTO IN KLARINET ZAPIHALI,
NA TROBENTO IN POZAVNO ZATROBILI
TER NA BOBNE ZAIGRALI.

Pridi tudi ti na
INFORMATIVNI SESTANEK
Godbenege društva
„Viktor Parma“ - Trebče

Jutri, 19. septembra ob 20.30
v prostorih Ljudskega doma.

STRANKA
SLOVENSKA SKUPNOST
prireja

Naš PRAZNIK
danes, 18. septembra 2011,
z začetkom ob 17. uri
na športnem igrišču ŠD Sokol
v Nabrežini:

- pozdravi sekcijskega in pokrajinskega tajnika SSK
- okrogla miza „Devin-Nabrežina jutri“
- družabnost z glasbo tria Bodeča Roža

V primeru slabega vremena bo srečanje v prostorih Grudnove hiše v Nabrežini.

Včeraj danes

Danes, **NEDELJA, 18. septembra 2011**

IRENA

Sonce vzide ob 6.46 in zatone ob 19.11 - Dolžina dneva 12.25 - Luna vzide ob 21.52 in zatone ob 12.49

Jutri, **PONEDELJEK, 19. septembra 2011**

SUZANA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29,8 stopinje C, zračni tlak 1015,3 mb ustaljen, vlaga 51-odstotna, veter 2 km na uro severo-vzhodnik, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 25,9 stopinje C.

OKLICI: Guido Venchi in Alessandra Vegliani, Alberto Biloslavo in Alicia Noemi Vazquez, Ariel Shenkolli in Filomena Alvarez, Michele Perini in Silva Meshini, Valerio Kozina in Ilaria Lucari, Roberto Degrassi in Consuelo Fonda, Paolo Maier in Tiziana Ninetto, Luca Manzin in Silvia Fiore, Tullio Benedetti in Emanuela Vascotto, Marco Tarlao in Marzia Masetti.

Lekarne

Nedelja, 18. septembra 2011
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Cavana 11, Ošiek Osoppo 1, Ul. Settefontane 39, Boljunec.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Cavana 11 (040 302303), Oširek Osoppo 1(040 410515).
Boljunec (040 2281241) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Cavana 11, Oširek Osoppo 1, Ul. Settefontane 39.
Boljunec (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39 (040 390898).

Od ponedeljka, 19., do sobote, 24. septembra 2011

Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Combi 17 (040 302800), Ul. Fabio Severo 122 (040 571088), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).
Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavljje - Ul. Flavia 39/C.

Gledališka šola
STUDIO ART

začenja vpisovanja
v š.l. 2011/2012

PRIDRUŽI SE NAM!!!

prvo srečanje
v ponedeljek,
26.9.2011, ob 17.30
v Kulturnem domu v Trstu

več informacij o šoli na:
www.infostudioart.com
ali 0039 347 761 52 87

Fenetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43 (040 631785).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: (040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Super 8«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »The Eagle«.

CINECITY - 10.55, 13.05, 15.20, 17.35, 19.50, 22.05 »I Puffi 3D«; 11.05, 13.00, 14.50, 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Glee - Concert Movie 3D«; 11.05, 15.00, 17.20, 19.40, 22.00 »The Eagle«; 11.00, 14.50, 17.15, 19.40, 22.05 »Crazy stupid love«; 10.45, 13.00, 15.15, 17.30, 19.45, 22.00 »Super 8«; 22.00 »Contagion«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Box office 3D«; 11.10, 13.20, 15.30, 17.40, 19.50 »Kung fu Panda 2«.

FELLINI - 15.45, 17.15, 20.30 »Kung Fu Panda 2«; 18.45, 22.00 »Cose dell'altro mondo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 17.45, 19.15, 20.45, 22.15 »Carnage«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Terraferma«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »This is England«.

KOPER - KOLOSEJ - 20.20, 22.15 »Brez povratka 5 - 3D«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Johnny English 2«; 17.00 »Prvi maščevalec - Stotnik Amerika«; 16.10, 18.15 »Smrkci 3D«; 19.30, 21.50 »Super 8«.

KOPER - PLANET TUŠ 13.20, 15.50, 18.15 »Smrkci 3D (sinhr.)«; 11.40, 14.20, 16.40, 19.00 »Smrkci (sinhr.)«; 21.20 »Huda učiteljica«; 20.35 »Brez povratka 5 - 3D«; 12.50, 15.30, 18.10, 20.50 »Ta nora ljubezen«; 12.10, 15.40, 18.00, 20.30 »Oskrbnik«; 11.20, 12.20, 13.40, 14.40, 16.00, 17.00, 18.20, 19.20, 20.40, 21.40 »Johnny English 2«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Contagion«; Dvorana 2: 15.20, 17.00, 20.30 »I Puffi 2D«; 18.50, 22.15 »I Puffi 3D«; Dvorana 3: 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »Il debito«; Dvorana 4: 15.20 »I pinguini di Mr. Popper«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Crazy, stupid, love«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »The Eagle«; Dvorana 2: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »I Puffi - 3D (dig.)«; Dvorana 3: 15.50, 17.50, 20.00, 22.00 »Super 8 (dig.)«; Dvorana 4: 17.30, 20.10 »Crazy, stupid, love«; 15.50, 22.15 »Contagion«; Dvorana 5: 16.00, 17.40, 20.10, 22.15 »Carnage«.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA - Ul. E. Weiss 15, bo v ponedeljek, 19. septembra, ob 18. uri srečanje profesorjev s starši dijakov prvih razredov.

NA DTZ ŽIGE ZOISA - Ul. E. Weiss 15, bo v torek, 20. septembra, ob 18. uri srečanje profesorjev s starši dijakov 3. G razreda.

SLOV.I.K. - Ekstra! Delavnice za dijake vseh razredov višjih srednjih šol v Trstu. Rok za prijavo: 23. september. Opis programa in razpisna dokumentacija: www.slovik.org. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530.412.

Dobrodošel

Nadan

Sestrici Mili, mamici Alexi, očku Daliborju

vse najboljše in veliko sreče nonoti, strici in tete

Čestitke

PETER, vse naj... za 30. rojstni dan, da bi ti bil ves lep jutrišnji dan, pa še vse naslednje dni, naj se ti samo lepo godi! To ti želijo Terčonovi vsi.

MILAN bo MARTINO danes vzel, z Nemčije bo v Zgonik priletel. Martina s prstanoma nestrpno pričakuje, muziko od daleč se že čuje. Hip hip hurra! Tania in Rožana z družinama.

Draga MAJDA, jutri boš slavila 60-letnico rojstva. SKD Barkovlje ti čestita in ti kliče še na mnoga leta polna družinskega veselja.

Nasha pridna LUNA je ugasnila 9 svečk. Nona ji pošilja roza košarico polno poljubčkov.

Izleti

POHOD NA VELIKO POLJE Kraška podružnica društva za zdravje srca in ožilja prireja danes, 18. septembra, pohod iz Griž na Veliko Polje s postankom pred spomenikom narodne herojine Mihaele Škapin - Drine in nato povratek preko najvišjega hriba Vrhov, Ter (673 m) v Griže. Odhod iz stare avtobusne postaje v Sežani ob 9.uri, z avtomobili do Griž. Skupno štiri ure počasne hoje z zmernimi vzponi. Primerno za vse. Vodja pohoda Ludvik Husu. Informacije: tel. 00386-900021 predsednica društva dr. Ljubislava Škibin po 15. uri in 00386-41-350713 Ludvik Husu.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 1. oktobra, celodnevni izlet v domovino Prosecca z obiskom kleti, kosilom in obiskom gradu Castelbrandro. Info in prijave na www.onav.it, trieste@onav.it ali tel. št. 333-4219540 (Luciano), 340-6294863 (Elio).

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira tradicionalni izlet oljkarjev, ki se bo odvijal 5., 6. in 7. oktobra. Izleta se lahko udeleži kdorkoli. Z avtobusom se boste letos odpeljali na »Costo Azurro«, kjer si boste ogledali Nizzo in Montecarlo, Genova, v petek Sanremo in okolico. Ne bo manjkal obisk in degustacija v znani ligurski tokljji. Obe prenočitvi bosta v Sanremu. Podrobni program in ostale informacije v jutranjih urah na tel. št. 040-8990103 (Laura), 040-8990108 (Roberta).

ROMANJEV PADOVO V soboto, 8. oktobra, bomo poromali v Padovo. V baziliki sv. Antona bomo imeli sv. mašo, nato pa ogled vsega, kar spominja na svetnika. Šli bomo h kapucinom, kjer je živel in umrl svetnik Leopold Mandič. Po kosilu bomo obiskali še kraje v okolici Padove, ki spominjajo na sv. Antona: Camposampiero in Padova Arcella. Za vpis in vse ostale informacije pokličite čim prej tel. št. 347-9322123.

Prireditve

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi na ogled razstave Rižarna v Narodnem domu, Ul. Filzi 14. Urnik: torek 10-12, petek 16-18.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi na ogled likovne razstave Mati Zemlja, slikarke Nadje Moncheri, ki bo odprta do 21. septembra; pon-pet: od 10. do 12. in od 17. do 19. ure. Ob sobotah od 17. do 19. ure. Sklad Mitja Čuk, Proseška 131, Opčine.

V DIDAKTIČNEMU NARAVOSLOVNEMU CENTRU v Bazovici (Bazovica št. 224, tel. 040-3773677) je na ogled razstava slik »Kraške hiše« umetnika Pina Zorzija. Urnik je sle-

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

razpisuje

ABONMA ZA SEZONO 2011-2012

Vpis abonmajev bo potekal od ponedeljka, 19. septembra dalje.

Gledališka blagajna bo v času vpisa odprta od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure in od 17. do 20. ure. Vse informacije dobite na brezplačni telefonski številki 800-214302 ali na telefonski številki 040-362542.

deč: ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 9. do 13. ure, torek od 14. do 20. ure. Vstop prost.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v petek, 23. septembra, ob 20. uri v Finžgarjev dom na Opčinah na ogled komedije »Hrup za odrom«. Izvaja Gledališka skupina Slovenskega kulturnega kluba. Režija Helena Pertot.

V KULTURNEM DOMU NA PROSEKU bo v petek, 23. septembra, ob 20.30 okoljevarstvenik Roberto Giurastante spregovoril o uničenju okolja in ekomafijah na Tržaškem in predstavil svojo knjigo Tracce di legalità.

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT vabi na voden obisk razstave pop umetnosti »Čudoviti POP« v nedeljo, 25. septembra, v Piran. Info: 040-2602395, 338-3476253.

Poslovni oglasi

NA PROSEKU FEŠTA IN RAZSTAVA Svobodnega tržškega ozemlja.

Danes, 18.9., TRI PRAŠIČKI

PEKARNA-SLAŠČIČARNA IŠČE prodajalko/ca.

Ponudbe: e-mail pekarna.slascicarna@gmail.com

TPK SIRENA IŠČE upravitelja društvenega bara.

Tel. 040-422696 ob ponedeljkih in petkih od 18.00 do 20.00 ure.

V SREDIŠČU OPČIN dajem v najem poslovne prostore.

Tel.: 348-8136866

Mali oglasi

PRODAM PEČ NA LES (caldaia a legna) staro 7 let. Tel. 040-211401 (v večernih urah). **IŠČEM ZELENJAVO IN SADJE** za prašiče. Tel. št. 348-3077185

KROMPIR, neškropljen in pridelan brez umetnih gnojil, prodajamo v Mavhinjah po 1,00 evro na kg. Tel. št.: 328-3625499.

LJUBLJANA - PRULE: dajem v najem opremljeno garsonjero dvema študentoma. Informacije tel. 00386-41-388169.

PODARIM LEPE MALE MUCKE - klicati ob popoldanskih urah na tel. št. 339-3036533.

PRODAM domač neškropljen krompir. Tel. št.: 040-2024228.

PRODAM dvosobno stanovanje v Rodiku (Kozina), z opremo oz. po dogovoru. Stanovanje ima balkon, nova pvc okna, lončeno peč in klimo. Stanovanju pripada še manjša klet ter parkirišče, kjer se lahko parkirata 2 vozili. Tv, telefon in internet. Cena: 67.000 evrov. Telefon: 00386-51386397.

PRODAM kad za grozdje, 10 kvintalov. Tel. št.: 040-814212.

PRODAM knjige za jezikovni licej F. Prešeren - 1. razred. Tel. št.: 335-6479875, 040-281389.

PRODAM knjige za srednjo šolo in iščem Zgodovinski atlas. Tel. št.: 040-200622.

PRODAM 6 kvintalov grozdja cabernet s sladkorno stopnjo 21. Tel. 0481-485701, 339-7965001.

PRODAM beli in črni vinski mošt v dolinski občini. Tel. 328-3125531.

PRODAM grozdje vseh vrst. Tel. št.: 040-821791.

VNEDELJO smo na Kraški Ohceti v osmici Brdine pozabili digitalni fotografski aparat sony cybershot W570 črne barve. Poštenega najditelja prosimo naj kliče na 347-2785799.

Osmice

FRANC INTOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Tel. št. 040-299442. Vljudno vabljeni!

OSMICO je v Borštu št. 57 odprl Zahar. **OSMICO** sta odprla Corrado in Roberta na cesti za v Slivno. Tel. št.: 338-3515876.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič, Cerovlje 34. Vabljeni! Tel. št. 040-299800.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovala naslednje črpalke:

OMV: Proseška postaja 35
AGIP: Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155, Ul. A. Valerio 1 (univerza)
SHELL: Ul. Locchi 3
ESSO: Ul. Flavia 120/1, Sesljan center, Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1
AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta. 14
ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738
ADRIA: Proseška postaja 35
SHELL:Ul. Locchi 3, Fernetiči
TOTAL:Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27
V sodelovanju s FIGISC Trst.

Loterija 17. septembra 2011

Bari	48	68	36	11	37
Cagliari	15	20	51	18	66
Firence	25	48	52	18	24
Genova	61	57	12	21	4
Milan	54	18	79	6	57
Neapelj	50	1	7	18	44
Palermo	1	90	67	65	14
Rim	15	26	46	89	44
Turin	76	60	83	22	5
Benetke	49	36	35	34	90
Nazionale	15	29	88	74	50

Super Enalotto št. 112

13	45	70	72	81	84	jolly 71
Nagradni sklad						3.265.257,14 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						63.389.140,70 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
9 dobitnikov s 5 točkami						54.420,96 €
1.263 dobitnikov s 4 točkami						387,79 €
51.745 dobitnikov s 3 točkami						18,93 €

Superstar 50

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
4 dobitniki s 4 točkami	38.779,00 €
238 dobitnikov s 3 točkami	1.893,00 €
3.625 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
23.784 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
54.044 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Obvestila

AD FORMANDUM prireja tečaje: splošno knjigovodstvo, 60 ur - razumevanje računovodskih izkazov, ovrednotenje poslovnih operacij, knjiženje postavk v bilanci; uspešna komunikacija, 33 ur - namenjen malim kmečkim podjetjem, ki želijo povečati vidljivost podjetja; tipični menuji, 72 ur - sestava jedilnih listov ob upoštevanju sezonskih proizvodov, jedi iz bogate enogastronomске tradicije teritorija, praktične vaje v kuhinji, izbira vina za vsako jed; tehnike vinarstva, 50 ur - od grozdja do mošta, način stiskanja, tehnologija v rabi, kakovostni pregled grozdja; vinogradništvo, 64 ur - upravljanje vinograda, tipologija terena, tehnike priprave in obdelave zemlje, načini vzgoje trte in ostale tehnike za pravilno vzgojo trt. Informacije na sedežu v Trstu, Ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, ts@adformandum.eu.

ELIC-UMETNIŠKA ŠOLA SINTESI za otroke sporoča, da se začenja tečaj »Ročno izdelan strip in digitalna obdelava«, predvidoma ob torkih, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info: 040-2602395, 338-3476253.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v glasbeno šolo za l. 2011/12. Informacije na tel. št. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina). **ITALIJANSKA USTANOVA ZA SPOZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE** sporoča, da so brezplačni popoldanski in večerni tečaji slovensčine vseh stopenj in konverzacije na voljo še septembra. Tečaji bojo potekali tako na prvi kot v drugi polovici meseca, in sicer na prostem na Stadionu 1. maja (SZ Bor), ob slabem vremenu pa v prostorih KD Škamperle na Vrdeški cesti 7. Prijave: od 17. do 19. ure v tajništvu ustanove v Ul. Valdirivo 30, tel. 040-761470, izven uradnih ur 338-2118453 ali pa direktno na Stadionu 1. maja od ponedeljka do četrтка od 18. do 19. ure.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se vadba joge vrši v društvenih prostorih gledališča vsako sredo, od 18.30 do 20. ure. Vabljeni.

JOGA PRI SKLADU MITJA ČUK: v novem središču, na Repentabski 66, se bo v oktobru pričel tečaj joge. Ob torkih 19.30-21.00; ob četrtkih 18.30-20.00. Če bo dovolj prijav tudi ob ponedeljkih zjutraj: 9.00-10.30. Informacije in prijave: Sklad Mitja Čuk 040-212289 ali 349-0981408 (Bruna).

KRUT obvešča, da so za jesensko bivanje v zdravilišču Strunjan na razpolago še tri mesta. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b - tel. 040-360072.

MLADINSKI KROŽEK DOLINA prireja tečaj kitare za malčke in manj mlade. Za vse informacije in vpisovanje pokličite na tel. št. 338-7438682.

PILATES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da vadba Pilatesa poteka v društvenih prostorih v občinskem gledališču po sledečem urniku: torek od 18. do 19. ure začetnice in lanske začetnice, od 19. do 21. ure izkušene telovadke; petek od 18. do 20. ure izkušene telovadke. Vabljeni.

SK DEVIN prireja do 4. decembra tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini pod vodstvom društvenih učiteljev. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, 040-2908195, 348-1334086 (Erika).

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LE-

TIH Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca vabi na telovadbo za razgibavanje in za zdravo hrbtenico ob torkih in petkih od 9. do 10. ure v društvenih prostorih.

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT sporoča, da so odprti vpisi na tečaje likovne umetnosti prostega časa, ki se bodo odvijali predvidoma ob torkih ter da se začne akademska leto 2011-2012 s tečaji likovno-umetnostne vzgoje »Gledati, razumeti in ustvarjati Umetnost« (risanje, slikanje, kompozicija, zgodovina umetnosti itd.), ki bodo ob torkih in sredo. Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info: 040-2602395, 333-4784293.

KAPELICA V LONJERJU slavi 150-let. Vabljeni danes, 18. septembra, ob 16. uri k sv. maši!

MEŠANI PEVSKI ZBOR SEŽANA vabi k sodelovanju člane in članice. Najbolj zaželeni so tenoristi in baritonisti, enako povabilo pa velja tudi za članice. Vaje potekajo vsak torek ob 20. uri v Vrabčevi dvorani Glasbene šole v Sežani. Informacije: 00386-41-952966.

SLOVENSKA SKUPNOST TRST prireja danes, 18. septembra, z začetkom ob 17. uri politično in družabno srečanje »Naš praznik« na igrišču športnega društva Sokol v Nabrežini z okroglo mizo Devin-Nabrežina jutri. Sledi družabnost z glasbo tria Bodeča roža. V primeru slabega vremena bo srečanje v prostorih Grudnove hiše v Nabrežini.

TRŽAŠKA SEKCIJA ZDRUŽENJA ZA BIOINAMIČNO GOSPODARJENJE sporoča, da prične z vajami evritmije danes, 18. septembra, ob 10. uri v domu Brdina na Opčinah (Proseška ul. 109, 1. nadstropje). Za informacije tel. št. 333-7864810 (Gianni) ali pa 040-225109 (Soča).

ŽPS IVAN GRBEC, Škeđenj, vabi na prvo pevsko vajo, ki bo v ponedeljek, 19. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih, skupino vodi Marjetka Popovski. Vabljene nove pevke!

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da bo sestanek za novo sezono Glasbene šole v ponedeljek, 19. septembra, s pričetkom ob 19. uri v Soščevi hiši na Proseku. Vabljeni starši tako lanskih kot novih gojencev.

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da bo tudi v letošnji sezoni potekala vadba pilatesa za redne in nove člane pod vodstvom prof. Mateje Šajna s pričetkom v ponedeljek, 19. septembra. Jutranja vadba za zrela in zlata leta: ob ponedeljkih in ali ob sredah ob 9.30; Večerna vadba za zdravo hrbtenico: ponedeljek ob 18.30, četrtek ob 19.15 in ob 20.15. Za vpis in pojasnila: 040-327327, 340 4835610 (Anica), 00386-40285930 (Mateja).

MLAJŠA DEKLIŠKA PEVSKA SKUPINA VESELA POMLAD začenja novo sezono z dirigentko Andrejo Štucin. Vaje bodo ob ponedeljkih in sredah od 18.15 do 19.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah. Prva vaja bo v ponedeljek, 19. septembra, po vajah bo krajši sestanek s starši. Vabljene tudi nove pevke!

OTROŠKA IN MLADINSKA PEVSKA SKUPINA SKD VIGRED vabita v svoje vrste otroke, ki obiskujejo vrtec in učence osnovne in srednje šole. Pevske vaje bodo vsak ponedeljek, od 16. do 17. ure. Mentorja: Aljoša Saksida in Nikol Starc. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 19. septembra, ob 16. uri, ob 17. uri sestanek s starši.

SKD LIPA BAZOVICA V ponedeljek, 19. septembra, ob 17. uri bo v Bazovskem domu sestanek za telovadbo.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na plesne delavnice hip-hopa s pričetkom v ponedeljek, 19. septembra, od 14.30 do 16. ure za srednješolce in višješolce in od 16.30 do 17.30 za osnovnošolce. Tečaj se bo odvijal v društvenih prostorih na štadjonu 1. Maja pod vodstvom Jelke Bogatec. Info: 349-7338101.

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE Skd Vigred sporoča, da bo v Štalci v Šempolaju redna vadba za dobro počutje ob ponedeljkih in četrtkih od 18.15 do 19.15, ter hitrejša ob torkih od 20.30 do 21.30. Prvo srečanje in prijave v ponedeljek, 19. septembra, ob 18.15 in v torek, 20. septembra, ob 20.30.

TRATATA GODBICA SPET LAHKO IGRA šolske klopi bomo zasedli in naše instrumente ponovno segreli. Na flavto in klarinet zapihali, na trabento in pozavo zatrobili ter na bobne zaigrali. Priidi tudi ti na informativni sestanek godbenega društva »Viktor Parma« - Trebče, ki bo v ponedeljek, 19. septembra, ob 20.30 v prostorih ljudskega doma.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da bo od ponedeljka 19. septembra urad odprt

s sledečim urnikom: ponedeljek in petek od 10. do 13. ure, sredo od 16. do 18. ure.

ŠZ BOR-ŠŠ TRST (atletika) obvešča, da se bodo treningi atletike začeli v ponedeljek, 19. septembra, na atletskem stadionu na Koloniji s sledečim urnikom: ponedeljek, sredo in petek od 15.30 do 17.00. Predhodno se prijavite na sedežu društva: stadion 1. maj, Vrdeška cesta, 7 od 15. do 18. ure, tel. 040-51377, rad.bor@gmail.com.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED obvešča, da bo vaja v Štalci v Šempolaju v torek, 20. septembra, od 18. do 19. ure.

PILATES-SKD IGO GRUDEN sporoča, da se bo vadba pričela v torek, 20. septembra. Potekala bo ob torkih od 18. do 19. ter od 19. do 20. ure; ob četrtkih pa od 18. do 19. ure. Za začetnike se vadba prične ob 17.30. Za pojasnila in vpis: 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

SHINKAI KARATE CLUB sporoča, da se začnejo redni treningi v zgoiški telovadnici v torek, 20. septembra, po naslednjem sporedu: otroci-začetniki vsak torek in petek od 16. do 17. ure, otroci-barvani pasovi od 17. do 18. ure; odrasli vsako sredo od 19. do 21. ure, ob petkih od 18. do 20. ure. V lonjerski telovadnici bodo treningi od 3. oktobra dalje vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 18. ure - začetniki, od 18. do 19. ure - otroci/barvani pasovi, od 19. do 20. ure - odrasli. Info: za Zgonik 347-4033343, za Lonjer: 349-0861971. Več na spletu: www.shinkaikarate.it

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bo v torek, 20. septembra, na sedežu na Padričah ob 20.45 redna pevška vaja.

ELIC-UMETNIŠKA ŠOLA SINTESI za otroke sporoča, da se v sredo, 21. septembra, ob 16.30 začnejo tečaji likovne vzgoje, ki jih vodi umetnik Leonardo Calvo, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info: 040-390823, 333-4784293, 040-774586.

FC PRIMORJE obvešča, da so se ta teden začeli treningi cibabanov na igrišču v naselju Sv. Nazarija. Informacije lahko dobite na igrišču ali po telefonu 329-6022707.

GLASBENA ŠOLA PIHALNEGA ORKESTRA RICMANJE obvešča, da so vpisnine za šolsko leto 2011-2012 odprte do vključno 21. septembra.

OPZ SLOMEŠ začne novo sezono s prvo vajo v sredo, 21. septembra, s pričetkom ob 16.30 v Slomškovem domu v Bazovici. Vabljeni starši z otroci, ki obiskujejo 3. letnik vrta in osnovno šolo.

BIVŠE ROKMETAŠICE IN ROKMETAŠI AŠK KRASI Ob priliki 50. obletnice društva ste vsi, ki ste kdaj igrali v naših ekipah, toplo vabljeni na športno-prijateljsko srečanje v petek, 23. septembra, ob 19.30 v zgoiško telovadnico. Za informacije: 347-7322446 (Klara) in 335-5836993 (Igor).

CCYJ- vabi ob 19.30, ul. Mazzini 30, 3. nadstropje, na sledeči konferenci: 23. septembra: Enotnost našega organizma; 30. septembra: Vis medicatrix naturae, vabilo k študiju zdravilnih rastlin. Info: 333-4236902, 040-2602395.

OTROŠKA IN MLADINSKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabita v svoje vrste tri nove člane, vaje vsak četrtek v Štalci v Šempolaju. Za učence 1., 2. in 3. razreda osnovne od 16. do 17. ure, za 4. in 5. razred in srednjo šolo od 17. do 18. ure.

PRAVLIČNA URICA PRI SKD IGO GRUDEN bo v soboto, 24. septembra, ob 15.30. Pravljico bo pripovedovala Maja Razboršek. Vabljeni vsi najmlajši.

RADIJSKI ODER IN SLOVENSKA PROSVETA obveščata, da se v nedeljo, 25. septembra, začneja 14. Gledališki vrtiljak. Na sporedu bo predstava »Pet prtičesk na zrnu graha«. Prva predstava bo ob 16. uri, druga ob 17.30. Abonmaje vpisuje ob ponedeljka do petka urad Slovenske prosvete, ul. Donizetti 3, tel. št. 040-370846.

VZPI - ANPITRST vabi k udeležbi na manifestaciji, ki bo v nedeljo, 25. septembra, v Ampezzu ob obletnici nastanka edine svobodne partizanske republike v Italiji. Vpisovanje do napolnitve razpoložljivih mest na tel. št. 040-661088 (Ul. Crispi - pon., sredo, pet.), na sedežu v Miljah in na 040-228896, 328-8766890 in 360-588526. Odhod z Opčin ob 6.30 in ob 7.00 s Trga Oberdan. Vabljeni!

SLOVENSČINA ZA ODRASLE - ŠC M. Klein obvešča, da se bo informativni sestanek za začetnike in nadaljevalce v ponedeljek, 26. septembra, ob 19.30 na sedežu v ul. Cicerone 8 (tretje nadstropje). Info: 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

TEČAJ ZA NOSEČNICE V BAZENU - ŠC M. Klein prireja tečaj sprostitve in priprave na porod s pomočjo glasbe in gibalnih vaj v bazenu. Voda in glasba blagodejno delujeta na bodočo mamo in otroka, sproščata napetosti in pripomoreta k razvijanju kvalitetnih medsebojnih odnosov. Tečaj se bo začel v četrtek, 13. oktobra, od 10.00 do 11.30. Informativno srečanje bo v ponedeljek, 26. septembra, ob 10.30 na sedežu v ul. Cicerone 8. Število mest je omejeno. Prijava in info: 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

SZ BOR-ŠŠ TRST obvešča, da se bo vadba za osnovnošolske otroke začela v ponedeljek, 26. septembra, na stadionu 1. maja s sledečim urnikom: ponedeljek in sredo od 16.30 do 17.30 za 1., 2. in 3. razred, ponedeljek in sredo od 17.30 do 18.30 za 3., 4. in 5. razred. Ob četrtkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 15.30 do 16.30 bo še dodatna vadba Uvajanje v atletiko. Za info: stadion 1. maj, Vrdeška cesta, 7 od 15. do 18. ure, tel. 040-51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

GIMNASTIČNI ODESK SZ BOR organizira treninge ritmične gimnastike za vsa dekleta od 4. leta dalje. Treningi na Stadionu 1. maj, za predšolske otroke bodo potekali ob torkih in petkih od 16.30 do 17.30, za osnovnošolske otroke pa ob torkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 27. septembra. Treningi na Opčinah (večnamenski prostor osnovne šole Bevk) bodo potekali ob sredah, za predšolske otroke od 16.30 do 17.30, in za osnovnošolske otroke od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 28. septembra. Za prijave in informacije 328-2733390 (Petra).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HOSPICE ADRIA ONLUS vas vljudno vabi na predavanje Spoznati ponudbe, ki jih nudi okrožje (mreža) in jih uporabiti, v torek, 27. septembra, ob 17.30 v dvorani Baroncini - Ul. Trento 8. Govorila bo dr. Maria Grazia Cogliati Drezza, direktorica drugega zdravstvenega okrožja.

GLASBENA DELAVNICA - ŠC M. Klein prireja delavnico, kjer se bodo otroci na igriv način približali svetu glasbe in glasbil z odkrivanjem zvokov, plesov, pesmic in pravljič. Delavnica bo potekala ob sredah od 16.30 do 17.20. Brezplačna predstavitev bo v sredo, 28. septembra, ob 16.30 na sedežu v ul. Cicerone 8 (tretje nadstropje). Info: 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

SLOVENSKI ABC - ŠC M. Klein prireja tečaj slovensčine za otroke od 4. do 6. leta starosti, ki se želijo na zabaven in igriv način približati slovenskemu jeziku ali pa tistim, ki želijo bogatiti svoj besedni zaklad in izboljšati svoje znanje. Otroci se bodo učili s pomočjo glasbe, gibalnih vaj, iger in likovnih delavnic. Delavnica bo potekala ob sredah od 17.30 do 18.20. Brezplačna predstavitev bo v sredo, 28. septembra, ob 17.00 na sedežu v ul. Cicerone 8 (tretje nadstropje). Info: 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

AO SPDT prireja v mesecu oktobru tečaj plezanja za začetnike. Udeleženci bodo spoznali osnovne prvine plezanja s plezanjem v naravi in na umetni steni. Tečaj bo vključeval še zanimivi predavanja o vremenoslovju in varstvu v gorah. Prvi informativni sestanek bo v športnem centru Zarja v Bazovici v četrtek, 29. septembra ob 20.30. Za ostale informacije 335-5316286 (Veronika). **NATIVITAS 2011** - deželno zborovsko združenje USCI sporoča, da se lahko zainteresirani zbori prijavijo na 11. božično zborovsko prijavo Nativitas do 30. septembra. Vse informacije so na razpolago v uradih ZSKD ali na tel. št. 040-635626.

PIHALNI ORKESTER BREG in Glasbena matica obveščata, da so odprti vpisi za glasbeno šolo. Informacije na tel. št.: 338-6439938 ali vsak četrtek na sedežu godbe od 20.30 dalje.

SPDT prireja tečaj nordijske hoje. Srečanja bodo potekala ob petkih in sicer 30. septembra, 7. in 14. oktobra, od 16. do 18. ure, zbirališče pri spomeniku na Proseku ob 15.45. Informacije in prijave na tel. 040-220155 (Livio).

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi k vpisu vse mlade in manj mlade, željne gibanja, zdravia in plesa. Organizirajo baletne vaje (od 4. leta dalje), jazz balet (od 11 leta), balet in telovadbo za odrasle (brez omejitev) in novost letošnjega programa je balet z mamo (deklice, stare 3. leta osvajajo prve baletne

korake s svojimi mamicami). Vpis poteka vse do 1. oktobra vsak ponedeljek med 15. in 17. uro v garderobi Koso-medovega doma (Službeni vhod) v Sežani. Informacije: 00386-41-524 310 (Evgen Todor) in 00386-40-601 554 in 40-900091 (Maja Oblak).

ŠZ BOR-ŠŠ TRST obvešča, da se bo vadba za predšolske otroke začela v soboto, 1. oktobra, na stadionu 1. maja s sledečim urnikom: od 9.30 do 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in od 10.30 do 11.30 za otroke od 3. do 6. leta. Za info: stadion 1. maj, Vrdeška cesta, 7 od 15. do 18. ure, telefon 040 51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

PILATES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da vadba Pilatesa poteka v društvenih prostorih v občinskem gledališču po sledečem urniku: torek od 18. do 19. ure popolne začetnice in lanske začetnice, od 19. do 21. ure izkušene telovadke; petek od 18. do 20. ure izkušene telovadke. Obenem sporoča, da vadba v petek, 16. septembra odpade zaradi zadržanosti vaditeljice. Vabljeni.

YOGA V ŠKC V LONJERJU se bo pričela v torek, 4. oktobra, ob 19. uri. Informacije na tel. št. 333-5062494 v večernih urah (Dorica).

TELOVADBA V BAZENU v organizaciji MD Boljuncac se bo pričela v sredo, 5. oktobra. Odhod društvenega kombija ob 9. uri iz trga v Boljuncu. Telovadba pod vodstvom strokovne vaditeljice bo potekala ob sredah v bazenu s segreto morsko vodo v ankaranskem centru dobrega počutja Adria. Število mest je omejeno. Vpisi in informacije na tel. št. 335-8045700 ali mdboljuncac@gmail.com.

ACQUAFITNESS - ŠC M. Klein prireja tečaj skupinske vadbe v vodi, primeren za vse starosti. Urniki: torek 19.30-20.10 in 20.15-20.55; četrtek 19.30-20.10 in 20.15-20.55. Prvo srečanje bo 6. oktobra. Info na 328 4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

TEČAJ ZA DOJENČKE V BAZENU - ŠC M. Klein obvešča, da bodo tečaji za dojenčke od 1. do 18. meseca starosti ob petkih in sobotah zjutraj s sledečim urnikom: petek 10.00-10.45, sobota 10.00-10.45 in 10.45-11.30. Tečaji za otroke od 18. meseca do 4. leta pa ob sobotah popoldne v dvojni izmeni in sicer od 17. do 17.45 in od 17.45 do 18.30. Vsi tečaji se bodo začeli 14. oziroma 15. oktobra. Število mest je omejeno. Prijava in info: 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

KK ADRIA - telovadba za odrasle vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure v ŠKC v Lonjerju. Prvo srečanje v ponedeljek, 3. oktobra. Informacije na tel. št. 040-910339 (Pierina).

KRUT začenja v sredo, 5. oktobra, jesenski ciklus tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Strunjanu in v Gradežu. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knjižnici na razpolago knjige za letošnjo izvedbo pobude. Podrobnejše informacije prejmete v knjižnici (ponedeljek - petek, 9.00 - 17.00, tel. 040-635629, e-mail bibslo@spin.it).

ZAHVALA

Paolo Ugrin

Globoko ganjeni ob tolikšnih izrazih sožalja se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali spomin našega dragoga.

Svojci

Barkovlje, Kneževina Monako,
18. septembra 2011

Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Globoko ganjeni ob izgubi dragoga

Rudija Skabarja

se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v tem težkem trenutku. Posebna zahvala vsem, ki so nam v teh dneh nudili dragoceno pomoč.

Družina

Repen, 18. septembra 2011

Pogrebno podjetje Alabarda

Sant'Anna

Impresa Trasporti Funebri

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Novi informacijski
urad za Kras
na PROSEKU, 154

Delovni čas: 0-24 ur
Tel.: 392-5487438 (g.a Suzana)

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebianca 34
Ul. dell'Istria 129
Ul. del Ghirlandoia 28
brezplačno notranje parkirišče
Usuge na domu

GORICA - NOVA GORICA - Napadalec štirih oseb v mestnem parku je 27-letni Goričan Alex Russo

Pred aretacijo se je odpravljaj na nov maščevalni pohod

Njegovo identiteto so ugotovili zaradi tetovaž in s pomočjo fotografij na Facebooku

Pred aretacijo se je vnovič odpravljaj v Novo Gorico na maščevalni pohod. Slovenski kriminalisti so ga prijeli, preden bi se približal parku ob avtobusni postaji, kjer je iskal svoje žrtve. Namen 27-letnega Alexa Russa je bil jasen: maščevati se je hotel za smrt dveh svojih prijateljev, ki sta umrla, potem ko sta zaužila prevelik odmerek droge, nabavljene pri novogoriških preprodajalcih. Potek preiskave, ki je potekala v tesnem sodelovanju med slovenskimi kriminalisti, goriško policijo in karabinjerji, sta včeraj pojasnila vodja letkega oddelka goriške kvesture Claudio Culot in karabinjerski major Alessandro Mingozzi.

Prepoznali so ga zaradi metulja

»Dogodek je treba uokviriti v stike med uživalci mamil iz Gorice in Nove Gorice, tako da smo ravnali v tem okolju našli elemente, ki so nam omogočili, da smo ugotovili istovetnost napadalca,« pravi Culot. Po njegovih besedah so na podlagi pogovorov z odvisniki izvedeli, da naj bi imel napadalec tetovažo v obliki metulja, kar so nato preverili tudi na fotografijah, ki so jih našli na socialnem omrežju Facebook. Posnetke so nato posredovali novogoriškim policistom, ki so jih pokazali njegovim žrtvam. Po ogledu fotografij ni bilo več velikih dvomov: napadalec štirih oseb v parku ob novogoriški avtobusni postaji je bil Alex Russo. Potem ko so ugotovili njegovo istovetnost, so tako italijanski kot slovenski policisti poostri nadzor nad njim, iz Ljubljane pa so v Novo Gorico prišli tudi agenti specialne policijske enote, saj je obstajala možnost, da bi se Russo še enkrat vrnil v novogoriški park.

Na oblačilih madeži krvi

V četrtek, 15. septembra, so italijanski policisti opazili, da je Russo stopil v avtomobil in se z njim odpeljal proti Novi Gorici. Državno mejo je prečkal v Solkanu, nato pa je opravil nekaj krogov po novogoriškem središču mesta, kot da bi iskal nove žrtve. Ker je bilo zelo možno, da se je odpravil na nov

maščevalni pohod, so se slovenski policisti, ki so bili v stalnem stiku z italijanskimi kolegi, odločili za njegovo aretacijo. Takoj zatem so na italijanski strani opravili ogled njegovega doma, kjer so zasegli nekaj oblačil, na katerih so bili madeži krvi, in očala, ki naj bi jih nosil med napadi. Domnevno kri pripada štirim osebam, ki jih je v Russo v treh ločenih dneh ranil v Novi Gorici. Napadalec je z nožem prvič udaril v petek, 12. avgusta, zvečer, ko je 29-letnico v parku porezal po

GORICA - Madeže krvi iščejo v dveh avtomobilih

»Alex Russo ni zločinec, obiskoval grobova prijateljev«

»Alex Russo ni zločinec, ki bi za sabo imel več kaznivih dejanj. Vzrok za njegovo početje gre iskati v globoki stiski, v katero je zabredel po smrti svojih prijateljev Renata Grilja in Christiana Compassija; baje sta drogo kupovala v Novi Gorici in nato - po Russovem mnenju - zaradi nje umrla. Med poostrenimi nadzori so policisti večkrat opazili Russa, ki je obiskoval njuna grobova. Po vsej verjetnosti je hotel maščevati njuno smrt, saj je bil prepričan, da so bili zanj krivi novogoriški preprodajalci mamil,« pojasnjuje Claudio Culot, vodja letkega oddelka goriške kvesture, in dodaja, da je bil že sredi letošnjega poletja Russo vpleten v pretep med goriškimi in novogoriškimi uživalci in preprodajalci mamil, takrat pa naj bi dal razumeti, da kuje maščeva-

nje. Russo je bil v preteklosti tudi sam uživalec mamil, v zadnjih časih pa naj bi bil »čist«. Z mamo, njenim partnerjem in bratom ima bivališče v Ulici Mocchetta v Ločniku, kjer so policisti zasegli več oblačil, tudi črnih, v kakršnih so mladeniča opazili v Novi Gorici.

»Zaplenjena sta bila tudi dva avtomobila tipa Fiat Punto in Fiat Grande Punto bele oz. sive barve. En avtomobil smo zasegli pred domom mladeniča v Ločniku, drugega pa so slovenski policisti zasegli po aretaciji,« pravi Culot. Obe vozili sta bili po zaplembi zaprti, saj bodo na obeh opravili ekspertizo; možno je, da bodo v njih našli madeže krvi, še vedno pa iščejo nož ali rezilo, s katerim je mladi moški napadel svoje žrtve. Ko so ga v četrtek prijeli pri Solkanu, pri sebi noža ni imel. (dr)

Alex Russo

BUMBACA

rurgi ugotovili, da je napadalec uporabil nož z valovitim rezilom.

»Oddih« na Siciliji

V pogovoru z družinskimi člani so goriški policisti rekonstruirali, kaj je Russo počel po avgustovskih napadih. Ugotovljeno je bilo, da so mladeniča po tretjem napadu slovenski policisti opazili v bližini parka ob avtobusni postaji še 20. avgusta, vendar jim je uspel zbežati. Ko so se o do-

godku razpisali časopisi, se je Russo počutil v nevarnosti. Zato je materi dejal, naj gre v turistično agencijo v Trzič in naj mu rezervira potovanje na Sicilijo ali pa v kako evropsko prestolnico. Njegova mama je to storila, tako da se je Russo odpravil na enotedenski »oddih« na Sicilijo, od koder se je 3. septembra vrnil v Gorico. V naslednjih dneh se je Russo pojavil v goriški karabinjerski postaji, kjer je prijavil izgubo vozniškega dovoljenja, karabinjerji pa so opazili, da je levičar. Kasneje se je ta informacija izkazala za koristno, saj so slovenski preiskovalci ugotovili, da je napadalec svoje žrtve porezal z levo roko.

Kazni v Sloveniji bolj ostre

Nekaj dni po svoji vrnitvi v Gorico se je Russo odločil, da se še enkrat odpravi v Novo Gorico, kjer so ga kot rečeno v četrtek aretirali v Prvomajski ulici. Russo je zdaj zaprt v Solkanu, kjer čaka na nadaljevanje sodnega postopka. »V zvezi z dogodkom sta odprta dva fascikla, eden v Sloveniji in eden v Italiji. V kolikor bo v Sloveniji prišlo do dokončne obsodbe, bomo italijanski fascikel zaprli,« pojasnjuje Culot in napoveduje, da se bosta sodelovanje in izmenjava podatkov med italijanskimi in slovenskimi preiskovalci nadaljevala tudi med sodnim postopkom. Russo tvega po besedah Culota od 15 do 30 let zapor, saj so za povzročitev telesnih poškodb oz. poskus umora kazni v Sloveniji bolj ostre kot v Italiji.

Danijel Radetič

Napadena Novogoričana s poškodbami vratu (zgoraj); goriški policisti in karabinjerji pojasnjujejo potek preiskave (levo); Russo so prepoznali tudi zaradi očal, ki jih je imel na sebi (zgoraj)

BUMBACA

**Kulturni center
Lojze Bratuž**
vključno vabi
na odprtje razstave
ADRIANA MARAŽ

VEDNO NOVO IZ
VEDNO STAREGA SVETA

Umetnico in njena dela bo predstavila
dr. Nadja Zgonik

Kulturni center Lojze Bratuž
petek, 23. septembra 2011, ob 18. uri

TRZIČ - Studio Marzi & Sterni o temeljih poslovne stavbe Eurocar Logistics

Tržaški načrtovalci niso bili zadolženi za statiko in nosilne elemente, v dokumentih so tla apnenčasta

V tržaškem studiu Marzi & Sterni, ki je pred leti izdelal načrt poslovne stavbe podjetja Eurocar Logistics v industrijski coni Ližerc pri Trziču, dvomijo o tem, da naj bi stavba (ali vsaj del nje) stala na zemljišču brez apnenčaste podlage. Studio vsekakor ni bil zadolžen za statične izračune in projekte strukturnih elementov, temveč za arhitektonsko projektiranje. Značilnosti tal v industrijski coni so razni izvedenci proučili na zahtevo gradbenega podjetja Altan prefabbricati, ki je bilo za to zadolženo.

Kot smo že poročali, je stabilnost zgradbe podjetja iz skupine Cunja Group predmet več tehničnih pregledov, ki jih vodijo gasilci in drugi izvedenci, potem ko je v stavbi prišlo do serijskega pokanja šip. Inženir Edi Picco, ki je za podjetje opravil prvi tehnični pregled, je v svojem poročilu zatrdil, da ima stavba strukturne probleme, od rezultatov ekspertiz pa je odvisno nadaljevanje postopka pred

goriškim stečajnim sodnikom, kjer se odloča usoda Cunevega podjetja (stečaj zahteva prav podjetje Altan).

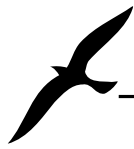
Studio Marzi & Sterni je bil svoj čas zadolžen za arhitektonsko projektiranje in nadzor del. Inženir Peter Sterni, ki je o zadevi prvič bral v časopisnem članku, pojasnjuje, da »pri realizaciji kateregakoli gradbenega posreda sodeluje več specializiranih likov - geologi, geodeti ter načrtovalci statike, termičnih in električnih inštalacij, protipožarne varnosti itd. V tem primeru je bilo za statične izračune in projekte vseh strukturnih elementov - od temeljev do strehe - zadolženo pordenonsko podjetje Altan prefabbricati. Zastopal ga je inž. Amerigo Passone, geološko ekspertizo je opravil geolog Bruno Grego, dokončno statično preverjanje pa inž. Pierpaolo Ferrante. Vse to je razvidno iz javnih dokumentov o sami gradnji.«

Inž. Sternija vsekakor ne prepriča teza, po kateri naj bi bili pod sedežem podjetja Eurocar Logistics namesto apnenca morje, zemlja in škodljivi odpadki. Iz geološke ekspertize in drugega arhivskega gradiva je po njegovih besedah razvidno, da je bil trinadstropni objekt zgrajen na apnenčastih tleh. Podjetnik Danilo Cunja se je bil opredelil za nakup parcele prav zaradi te značilnosti, gradbeno podjetje pa je izkopavalo in odvažalo apnenec cele tri mesece. Parcela je na območju t. i. hribov S. Antonio in S. Michele (antično Isole Clare), zadnjih apnenčastih reliefov proti morju. »Geološka ekspertiza pripisuje zemljišču zelo dobre nosilne značilnosti. Gradbenemu podjetju pa je bilo naročeno, da izdela načrte in zgradi temelje ter nosilne elemente za morebitno postavitev še enega nadstropja,« zaključuje inženir. (af)

Notranje stopnišče stavbe

KROMA

SOVODNJE - Eno leto po poplavi

Izplačujejo odškodnine, Vipave se še vedno bojijo

Na začetku leta so bregove očistili in jih ponekod utrdili - Prizadevajo si za sodelovanje z občinami v Sloveniji

Natanko pred enim letom je Vipava prestopila bregove in poplavlila polja, kmetijske površine, hiše in gospodarska poslopja v vsem svojem nižjem toku. Veliko škodo je povzročila tudi v sovodenjski občini, kjer se domačini ob vsakem večjem deževju še vedno bojijo reke.

Takoj po lanski ujmi je sovodenjska občina sprožila postopek za pridobitev sredstev za odpravo nastale škode, ravno v prejšnjih dneh pa so na občini začeli izplačevati prve odškodnine. »Zadovoljni smo, da smo v teku enega leta speljali do konca ves postopek za pridobitev odškodnin. Že marca so domačini vložili prošnje za pomoč, konec avgusta pa smo se lotili izplačevanja prvih vsot denarja,« pojasnjuje sovodenjska županja Alenka Florenin. Kot so razložili iz sovodenjskega tehničnega urada, je prošnjo za odškodnino vložilo pet podjetij, ki bodo prejela 215.017 evrov, in štirinajst zasebnikov, ki bodo prejeli 354.898 evrov. Postopek za izplačevanje odškodnin sicer še traja, saj občina izplača predvideno vsoto, ko ji oškodovanec prinese fakturo opravljenih del. »Kdor je dela že opravil in nam prinesel dokazila, je denar že dobil,« razlaga Floreninova, ki je zadovoljna, da so po poplavi izpeljali tudi poseg na Vipavi. Podjetje Edilalpi iz kraja Arta Terme je namreč v začetku leta očistilo bregove in jih v nekaj točkah utrdilo, posekalo je tudi drevje in pri »rošči« med Gabrjami in Rubijami iz struge izkopalo nekaj skal, tako da je gorvodno gladina reke upadla za preko pol metra. Poseg je financirala deželna civilna zaščita, namenila mu je 250.000 evrov. Med poletjem je očiščene bregove rastlinje že ponovno zaraslo, kar še posebej velja za akacije, ki so pogonale iz čokov podrhtih dreves. »Poseg na Vipavi, ki ga je opravilo podjetje Edilalpi, je bil enkrat, nedvomno pa bi treba bregove redno vzdrževati in čistiti. To bi morale pristojne oblasti primerno zakonsko urediti, za kar pa nedvomno ni pristojna občina,« pravi Floreninova, ki je prepričana, da je treba za Vipavo skrbeti skupaj z občinami na slovenski strani meje.

»V začetku julija smo se srečali z županom Mirna-Kostanjevice Zlatkom Marušičem, z deželno civilno zaščito in okoljskimi službami, da bi si izmenjali informacije in da bi vzpostavili sodelovanje za vse nadaljnje posege ob reki,« pravi Alenka Florenin, ki se je v sredo udeležila tudi mirenškega srečanja s slovenskim ministrom Rokom Žarničem. Med ogledom sanacijskih del na Vipavi pri Mirnu so Floreninovi zagotovili, da voda ne bo hitreje odtekala, zato pa mirenški poseg naj ne bi negativno vplival na tok reke na območju sovodenjske občine. (dr)

Na začetku leta očiščeni breg pri Sovodnjah (zgoraj) je med poletjem spet zaraslo rastlinje (zgoraj desno); lanska poplava v gostilni Pri Tomažu v Gabrjah (desno)

BUMBACA

MIREN - Minister

»Takšne poplave se ne morejo ponoviti«

V Mirnu je lanskega septembra narasla voda poplavlila 119 stanovanjskih in drugih objektov, škode pa je bilo za več kot 1,3 milijona evrov. Slovenski minister za okolje in prostor Roko Žarnič, ki si je pred dnevi ogledal zaključevanje sanacijskih posegov v strugo reke Vipave, je zagotovil, da se poplave v takem obsegu ne morejo več ponoviti. Odškodnino za sanacijo poplavljenih objektov so posameznikom začeli izplačevati šele v zadnjih mesecih. Mirenški župan Zlatko Martin Marušič je zadovoljen, da je sanacija brežin in struge reke Vipave, ki je lani med poplavami povzročila največ škode, že skoraj končana.

»Ministrstvo se je resnično potrudilo, sanacija bo zaključena v desetih dneh,« je pojasnil Marušič. Urejenih je bilo dobrih 2,5 kilometra rečnih obrežij, narejena dva kamnometa in podporni zid ter posekanih veliko dreves in grmičevja na obrežju. Strugo Vipave so tako poglobili za približno pol metra ter na deponijo odpeljali okrog 20.000 kubnih metrov materiala. S tem je prvi del sanacije zaključen. Ministrstvo je doslej povrnilo 150.000 evrov sredstev za sanacijo po poplavah, zanj pa je zaprosilo 77 upravičencev iz Goriške.

Minister Žarnič se je srečal z župani tistih občin, ki so bile ob lanskih poplavah zaradi narasle Vipave najbolj prizadete. Obljubil je, da bo sanacija tudi na preostalih delih reke Vipave zaključena v letošnjem letu, kar pomeni, da bi bile posledice tudi možnih stoletnih poplav v prihodnje veliko manjše od lanskih. »Upam, da nimamo take nesreče, da bi se stoletne vode ponavljale vsako leto,« je v Mirnu še dejal Žarnič. »In ko govorim o sanacijskih delih, bi moral reči, da to ni le popravilo, pač pa vzpostavitev boljšega stanja, kot je bilo pred poplavo,« je zaključil.

Slovenska država je za odpravo posledic lanskih poplav letos namenila 60 milijonov evrov sredstev; polovica te vsote je bila namenjena za vodotoke, lokalno infrastrukturo in stvari v lasti zasebnega prava. »Prizadeti so bili vsi vodotoki v državi, delež sanacijskih sredstev pa je sorazmeren z nastalo škodo, ki je bila ocenjena na 144 milijonov evrov. Pripravljeni so tudi projekti za naprej, kako bo s sredstvi, pa bo pokazala proračunska razprava v državnem zboru,« je pojasnil Ervin Vivoda iz direktorata za javne službe in investicije na okoljskem ministrstvu.

Roko Žarnič

GORICA - Koordinacija združenj

Proti vzpenjači s prijavo na sodišče

Gradbišče vzpenjače

BUMBACA

Koordinacija goriških združenj je vložila prijavo na javno tožilstvo glede načrta o gradnji vzpenjače, ki naj bi povežala Travnik z goriškim gradom. Prijava temelji na treh predpostavkah: po mnenju predstavnikov koordinacije načrtovalci niso opravili študije o vplivu na okolje, niso upoštevali najdbe arheoloških ostalin, nazadnje pa niso preverili stroškov in koristi načrta.

Vso dokumentacijo je koordinacija goriških združenj proti vzpenjači odposlala tudi računskemu sodišču Furlanije-Juljske krajine in pokrajinskemu poveljstvu finančne straže, da preverita, ali je doslej prišlo do oškodovanja državne blagajne. Dokumentacijo so dalje prejeli tudi karabinjerji ekološkega oddelka iz Vidma in oddelka za kulturno dediščino iz Benetk, ki naj bi ugotovili, ali je bila doslej povzročena škoda na naravnem okolju in arheoloških ostalinah.

GORICA - Na hiši v obnovi v Ulici Volta

Zagorela streha

Požar se je vnel med nameščanjem bitumsne folije - Zaradi ognja v kuhinji Krminčan poiskal pomoč

Gasilci v Ulici Volta

BUMBACA

V Ulici Volta v Gorici je včeraj dopoldne zagorela streha. Do požara je prišlo na poslopju v obnovi; med včerajšnjim dopoldnevom so na streho nameščali bitumensko folijo, ki služi kot izolacija, na katero bi nato položili strešnike. S plinskim gorilnikom so greti folijo, ki se je naenkrat vnela in začela goreti. Nemudoma so klicali na pomoč gasilce, ki so v Ulico Volta prihiteli nekaj pred enajsto uro. Čeprav so se takoj lotili gašenja, je bila gmotna škoda na strehi precejšnja. Ognjeni zublji so zajeli približno polovico strehe, poškodovali pa so se tudi leseni tramovi, na katere so nameščali bitumensko folijo. Gasilci so bili na delu do 13.30, ko so se vrnili v kasarno. Med požarom se k sreči ni nihče poškodoval, črn dim pa je bil viden daleč stran, tako da so gasilci prejeli več telefonskih klicev, s katerimi so jih stanovalci sosednjih hiš opozarjali, da nekje gori.

Že v petek so gasilci priskočili na pomoč moškemu iz Krmina, ki mu je ponagajal štedilnik. Moški je v stanovanju v stranski Ulici Campi Nadari okrog 17. ure nekaj kuhal na svojem štedilniku, ko so se ognjeni zublji nepričakovano razžvepli. Moški je skušal sam pogasiti požar, potem ko je vdihnil nekaj črnega dima, pa se je raje umaknil na varno in klical na pomoč gasilce. Le-ti so kmalu zatem prišli z gasilskim tovornjakom in brez večjih težav pogasili požar.

MIREN - Na Cerju ob mednarodnem dnevu miru

»Vsi smo delali to državo, tudi najbolj skregani med seboj«

»Mir lahko obvaruje le samozavestno in pogumno človeštvo, kot govori naša, slovenska izkušnja,« je v slavnostnem nagovoru na vseslovenskem zborovanju za mir ob mednarodnem dnevu miru na Cerju včeraj dejal Matjaž Kmecl. »Mir je ljubezniv, priazen, dober in sončno svetel prostor življenja,« je dodal. Čeprav smo Slovenci obremenjeni z najbolj žalostno samopodobo med vsemi narodi, po mnenju Kmecla ne smemo pozabiti na številne velike Sloven-

ce in dogodke, ki to trditev postavljajo na laž.

»Ali nismo imeli v zgodovini može, ki so nam zabičevali, nas rotili, da kdor se sam zaničuje, je to podlaga tujčevi peti? Ali nismo imeli maistrovcev Tigrovskih idealistov, partizanske vojske, ki je bila narodnoosvobodilna in protifašistična, še preden se je nauti Zahodni Evropi, samozaverovani, sploh sanjalo o nevarnostih nacifašizma?« je poudaril Kmecl. Spomin na vse velike dogodke

iz slovenske zgodovine, o uporu in osamosvojitvi, govori o čisto drugačni podobi slovenstva, samozavestni, pogumni in polni visokih vrednot, je še dejal Kmecl in nadaljeval: »Vsi smo delali to državo, tudi najbolj skregani med seboj, zato smo vsi zanj tudi odgovorni. In tu velja isto kot za svetovni mir - vsi smo zanj odgovorni, veliki in majhni.« Ob koncu je še enkrat poudaril, da imamo tudi Slovenci veličastno zgodovino, o kateri govori tudi spomenik, ob katerem so tokrat pripravili zborovanje za mir, samo slediti ji moramo. »Nikoli nismo sovražili drugih samo zato, ker so bili drugi, če pa je kdo stegnil roko po nas, jih je pač dobil po prstih. Zato verjemimo v mir in v prijazno prihodnost,« je govor zaključil slovenski akademik in član predsedstva ob osamosvojitvi Slovenije Matjaž Kmecl.

Zbrane na Cerju je pozdravil tudi župan občine Miren-Kostanjevica Zlatko Martin Marušič, ki je izpostavil težave ob gradnji pomnika braniteljem slovenske zemlje na Cerju. Gradnja slednjega je zaključena, konec meseca bo objekt pridobil uporabno dovoljenje, do odprtja prihodnje leto pa bodo uredili še muzejske zbirke. Letos so do Cerja uredili Pot miru, ki po Posočju preko Kolovrata in Sabotina vodi do pomnika. Prihodnje leto bodo nadaljevali urejanje poti po dveh odsekih do Devina, kjer bodo ob zaključku projekta ob stoti obletnici začetka prve svetovne vojne julija 2014 pripravili veliko slovesnost. Zato je ob tej priložnosti predsednik Fundacije poti miru v Posočju Zdravko Likar opozoril, da je mir velika vrednota, ki jo posebej dobro poznajo Slovenci in ljudje ob zahodni slovenski meji, saj je bilo to ozemlje vedno na prepihu zgodovine in je zato doživelo številne grenke vojne izkušnje.

Slovesnosti na Cerju, ki so jo oblikovali dijaki gledališke gimnazije iz Nove Gorice, združeni goriški pevski zbori ter Pihalni orkester slovenske policije, so se udeležili tudi predstavniki lokalnih oblasti ter številnih borčevskih in veteranskih organizacij, izstopala sta še predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije Janez Stanovnik in poslanec Državnega zbora Mirko Brulc

FOTO K.M.

KROMBERK - Mnogi se niso vrnili

Ko so odgnani Primorci postali Prekmurci

Stanko Bensa in njegova hči Branka na predstavitvi v kromberškem gradu

FOTO VIP

Veliko ljudi se je pred dnevi zbralo v prostorih kromberškega gradu, kjer je Goriški muzej priredil predstavitev knjige z naslovom »Od Soče do Mure«. Ta opisuje križev pot primorskih Slovencev, zlasti z Goriškega, ki sta jih prva svetovna vojna in pozvojno nasilje odgnala od doma in so najprej zatočišče in nato stalno nastanitev našli v Prekmurju. Gre za eno izmed tragičnih poglavij iz naše preteklosti, ki so ostala v senci dvajsetega stoletja in jih je uradna zgodovina komajda obravnavala.

Glavno besedo so imeli »prekmurski« Primorci - potomci goriških naseljencev na ravninah južno od Lendave v Prekmurju. Predsednik društva Primorci in Istrani v Prekmurju, Vlado Radikon, ter Stanko Bensa in njegova hči Branka, ki sta napisala in uredila knjigo, so se z besedo in podobo dotaknili vseh ključnih dogodkov, ki so krojili usodo primorske skupnosti na meji z Madžarsko. Vse zgodbe in pričevanja so po dolgem zbiranju objavili v knjigi o življenju

kmetov in obrtnikov, ki jih je usoda raztepla po tujih, včasih neprijaznih krajih. Bili so zavedni Slovenci (tudi nekaj istrskih Hrvatov je bilo zraven), ki po koncu prve svetovne vojne niso imeli kam in jih je oblast nove države Srbov, Hrvatov in Slovencev poslala kolonizirat ozemlja, ki so bila last madžarskega grofa Ezsterhazyja. Prekmurje je tedaj bilo priključeno Sloveniji. Omeniti velja, da gre za ljudi, ki so tudi po deset in več let svojega življenja preživeli v barakarskih naseljih oz. taboriščih. Med prvo svetovno vojno so Kraševci in Brici kot begunci dolga leta preživljali v begunskih taboriščih po Avstriji, Češki in deloma na Madžarskem. Po razpadu Avstro-Ogrske pa jim je bilo dodeljeno veliko taborišče v Strnišču pri Ptujju, od koder se jih je v letih 1919 in 1920 večina vrnila domov, mnogi pa so ostali v Sloveniji. Med njimi so bili tisti, ki so kolonizirali ravnice okrog Lendave. Šlo je za marljive in delavne ljudi, ki so sredi težkih razmer na robu Panonske nižine iz nič ustanovili dve vasi: Benico in Pince Marof. Uvedli so tudi povrtne in sorte sadnega drevja, ki jih dotlej v Prekmurju niso poznali. Ustanovili so dalje pevski zbor, tamburaški orkester in sokolsko vrsto. Ob izbruhu druge svetovne vojne pa so območje zasedli Madžari ter Primorci in njih potomce izselili v taborišče Šarvār na Madžarskem, od koder se mnogi niso vrnili.

Predgovor h knjigi je prispeval zgodovinar Jože Pirjevec, za njeno izdajo pa sta poskrbeli Krajevna skupnost Pince Marof - Benica ter Društvo Primorci in Istrani v Prekmurju. Publikacija je zanimiva tudi za Goričane, saj opisuje usode družin, ki imajo na Goriškem bližnje ali daljne sorodnike. Knjige žal ni najti v knjigarnah, lahko pa jo vsakdo naroči preko naslova elektronske pošte predsednika društva (radiokon@siol.net) ali pri njenem avtorju (stani-slav.bensa@artex.si). (vip)

ŠKOCJAN

Trčila avtomobil in traktor

V Škocjanu sta trčila traktor, ki ga je upravljal 77-letni domačin B.R., in avtomobil, za volanom katerega je sedel 26-letni G.M.; do nesreče je prišlo v dopoldanskih urah, njen vzrok je treba iskati v izsiljeni prednosti. Oba moška so prepeljali na zdravljenje v tržiško bolnišnico, vendar njuno zdravstveno stanje naj ne bi vzbujalo skrbi. Nesreča se je pripetila v Ulici Marconi. Močan in težak traktor je povzročil veliko gmotno škodo na avtomobilu, s hujšimi poškodbami pa se po drugi strani zdravi voznik kmetijskega vozila. Po trku je namreč 77-letnik padel s traktorja in si poškodoval glavo, tako da so ga sprejeli na zdravljenje zaradi pretresa možganov, mladenič pa je utrpel le nekaj udarcev. Na kraju nesreče so po zakonu predvidene meritve opravili prometni policisti, poškodovancema je pomagalo osebje službe 118.

TRŽIČ

Uspešen boj proti utajevalcem

Tržiška občina se je odločila za neizprosni boj proti davčnim utajevalcem, ki je že obrodil prve sadove. S terjanjem plačil davka na nepremičninah ICI so doslej zbrali 190.000 evrov, preko sto tisoč evrov je prišlo z davkom na odvažanje odpadkov TARSU, priliv od davka na razobešanje letakov v javnih mestih pa se je povečal za 46 odstotkov. »V tem obdobju se veliko govori o znižanju finančne dotacije za krajevne uprave, na katerega se lahko odzovemo z višanjem davkom, krčenjem storitev ali pa z bojem proti davčni utaji, za kar smo se odločili v Tržiču,« pojasnjuje tržiški občinski odbornik Francesco Martinelli in opozarja, da bo ugotovljene utajene zneske občini morala nakazati država, ki pa pri tem ni ravno dosledna. Na tržiški občini tako še čakajo na 69.714 evrov, ki jim pripadajo za triletnje 2006-2008.

DOBERDOB

Krvodajalci proslavljajo danes svojo 40-letnico

Združenje prostovoljnih krvodajalcev iz Doberdoba proslavlja danes 40-letnico ustanovitve. Ker gre za okroglo obletnico, so temu primerno organizirali praznovanje, ki se danes začne ob 10. uri na Trgu sv. Martina v Doberdobu, pred spomenikom padlim. Tam se bodo udeleženci zbrali in se nato odpravili v vaško cerkev za mašo. Sledila bo ob 11. uri proslava v župnijski dvorani v Doberdobu, kjer bo člane in goste nagovoril predsednik združenja Aldo Jarc.

DOBERDOB - Na Gradini intenzivna delavnica za mladinski zbor Neokortex

Štiriindvajset ur petja

Jana Drasič je za mlade pevce in pevke pripravila dihalne in ritmične vaje - Jutri prva vaja v Gabrjah

Člani mladinskega pevskega zbora Neokortex, ki deluje pod okriljem Zveze slovenskih kulturnih društev in Glasbene matice, so ob zaključku minule sezone opravili nekaj uspešnih nastopov, kar jih je še dodatno navdušilo za zborovsko dejavnost. Da bi bili v prihodnje še uspešnejši, je zborovodkinja Jana Drasič ob koncu minulega tedna priredila zanje intenzivno pevsko delavnico.

Mladi člani Neokortexa so zelo resno vzeli zborovsko dejavnost, o čemer priča tudi okoliščina, da so se 24-urne pevske delavnice udeležili polnoštevilno. Intenzivnim vajam oblikovanja glasu in petja so se posvetili v prostorih sprejemnega centra Gradina v Doberdobu. Pevke in pevci - skupaj jih je bilo šestnajst - so se tam zbrali v soboto dopoldne, z delom pa so zaključili v nedeljo pod večer. Delavnice so se udeležili pevci med enajstim in petnajstim letom starosti; to starostno obdobje pomeni prehod iz otroškega načina petja v najstniško oziroma mladinsko - če že ne člansko - dojemanje pevskega prvin, je pojasnila Jana Drasič in o izkuš-

Zbor Neokortex na Gradini

nji še povedala, da je bila razposajena skupina mladih pevcev na Gradini lepo sprejeta, med drugim so jim v sprejemnem centru postregli z odlično hrano. Poskrbeli so tudi za prenočitev mladih pevcev, za katere so uredili dve večji sobi.

O sami vadbi in petju je zborovodkinja povedala, da so se tako v soboto kot

nedeljo posvečali raznim dihalnim in ritmičnim vajam. Zbirali in pripravljali pa so tudi program za prve mesece nove sezone. Delo jim je nekoliko otežila toplota, ki se ji tudi na Gradini niso mogli izogniti, nekoliko, a niti ne preveč jih je nadlegoval bučni »koncert« raznih DJ-jev, ki je trajal pozno v noč. Sicer pa je bila delavnica

tudi dobra priložnost za družabnost in medosebno spoznavanje, je dodala Jana Drasič in napovedala, da bo zbor Neokortex začel novo sezono jutri, 19. septembra, ob 19. uri na sedežu društva Skala v Gabrjah. Vadili bodo do 20.15 ure; na prvo vajo so ob 20. uri vabljeni tudi starši za krajši sestanek. (vip)

Župan Gradeža z nagrado

Gradež z zlato medaljo

Gradež je bil proglašen za najbolj cvetoče mesto v Evropi. Tako je sklenila žirija društva za urejenost krajev Entente florale Europe in rezultat sporočila na petkovem nagrajevanju v Rogaški Slatini; omenjeno društvo (www.entente-florale.eu) že 25 let nagraduje evropska mesta in vasi na podlagi urejenosti kraja, trajnostnega razvoja, ekološke zavesti, koeksistence z avtohtonom naravnim okoljem ter naravne in kulturne dediščine. Gradež je prehitel dvanajst lepih in cvetočih evropskih mest in hkrati osvojil tudi zlato medaljo na evropski ravni; Italijo je zastopal, ker je lani prejel zlato medaljo na tekmovanju italijanskih občin v cvetju.

PEČ - Nova športna sezona društva Vipava

Začenjajo s hip-hop plesom za otroke in tudi za odrasle

Tudi letos je društvo Vipava pripravilo bogat program za novo športno sezono. Najprej se bo začel tečaj hip-hop plesa, ki letos, poleg že ustaljenih skupin, ponuja še tečaj za odrasle. Ples je namenjen predvsem otrokom od petega leta dalje in ga bo vodila Jelka Bogatec. Treningi se bodo začeli v torek, 20. septembra, na društvenem sedežu na Peči, in sicer od 17. do 18. ure za otroke, ki obiskujejo zadnje leto vrtca, in za učence prvih treh razredov osnovne šole, od 18. do 19. ure pa za otroke četrtih in petih razredov osnovne in vseh razredov nižje srednje šole. Ob petkih med 18. in 19. uro bo nov tečaj za mame, prijateljice in ljubiteljice hip-hop plesa; za prijave in informacije je na voljo tel. 348-3047021 (Barbara). S 3. in 6. oktobrom pa se začenja tudi letni kotalkarski tečaj, ki je namenjen otrokom vseh starosti. Potekal bo ob ponedeljkih in četrtnih od 16.30 do 17.30 v občinski telovadnici v Sovodnjah; otrokom bodo priskrbeli vso opremo. Nadaljeval se bo tudi tečaj za odrasle, in sicer ob ponedeljkih od 20. do 21. ure na istem mestu; informacije in prijave na tel. 333-9353134 (Elena).

Vipavine kotalkarice na tekmovanjih dosegajo odlične rezultate

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACULI, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.15 - 18.15 - 20.15 »I Puffi«; 22.00 »Crazy, stupid, love«.
Dvorana 2: 15.50 - 17.50 - 20.00 - 22.00 »Super 8« (digitalna projekcija).
Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.10 - 22.10 »Terraferma«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 »I Puffi«; 22.00 »Crazy, stupid, love«.
Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Super 8« (digitalna projekcija).
Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Terraferma«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.10 »The Eagle«.
Dvorana 2: 16.15 - 18.15 - 20.15 - 22.15 »I Puffi« (digital 3D).
Dvorana 3: 15.50 - 17.50 - 20.00 - 22.00 »Super 8« (digitalna projekcija).
Dvorana 4: 17.30 - 20.10 »Crazy, stupid, love«; 15.50 - 22.15 »Contagion«.
Dvorana 5: 16.00 - 17.40 - 20.10 - 22.15 »Carnage«.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

ESSO - Ul. Trieste 106
AGIP - Ul. don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ

SHELL - Ul. Matteotti 23
IP - Ul. Boito 57
ESSO - Ul. I Maggio 59

KRMIN

API - Ul. Isonzo

GRADIŠČE

AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TURJAK

AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 21
FOLJAN-REDIPULJA
API - Ul. Redipuglia 42

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.00 - 22.10 »The Eagle«.
Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.00 »I Puffi« (digital 3D).
Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Super 8« (digitalna projekcija).
Dvorana 4: 17.30 - 20.10 »Crazy, stupid, love«; 22.15 »Contagion«.
Dvorana 5: 17.40 - 20.10 - 22.15 »Carnage«.

Čestitke

Odbornici društva Sabotin SLAVICI RADINJA, ki je končala študij na filozofski fakulteti v Ljubljani z najvišjo oceno, čestitamo vsi člani društva in znanci.

NIKKA! Vse kar upaš, naj se izpolni, kar iščeš, naj se odkrije, kar si želiš, naj se uresniči, vse kar v srcu čutiš, naj se v srečo in ljubezen zlije! Ob 18. rojstnem dnevu ti iskreno čestitamo vsi, ki te imamo radi.

Bivši in sedanji belordeči košarkarji Doma ter trenerji čestitajo bivšemu soigralcu in sedanjemu predsedniku Luki Brescianiju ter mamici Martini ob prihodu novorojenčka BENJAMINA.

Šolske vesti

OLJKARSTVO (60 ur) - tečaj je namenjen vsem, ki želijo spoznati tehnike upravljanja oljčnih nasadov. Informacije na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51), tel. 0481-81826, go@adformandum.eu.

SPLOŠNO KNJIGOVODSTVO (60 ur) - tečaj, ki omogoča razumevanje računovodskih izkazov, ovrednotenje poslovnih operacij in knjiženje postavk v bilanci. Informacije na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51), tel. 0481-81826, go@adformandum.eu.

USPEŠNA KOMUNIKACIJA (33 ur) - tečaj, ki se osredotoča na tehnike za ustvarjanje učinkovitih odnosov z izboljšanjem tehnik poslušanja. Informacije na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51), tel. 0481-81826, go@adformandum.eu.

ZAČETNI TEČAJ SLOVENŠČINE v okviru projekta »Jezik/Lingua«: osnove vsakdanjega pogovora. Tečaj je namenjen odraslim in traja 40 ur. Potekal bo v osnovni šoli v Romjanu, Ulica Capitello 8, ob torkih od 18. do 20. ure. Začetek v torek, 27. septembra; informacije in prijave: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345-6303255.

GLASBENA MATICA obvešča, da je v teku vpisovanje za šolsko leto 2011-2012; informacije od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure na sedežu Glasbene matice v Gorici na Korzu Verdi 51 ali po tel. 0481-531508.

SCGV EMIL KOMEL sprejema nove vpiše za šolsko leto 2011-12; informacije na tajništvo od ponedeljka do petka od 10.

do 14. ure in od 15. do 18. ure, tel. 0481-532163 ali na info@emilkomel.eu.

SCGV EMIL KOMEL vabi starše otrok iz vrtca, osnovne in nižje srednje šole v Doberdobo na informativni sestanek, ki bo v torek, 20. septembra, ob 18. uri na sedežu šole v Doberdobo (Trg sv. Martina 1 za cerkvijo).

SLOVIK - EKSTRA! Delavnice za dijake 3., 4. in 5. razredov višjih srednjih šol v Gorici. Rok za prijavo: 23. september. Opis programa in razpisna dokumentacija: www.slovik.org, informacije: info@slovik.org ali po tel. 0481-530412.

Razstave

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v petek, 23. septembra, ob 18. uri odprte razstave Adriane Maraž z naslovom »Vedno novo iz vedno starega sveta«. Umetnico in njena dela bo predstavila Nadja Zgonik; na ogled bo do 7. oktobra.

OBČINSKA TRŽIČ IN DRUŠTVI FOGOLAR FURLAN TER TRŽIČ vabijo na odprte razstave z naslovom »Janez Giovanni Gruden (1897-1974) - slovenski kipar v Argentini« v soboto, 24. septembra, ob 18. uri v galeriji Antiche mura v Ul. F.lli Rosselli v Tržiču; na ogled bo do 28. septembra.

Koncerti

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško vabi na koncert Društev upokojencev Primorske »Zlata jesen«, ki bo v Kopru v nedeljo, 25. septembra, ob 18. uri na osnovni šoli Koper, kjer bo nastopil tudi društveni Ženski pevski zbor. Odhod ob 13.30 iz Gorice s trga Medaglie d'oro s postanki pri vagi, v Podgori pri športni palači, v Štandrežu pri banki, v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi in v Doberdobo. Ker je omejeno število sedežev samo na enem avtobusu, je obvezna čimprejšnja prijava po tel. 0481-390688 (Saverij), 0481-390697 (Marija Č.), 0481-882183 (Dragica), 347-1042156 (Rozina).

Izleti

SPDG obvešča, da zaradi predvidenega izrazitega poslabšanja vremenskih razmer odpade nedeljski izlet na Koroško z obiskom soteske Garnitzenklamm in etnografskega muzeja v Modrinji vasi.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja izlet 8. in 9. oktobra samo z enim avtobusom na Hrvaško za ogled Zagreba, obisk svetišča Marije Bistrice, Krapine in Kumrovc. Odhod bo 8. oktobra ob 6. uri iz Gorice s trga Medaglie d'oro s postanki pri vagi, v Podgori pri športni palači, v Štandrežu pri banki, v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi ter v Doberdobo. Prijave in vpisi po tel. 0481-390688 (Save-

GORICA Odpravljajo se na pohod Perugia-Assisi

Na pohod za mir Perugia-Assisi se tudi letos odpravljajo mirnovniki iz goriške pokrajine, ki bodo v Umbrijo odpotovali z avtobusom. Zbrali se bodo v soboto, 24. septembra, opolnoči na parkirišču pri Rdeči hiši, od koder bo avtobus odpotoval proti Tržiču, kjer se bodo ob pol enih ponoči Goričanom pridružili se tržiški udeleženci pohoda. V Perugia bo avtobus prispel ob 9. uri, od koder se bodo udeleženci peš odpravili v Assisi, kot so prvič storili leta 1961 na pobudo Alda Capitiniya. Udeleženci bodo s pešačenjem zaključili okrog 15. ure, ko bo v Assisiju zaključni shod, med katerim bodo poudarili pomen bratstva med narodi in izrazili nasprotovanje uporabi nasilja za reševanje katerihkoli svetovnih konfliktov. Okrog 20. ure bodo udeleženci odpotovali proti domu; v Gorico bo avtobus prispel okrog 4. ure zjutraj.

Na avtobusu, ki ga dajeta na razpolago pokrajinsko odborništvo za mir in mirovniško združenje CRELP, so še prosta mesta; udeleženci bodo za vožnjo prispevali deset evrov, prijave pa zbirajo pri združenju CRELP vsak dan med 9. uro in 13.30 na telefonski številki 0481-546721, kjer nudijo podrobnejše informacije. Plačilo desetih evrov je treba poravnati v uradu združenja CRELP v palači Alvarez v Ulici Diaz v Gorici; znesek je mogoče nakazati tudi na račun združenja pri bančnem zavodu Banca di Cividale. Mirovniški pohod Perugia-Assisi bo letos posebno slovesen, saj gre za jubilejno 50. izvedbo, na kateri pričakujejo več tisoč ljudi. Na Goriškem računajo, da se bo na vabilo k udeležbi odzvali tudi mladina.

rij), 0481 390697 (Marija), 0481-882183 (Dragica), 347-1042156 (Rozina). Na račun 50 evrov.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško vabi v sredo, 28. septembra, v Ljubljano na Festival za tretje življenjsko obdobje, na katere nastopa in Cankarjevemu domu popoldne tudi društveni ŽePZ. Odhod ob 8. uri iz Doberdoba, nato iz Sovodenj, Štandreža pri banki oz. telovadnici, Podgore in iz Gorice s trga Medaglie d'oro. Zaradi omejenega števila mest na avtobusu je obvezna prijava po tel. 0481-390688 (Saverij), 0481-390697 (Marija Č.), 0481-882183 (Dragica), 347-1042156 (Rozina). Zjutraj bo kratek ogled središča Ljubljane.

Obvestila

KLEKLJARSKI ODESK DRUŠTVA JADRO je začel novo letno dejavnost ob torkih popoldne na sedežu društva; informacije po tel. 0481-776123.

KRUT obvešča, da so za jesensko bivanje v zdravilišču Strunjan na razpolago še tri mesta; informacije po tel. 0481-530927.

KRUT začenja v sredo, 5. oktobra, jesenski cikel tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gradežu; informacije in vpisovanje po tel. 0481-530927.

OBČANSKA LISTA SKUPAJ ZA SOVODNJE vabi somišljenike in vse občane, ki si prizadevajo za utrditev demokratičnih odnosov v družbi, da podprejo pobudo za razpis referendumu za odpravo, oziroma spremembo volilnega zakona za parlament. Na županstvu, v anagrafskem uradu, je mogoče podpisati še do torka, 20. septembra, in sicer med 8. in 9.30 ter med 12. in 13.30.

3. MEMORIAL MARTIN SEMOLIČ v Jamljah bo danes odpadel.
OBČNI ZBOR AŠZ DOM GORICA bo v torek, 20. septembra, ob 18.30 v Kulturnem domu v Gorici (ul. I. Brass 20). Na dnevnem redu so poleg predsedniškega poročila, poročila posameznih športnih sekcij ter predstavitev programov za novo sezono in izvolitev novega odbora.

Zappalà ostaja na čelu UDC

Leonardo Zappalà je bil včeraj potrjen na čelu pokrajinske koordinacije stranke UDC. Bil je edini kandidat. Poleg njega se bosta strankinega državnega kongresa kot delegata udeležila še Silvia Paoletti in Cristian Vecchiet. O tem, katero pot bo UDC ubral v vidiku goriških volitev prihodnjega leta, bo odločal občinski kongres stranke. »Najprej se bomo seveda dogovarjali s FLI in API in skupaj preverili možnost, če bomo ponovno nastopili kot Tretji pol. Šele nato bomo skupaj ali sami vzeli v pretres volilne programe ostalih političnih sil,« je včeraj izjavil Zappalà.

Dogovor Kotor-Gorica

Župana Kotorja in Gorice, Marija Čatović in Ettore Romoli, sta včeraj v Črni gori podpisala dogovor o tesnejšem sodelovanju na področjih gospodarstva, kulture in socialnega razvoja. Do podpisa je prišlo ob robu foruma o sodelovanju med Italijo in Črno goro, cilj dogovora pa je razviti tradicijo goriških čipk in preko tega negovati kulturno zapuščino Beneške republike.

Forum v sredo o volitvah

V sredo, 21. septembra, ob 17.30 bo v goriškem Kulturnem domu zborovanje Forumu za Gorico. Podali bodo oceno sedanjosti mestne uprave, predvsem pa pojasnili dogajanje v levi sredini in izbiro, da bodo na primarnih volitvah nastopili s svojim kandidatom.

Kolesarjenje po Islandiji

V klubu Go Adventure v Kromberku, nasproti Mercator centra, bosta prvi jesenski klubski večer oblikovala Branko Belingar in Aleš Srnovrnik. V sredo ob 20. uri bosta predstavila Islandijo, ki sta jo prekosarila po dolgem in počez, njeno barvito pokrajino pa ujela v objektivne fotoaparator. (nn)

V Spessi jesenski turnir golfa

V Golf in Country klubu v kraju Spessa bo danes 16. turnir »Coppa d'Autunno« - 3. Turnir Lions Nord Est, ki ga z dobrodelnim namenom prireja goriški Lions klub Maria Theresia.

Poslovni oglasi

PRODAM HIŠO V ŠTMAVRU (ca 5.000 kv.m) z gradbenim dovoljenjem.

Tel. 003853026295 -
0038630630690

Mali oglasi

IŠČEM ŠOLSKI UČBENIK BIOLOGIJA 2 IN 3 - Funkcionalna an. s fiziologijo (Stusek, Podobnik, Gogala); tel. 333-6572533.

Pogrebi

JUTRI V RONKAH: 10.00, Antonia Cergna vd. Valente s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in na pokopališče.
JUTRI V TRŽIČU: 9.50, Celestino Marchi iz bolnišnice v cerkev Device Marceliane in na pokopališče.

19.9.2010

19.9.2011

Robi Ferfoggia

Naša ljubezen do tebe presega življenje.

Starši Noris in Paolo, brat Ladislao, Dorina in Franco ter vsi, ki te še vedno radi imajo.

Medja vas, 18. septembra 2011

Priznana pogrebno podjetje Preschern

DEŽELA FJK - Po oceni senatorke Tamare Blažina

Deželni načrt šolske mreže je še preveč nedorečen

Pobuda senatorke, da bi vsi subjekti v manjšini oblikovali skupen predlog

TRST - Precej nedorečeno: to je izraz, ki ga senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina uporablja pri oceni sklepa deželnega odbora Furlanije Julijske krajine o smernicah, kriterijih in postopkih za oblikovanje pokrajinskih in deželnega načrta za obseg šolske mreže v FJK v šolskem letu 2012/2013. Deželna vlada je sklep sprejela na seji preteklega 9. septembra na predlog odbornika za šolstvo Roberta Molinara, za katerega sprejete smernice predstavljajo strateški dokument za deželno šolstvo. Ob tisti priložnosti je Molinaro poudaril potrebo po preureditvi šolske mreže v luči zmanjšanja državnih sredstev za šolstvo.

Sklep deželne vlade tako upošteva dosedanje vladne ukrepe na področju šolstva in predvsem zadnje predpise julija sprejetega varčevalnega paketa, ki v svojem 19. členu predvideva združevanje vrtcev, osnovnih in nižjih srednjih šol v večstopenjske zavode, pa tudi ukinitvev oz. združevanje ravnateljstev v primerih šol, ki ne dosegajo določenega števila učencev. Ob takratni parlamentarni razpravi je sen. Blažinova opozorila ministrico za šolstvo Mariostello Gelmini na specifične potrebe šol s slovenskim učnim jezikom, o čemer se je pogovarjala tudi z deželnim odbornikom Molinarom in s tržaško pokrajinsko odborico za šolstvo Adele Pino, s katero sta se dogovorili za postopek, ki naj upošteva mnenje slovenske manjšine.

Načrt odbornika Molinara sicer predvideva možnost odstopanja od nakazanih kriterijev za slovenske šole, vendar ostaja vse skupaj precej nedorečeno, ugotavlja Blažinova v tiskovnem sporočilu: »Pričakovati je bilo, da dežela FJK, prav zaradi svoje avtonomije in posebnosti, ne bo zgolj sprejela rimskih smernic, ampak bo v večji meri upoštevala specifično lastnega teritorija ter odločala bolj samostojno in korajžno,« meni senatorka, ki opozarja, da je mogoče deželne smernice razdeliti na dva dela: prvi del zadeva uvajanje večstopenjskih šol (t.i. vertikalizacijo) in dodelitev avtonomij, uresničil pa naj bi se že v prihodnjem šolskem letu 2012/2013, medtem ko drugi, ki zadeva obstoj posameznih šol, naj bi se udeležil v šolskem letu 2013/2014.

Sen. Blažinova se je zaustavila predvsem pri prvem delu, saj se morajo o teh vprašanih občine izreči do 31. oktobra, pokrajine pa morajo sprejeti načrte obsega šolske mreže do 30. novembra, na podlagi teh pa bo Dežela potem izdelala svoj načrt. Pri tem senatorka izraža začudenje, da v dokumentu nista omenjena deželna komisija za slovenske šole oz. Urad za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za FJK, saj sta oba organa predvidena v zaščitnem zakonu, poleg tega po njenih besedah v poglavju, ki govori o teritoriju, kjer živijo manjšine, ni

Senatorica
Tamara Blažina

ARHIV

najti med zakonskimi viri zaščitnega zakona za Slovence, se pravi zakona št. 38 iz leta 2001, zato, meni Blažinova, gre za precej površno besedilo.

Po mnenju senatorke DS je potrebno izkoristiti prihodnje tedne, da manjšina sama izoblikuje svoje predloge, pri čemer morajo sodelovati različni sub-

jekti, od krajevnih uprav do šolskih organov in obeh krovnih organizacij. V tem smislu namerava v kratkem povabiti na delovno omizje vse zainteresirane slovenske subjekte, zato da skupaj temeljito analizirajo sedanje stanje in sami iznesejo predloge, sloneče na razvojni viziji našega šolstva.

Blažinova je namreč prepričana, da so določeni predlogi izvedljivi in tudi koristni, pri tem pa omenja zlasti uvajanje večstopenjskih zavodov, saj se je dosedanja praksa po njenem mnenju dobro obnesla, ker omogoča tudi dokajšnjo fleksibilnost pri upravljanju z osebjem in ne nazadnje deluje povezovalno. Ob potrebnih postopnostih pri tovrstnem preoblikovanju pa je treba dobiti dodatna zagotovila glede upravnega osebja, pri dodeljevanju avtonomije (se pravi ravnateljev) šolam pa se absolutno ne sme pristati na nakazane številke (na tej podlagi bi morali večstopenjski zavodi šteti vsaj petsto učencev, za ohranitev avtonomije pa bi morale šole šteti vsaj tristo učencev oz. dijakov), še posebej sedaj, ko je končno stekel natečaj za ravnatelje, na katerega se je prijaviло zadovoljivo število kandidatov. O teh in ostalih vprašanih bo torej potrebna resna in trezna diskusija, ki pa mora sloneti na viziji razvoja in kakovosti naših šol, zaključuje Blažinova.

AD FORMANDUM - V novo šolsko leto z likovno razstavo

Začetek šolskih dejavnosti v znamenju barv in sprememb

TRST - »Dobrodošli na Ad formandumu, med barvami in spremembami«. S temi besedami je številne udeležence petkove otvoritve razstave neapeljskega avtorja Carla Fontane nagovoril direktor Ad formanduma Massimiliano Iacono. »Začetek novega šolskega leta otvarjamo z likovno razstavo, ki bo na ogled do konca januarja. Izobraževanje in umetnost: ustvarjalno okolje za prijetno počutje med šolanjem. Izobraževanje in spreminjanje: vsakič, ko se nečesa naučimo, smo bogatejši z novim znanjem in izkušnjami. Naša naloga je, da na čim boljši način spremljamo vse, ki se z izobraževanjem izpolnjujejo pri nas,« je dejal Iacono.

Predsednik upravnega odbora zavoda Roberto Vidoni je izpostavil pomen poklicnega izobraževanja za mlade kot eno izmed možnosti, ki jih ponuja šolski sistem. »Na naš program se število vpisanih v prve razrede veča iz leta v leto; to je dokaz kvalitetnega dela in truda, ki ga naši sodelavci dnevno vlagajo zato, da ustvarijo primerne pogoje za uspešno šolanje mladih in udeležencev naših večernih tečajev«.

Otvoritve šolskega leta na Ad formandumu se je udeležil tudi Boris Je-

Državni sekretar Boris Jesih in vodstvo zavoda

KROMA

sih, državni sekretar Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Pri oblikovanju večera je sodelovalo združenje Juliet NTKW Friendly Ma-

gazine, v imenu katerega je prisotne pozdravil predsednik Roberto Vidali. Slikarja Carlo Fontana pa je predstavila kritičarka Giulia Bortoluzzi, ki je o njegovih delih dejala, da »v njih zaznamo drugo plat spiritalne pustolovščine zahodnega človeka. Gre za sončnega, pozitivnega, igrivega človeka, ki z optimizmom gleda v prihodnost, ki se nasmeja življenju. Večplastne raznolikosti nam odpirajo pot v luksuzni, a paradoksalno simetrični svet, ki mu lahko rečemo tudi esprit de géométrie ali platonski obrazi. Nič se ne maje pred trdnim namenom, edino pred oddaljeno lučjo teleskopskega objektiv se trdni namen omehča. V razdalji se namreč podrobnosti v rahlih sencah, v seksapilnih in muhastih tokovih povsem izgubijo«.

Za sproščeno vzdušje sta poskrbela glasbenik Alessandro Sartore in pevka Erica Bognolo. Dijaki Gostinskega učnega centra pa so prisotnim ponudili njihove kulinarčne stvaritve, ki so jih spremljala vina kmetije Zidarich.

Novo šolsko leto na Ad formandumu je tako stopilo v živo: v teku je vpisovanje na večerne tečaje, namenjene odraslim. Na tečajih o komunikaciji, vinarstvu in vinarstvu so se razpoložljiva prosta vpisna mesta. Zainteresirani se lahko zgledajo na sedežu v Trstu, ul. Ginastica, vsak dan od 9.00 do 18.00.

MANJŠINA Slovenski izvoljeni predstavniki o reformah

TRST/GORICA/VIDEM - Tretji zbor slovenskih izvoljenih v krajevnih upravah, ki se bodo sestali v torek zvečer v Devinu, bo posvečen vprašanju napovedanih reform in njihovega odsevanja na stvarnost Slovencev v Italiji. Uvodna razmišljanja bodo podala deželna svetnika Gabrovca in Kocijančič ter podpredsednik Tržaške pokrajine Dolenc.

Kakšni bodo učinki na stvarnost dvojezičnih občin v FJK novega deželnega zakona, s katerim z ukinitvijo gorskih skupnosti nastanejo Zveze goratih občin (zakon bo čez teden dni na dnevnem redu deželnega sveta)? Kaj lahko za nas pomeni ukinitvev pokrajin, tako kot napoveduje vladni osnutek ustavnega zakona? V kolikšni meri je zamajčena avtonomija majhnih dvojezičnih občin, ki poleg ostalega odpravljajo bistveno vlogo na področju ohranjanja in razvijanja slovenske narodne prisotnosti? Kako naj ohranimo zadovoljiv ali vsaj zadosten nivo zastopanosti v luči radikalnih krčenj števila izvoljenih predstavnikov od občin pa vse do parlamenta? Ali ni že skrajni čas, da ustanovimo stalno omizje javnih upraviteljev, ki naj pravočasno prouči vse možne scenarije?

»Navedena vprašanja in številne druge neznanke, ki so s tem povezane, postavljajo tudi slovenske javne upravitelje pred težke odgovornosti, ki jim bomo ko se le s čim bolj složnim in koordiniranim nastopom,« je mnenja deželni svetnik SSk Igor Gabrovca, ki je zato slovenske izvoljene (ne glede na strankarsko pripadnost posameznika!) na vseh nivojih javne uprave - od rajonskih svetov do parlamenta, iz tržaške, goriške in videmske pokrajine - tretjič povabil na zbor slovenskih upraviteljev, ki bo tokrat v torek, 20. septembra, ob 18.30 na sežu pevskega zborov v Devinu.

»Za italijanske kolege se tu postavlja pretežno vprašanje zagotavljanja javnih storitev v luči racionalizacije stroškov, kot Slovenci pa moramo nujno skrbeti tudi za ohranitev naše vloge aktivnega subjekta pri upravljanju teritorija, kjer smo doma že poldrugo tisočletje« je še mnenja Gabrovca, ki bo skupaj s kolegom Igorjem Kocijančičem in Igorjem Dolencem na srečanju v Devinu prispeval nekaj uvodnih iztočnic, nakar bodo imeli besedo vsi, ki se bodo srečanja udeležili.

Nadvse uspešen Friuli Doc

VIDEM - S koncertom Umberta Tozzija se bo danes zaključila 17. izvedba vinsko-kulinarčne prireditve Friuli Doc, vitrine furlanskega dobrot. Organizatorji so nadvse zadovoljni s prvimi tremi dnevi prireditve. Do potka ponoči so razdelili 18.226 krožnikov raznih deželnih specialitet in skoraj 17 tisoč kozarcev vina (točneje: 16.789). Iztočili so nad 1.500 litrov piva iz karnijskega Zahreja, 2.400 oseb pa se je posladkalo s sladoledom iz gozdnih sadežev iz Avasinisa. Le v petek so prodali nad tisoč porcij krompirja, 2.700 porcij furlanskega frika, 3.075 porcij njokov, 1.550 porcij cvrtih rib. Temu primerni so bili tudi odpadki, ki jih je včeraj odpeljala komunalna služba, in sicer 38 ton trdih odpadkov, 7,5 tone steklenih in 8 ton vlažnih odpadkov. Danes si bo od 11. ure dalje sledilo kar 17 glasbenih prireditev po ulicah in trgih, zvečer pa bo na osrednjem trgu zapel Umberto Tozzi.

STOCK

DESIGN

bivši FORM

ARREDAMENTI

PRODA

VSE

ZARADI PRENEHANJA DEJAVNOSTI

POPUSTI

do

Ob NEDELJAH ODPRTO

od 16.00 do 19.00 ure

KRMIN

70%

ULICA VINO DELLA PACE 36b

INFO 0481 630 257

DO IZČRPAJANJA ZALOG

n

nedeljske teme

TEMA PRISOTNA TUDI NA BENEŠKEM FILMSKEM FESTIVALU

Migracijski tokovi in strah pred tujci

DUŠAN KALC

»Patruljni čoln finančne straže je deset milj od Lampeduse ustavil manjše plovilo s petnajstimi prebežniki na krovu« ...

To je zadnja vest, ko pričenjam članek. Sicer se agencijske vesti s podobno vsebino vrstijo že vse poletje. Samo za veliki šmarren je po morju prispelo na Lampeduso 2300 ljudi. Konec prejšnjega tedna se jih je na otoku izkrcalo 577. Odpluli so s tunizijske obale na osmih barkačah. In začetek novega tedna se je začel s prebegom drugih 98 nesrečnikov. Skupno so jih samo v tem letu naštevi več kot 50 tisoč. V zbirnem centru, kjer so izmučeni prišleki iz severne Afrike le teden prej bučno protestirali zaradi tamkajšnjih nezgodnih potovalnih razmer in sramotnih prisilnih vračanj, se trenutno gnate več kot 1200 ljudi, ki ne vedo, kaj bo z njimi. Vedo le, da jim ni prijetno in da tu, kjer naj bi se začelo njihovo človeka vrednejše življenje, niso dobrodošli.

V začetku prejšnjega meseca avgusta je svet onemel, ko je izvedel, kaj se je dogajalo na neki barkači, ki je prevažala kakih tristo potnikov. Dobra tretjina jih ni dosegla kopnega. Ladja z vsem svojim človeškim tovorom je bila namreč zaradi okvare šest dni in šest noči prepuščena na milost in nemilost kapricam morja. Zaradi pomanjkanja hrane in vode je šibkejša, zlasti ženske in otroke, doletelo najhujše. Trupla so nato sproti zmetali v morje, da bi razširili prostor živim, ki so se sestradani in obnemogli gnetli na krovu kot v ribji konzervi. Ob vsem pa je bilo najhujše, da je mimo plula bojna ladja Nata, ki pa se ni odzvala na brezupne klice na pomoč. Morda se ji je mudilo na libijsko morišče. Tiste dni so med

drugim prijeli šest pomorskih pustolovcev, ki naj bi zakrivila smrt 25 migrantov, ker so jih pretepali in pustili v podpalubju brez zraka.

To, kar se dogaja v Sicilskem kanalu in nato v nespodobnih zbirnih centrih, pa tudi potem, ko se prišleki skušajo vključiti (če jih še prej ne zapodijo, od koder so prišli) v družbeno tkivo zapadnega (varljivo) razvitega sveta, je bolj podobno razmeram iz suženjskih časov. Beg iz krajev, kjer kraljuje lakota in divjajo vojne ter iskanje varnejšega zavetja, kjer lahko mirneje sanjaš o boljši prihodnosti zase in za svoje otroke, predstavljata v zavesti povprečnega človeka takojmenovane razvite civilizacije bogatega Zahoda prej nevarnost kot oportunitet. Strah pred tujci (strokovno pravimo temu ksenofobija, iz grščine xenos = tujec – phobos = strah), ki je bil vseskozi prisoten, se je s finančno in gospodarsko krizo še zaostрил. Ljudje se bolj zaradi pritiska populističnih politikov in bombardiranja tiska (in najbrž tudi zaradi naraščajoče šibkosti levčarskih sil) kot iz lastnega prepričanja opredeljujejo za ksenofoba stališča. Naseđajo pač lažnim populističnim prerokom, ki iščejo in najdejo krivice za vse težave v priseljencih in katerih glavna skrb so volilni izidi. Pojavi javnega spodbujanja sovraštva in nestrpnosti do drugačnih vzbujajo naraščajočo zaskrbljenost. V množicah prišlekov, ki govorijo drugačne jezike, ki morebiti častijo drugačne bogove, ki imajo drugačne kulturne navade in so povrh še drugačne polti, vidijo mnogi ne le nevarnost za lasten jezik, vero in kulturo, temveč predvsem nevarnost naraščanja kriminala, nevarnost za

kakovost vzgoje in izobraževanja v šolah ter, spričo naraščajoče gospodarske krize, zlasti veliko nevarnost za delovna mesta. Priseljenci uničujejo temelje naše kulture, kričijo častilci čiste rase. Priseljenci nam kradejo delovna mesta, vpijejo demagogi lažnega razvoja. In njihovi vse številnejši pristaši so vse bolj pripravljeni na nove križarske vojne za premostitev lastnih težav, vse manj občutljivi na trpljenje revnih, ponižanih in preganjanih. Nekateri so pripravljene celo na grozodejstva, kot priča primer Andresa Breivika iz Osla.

Zaradi vsega tega postajajo epizode trpljenja in smrti v Sredozemskem morju, kakor tudi sploh v razpisane emigracije v zavesti velikega dela zapadne javnosti prej problem javnega reda, kot temo kulturne in gospodarske oportuniteti, da ne govorimo o potrebi mednarodne solidarnosti, to je bese, ki žal izgublja svoj pravi pomen.

Kadar govorimo o kulturnem aspektu, mislimo na to, da so migracijski tokovi v današnjem globaliziranem svetu (kot so bili sicer v preteklosti) nekaj neizbežnega in jih zato ne bo moglo zaustaviti bolj ali manj vodeno širjenje strahov, kakor jih ne bo mogel zaustaviti noben nasilen ukrep. Lahko jih omeji in prav je, da se za to ustrezno poskrbi. Predvsem pa bi bilo treba odpraviti razloge, ki silijo ljudi iz nerazvitih predelov sveta, da zapuščajo svoje domove zaradi revščine ali vojn, vendar si v razvitem svetu zaradi sebičnih interesov gospodarskih in političnih mogotcev še vedno s težavo utira pot zavesti, da bi bilo treba pomagati nerazvitim in pravičnejše porazdeliti svetovno bogastvo. Dotlej pa je bolje razmišljati o tem, kako mi-

gracijske tokove z razumevanjem, s stalnim medkulturnim dialogom, primerno vzgojo in s strpnostjo pametno kanalizirati za čim bolj sprejemljivo integracijo priseljenec, ki ne bo v škodo nobeni kulturi in bo v korist sožitju kot edini pravi alternativni.

Glede gospodarske oportuniteti je zadeva še bolj zanimiva in beleži neverjetna protislovja. Razvite dežele po eni strani odklanjajo priseljence, po drugi pa ne morejo brez njih. Zapad v strahu tudi pred svojim zatonom, ne priznava tujcem, da bi bili proizvajalci njegovega bogastva in vendar so v veliki meri prav tujci tisti, ki polnijo žep lakomnim podjetnikom. Tudi tistim, ki najbolj nesramno utajujejo davke.

Najbolj zgovoren je primer Nemčije, lokomotive evropskega gospodarskega razvoja. Na dlani je, da bi brez pomoči tuje delovne sile tako silnega nemškega gospodarskega razvoja ne bilo. In vendar se je velik del nemške javnosti oklenil ksenofobih in rasističnih teženj. Simptomatičen je v tem pogledu primer predvolilne kampanje ultradesničarske stranke Uda Voigta NPD z neonacističnimi simpatijami, ki je med drugim vsepovsod nalepila skrajno žaljive in hujskaške lepake in za katere se je berlinsko upravno sodišče (kar je še hujše) izreklo, da v resnici ne predstavljajo rasističnega hujskanja. Naj bralec presodi sam: na enem plakatu vidimo Voigta na motorju v diru in zraven napis »S polnim plinom«. Marsikdo vidi v napisu namigovanje na nekdanjo uporabo plinov v nacističnih taboriščih smrti. Na drugem lepaku pa so narisani črnc, moški s turbanom in ženska s tančico na letelci preprogi in nad njimi napis »Srečen let domov«.

Strah pred priseljenci je naletel na plodna tla tudi v drugih evropskih deželah. In pri tem Italija čisto nič ne zaostaja. Pravzaprav je zaradi bližine severne Afrike v plamenih in pogostega izkrcavanja afriških beguncev na njenih obalah še bolj prestrašena in pod še večjim šokom kot druge države. Populizem Bossijeve Severne lige pridno melje ter krepi rasistične in ksenofobe sile. Dovolj je, da na google napišemo Bilotelli, pa se bo odprla cela vrsta spletnih strani, kjer razne organizacije in posamezniki ščuvajo k rasnemu sovraštvu. Ena zadnjih raziskav SWG je pokazala, da se je skoraj 50% vprašanih mladincev (eden na dva!) med 18. in 29. letom starosti izreklo za zavrnitev priseljenec. V državi je aktivnih kar 350 raznih ksenofobičnih grupacij (mnoge štejejo več tisoč članov), ki se tako ali drugače zaganjajo proti priseljencem. Poleg teh je tudi več kot sto skupin, ki ščuvajo proti muslimanom, 400 skupin, ki jo ima z južnjaki (terrori) in več kot 300, ki bi se rade znebile Romov. Vse to pa v imenu neke višje, razvitejše civilizacije. Kar pestra družina, ni kaj reči! Mark Twain bi ob tem le pripomnil: »Vsi smo človeška bitja. Nemoče je biti kaj hujšega.«

Vsi ti tujci-sovražniki, ki po njihovem mnenju kradajo delo ter dvigujejo raven kriminala (težko je pričakovati, da bi vsaj nekateri počeli kaj drugega, ko pa so jim za prte vse druge poti), so v resnici marsikdaj neobhodno potrebni italijanski družbi in njenemu gospodarstvu, ki ga je finančna kriza hudo zdelala, popolna nesposobnost Berlusconijeve vlade, da bi karkoli pametnega ukrenila, pa še dodatno hudo ošibila. Se mar kdo vpraša, kaj bi bilo s tistimi deli, za katera ni dovolj domače delovne sile, bodisi ker mnogi nočejo opravljati težaških ali umazanih del, bodisi ker je zaradi staranja prebivalstva in upadanja rojstev objektivno manj delovne sile?

V teh dneh poteka po vsej državi trgativ. Računajo, da bo letošnja letina navrgla skupno kakih 45 milijonov hektolitrov žlahtne kapljice. Pri tem pa je bolj malo znano, da so vinogradniška podjetja prisiljena najeti kar 30 tisoč tujih trgačev (od skupnih 200 tisoč), sicer bo proizvodnja 2011 hudo okrnjena. To velja tudi za mnoge druge kmetijske pridelke in seveda industrijske izdelke. Če bi na primer indijski sikhi, ki ob pomanjkanju domače delovne sile skrbijo za živinorejo v Padski nižini, nenadoma skledano povsem ustavila. In kaj bi se zgodilo na jugu države, če bi nenadoma prekri-

žali roke suženjsko izkoriščeni pobiranci sadja in paradižnikov (dvanajst ur neprijetnega dela dnevno na črno za 3 evre na uro pod mučiteljskim nadzorom brezvestnih »kaplarjev«)? Tudi marsikatero industrijsko podjetje bi bilo verjetno prisiljeno zapreti vrata, če bi se njegova tuja delovna sila nenadoma odločila, da se vrne domov. Tržiška Fincantieri, že itak v krizi, bi na primer gotovo zaplula v še večjo krizo. Kaj pa starčki, invalidi, bolniki in drugi socialno potrebni ljudje? Kaj bi bilo z njimi, če bi odpovedale filipinske, ukrajinske ali druge varuške, pomočnice in bolničarke?

Na ta groteskna, a žal tudi dokaj realistična vprašanja me je te dni opozoril ogled filma Francesca Patierna Cose dell'altro mondo, ki so ga predstavili na nedavnem beneškem festivalu. Film hudomušno in lahkotno zarisuje ravno to, kar bi se zgodilo, če bi nenadoma vsi tujci, užaljeni zaradi ne-nenahnih izlivov sovraštva do njih, zapustili državo. Prizori izvabljajo smeh in vabijo hkrati k razmisleku, hudo pa so razjezili pripadnike Severne lige, kar pomeni, da je film zadel v živo. Dokaj zgovorno je namreč karikiriral njihov nestrpen, strupen in ksenofobičen odnos do tujcev.

Sicer pa je letošnji filmski festival v Benetkah posvetil glavno pozornost ravno pekočemu vprašanju priseljenstva. Z raznih zornih kotov je poslikal tragiko, ki spremlja odločitve podhranjenega, izmučenega, izkoriščenega in preganjanega človeka, da se v iskanju večjega varstva in boljših življenjskih pogojev poda na pot v bogatejša, a običajno do tujca neprijazna, nepravilna, ali celo sovražna kraja. Na to temo sem si te dni ogledal tudi film Emanueleja Crialeseja Terraferma, ki je bil za svojo dokumentarno in umetniško vrednost nagraden s prestižnim srebrnim levom, ki je posebno nagrado žirije. Brez vsakršne retorike obravnava na začetku članka omenjene probleme priseljenjskih izkrcavanj na Lampedusi in na nek način analizira po eni strani željo človeka, da bi v iskanju nečesa boljšega le dosegel neko kopno (terraferma), po drugi pa sebičnost in strahove sočloveka, da bi ga prihod drugačnega potisnil s kopnega v morje mizerije. V filmu prevlada seveda želja, da bi bilo vsem dano uživati ugodnosti »kopnega«.

In v tem duhu strpnosti, odprtosti in ne zapiranja, iskanja stičnih točk med različnimi ter razumevanja do šibkejših členov človeštva se je premikal letošnji filmski festival, kar dokazuje, da je sedma umetnost pokazala veliko občutljivost do enega najbolj perečih problemov današnjega sveta. Poleg omenjenih dveh filmov je letošnji prikaz obsegal še film AChjana Jonasa Carpignana, ki z očmi nekoga, ki se bori proti razizmu in izkoriščanju z občutki solidarnosti, prikazuje znani upor priseljenec v Rosarnu. Nadalje film La-Bas Guida Lombardija, ki je prejel posebno nagrado občinstva in obravnava pokol temnopoltih priseljenec s strani camorre v Castel Volturnu. Na koncu gre omeniti še film izven konkurence Ermanna Olmija Il villaggio di cartone, katerega poanta je, da se moramo odpovedati zunanemu blišču, se otresti vsakršnih čaščenj in se posvetiti potrebnim in zapostavljenim ter sprejeti drugačne. Zlasti v cerkvi, ki se mora »znebiti svetih podob in kipov in sprejemati ljudi«. »Katoličane sem hotel opozoriti, pravi Olmi, da se morajo pogostejše spomniti, da so tudi kristjani.«

Da bi bila mera polna, so razni filmski režiserji in igralci ob robu festivala sprejeli skupno stališče, v katerem so se zavzeli za takšno družbo, ki bi bila odprta do vseh, ki bi znala razumeti migracijske tokove in bi bila pripravljena spregovoriti brez sovraštva in predsodkov z novimi prišleki.

Menim, da so nam dale Benetke tolikrat krepko lekcijo. Le tako bomo lahko rekli z Brucejem Springsteenom, «da se svet spreminja po zaslugi ljudi, ki uporabljajo svojo svobodo, da bi dosegli svobodo drugih». In le tako bomo lahko res začeli uredničevati prvi člen splošne deklaracije OZN o človekovih pravicah, ki se glasi: »Vsi ljudje se rodijo svobodni in imajo enako dostojanstvo in enake pravice. Obdarjeni so z razumom in vestjo in bi morali ravnati drug z drugim kakor bratje.«

KOPER CAPODISTRIA

Odkrij

Nižja srednja šola sv. Cirila in Metoda na Katinari in Nižja s

V petek, 6. maja smo se z avtobusom odpeljali na šolski izlet v Koper. Udeležilo se ga je 52 učencev, in sicer 13 učencev katinarske šole in 23 učencev 1. b razreda oziroma 19 učencev 2. b razreda Nižje srednje šole Francesco Rismondo na Melari, ki so izbrali slovenščino kot drugi tuji jezik. Spremljale so nas profesorice Irina Cavaion, Kristina Biber, Kristina Kovačič, Anna Napoli, Benedetta Peinkhofer in Monica Resel.

Italijanske učence, ki obiskujejo drugi razred, smo spoznali že lani, saj smo se večkrat srečali na jezikovnih delavnicah, angleških predstavah in drugih pobudah. V avtobusu je bilo zelo hrupno in živahno, a to je trajalo malo časa, saj smo v Koper prišli v 20 minutah.

V avtobusu

V predavalnici

Najprej smo obiskali Osnovno šolo Koper, kjer nas je ga. Tanja Rupert, ravnateljica pomočnica, pospremila v predavalnico. Tam nas je sprejel ravnatelj Anton Baloh, ki nam je v slovenščini in italijanščini predstavil šolo in njeno delovanje. Vsak je prejel v dar publikacijo o šoli.

V šoli je bilo zelo lepo. Šola je zelo velika in že njena veža je večja od katinarske šole. Učilnice so prostorne in zelo dobro opremljene. Na šoli je 300 računalnikov. Telovadnica je ogromna in dvorišče je veliko za dve nogometni igrišči. Na šoli so tudi zobna ambulanta, logopedinja in glasbena šola.

Izvedeli smo, da so jo zgradili pred petimi leti je stala dvajset milijonov evrov. Na šolski stavbi je ogromen napis Hvala 66,3, ker se je ta odstotek prebivalcev na ljudskem glasovanju izrekel za gradnjo nove šole. Šolo obiskuje 730 učencev.

Učenci in učenke turističnega krožka OŠ Koper so nas v sedmih skupinah vodili po Kopru. Z njimi smo odkrivali največje kulturne in zgodovinske znamenitosti mesta.

Na trgu

Pokrajinski muzej Koper se nahaja v palači Belgramoni Tacco. Ustanovljen je bil pred 100 leti. V njem je več zbir: arheološka, umetnostno zgodovinska in kulturno zgodovinska. S pomočjo pedagoginje Brigite Jenko smo si ogledali predmete in reševali kviz o muzejskih zakladih Kopra.

Na Titovem trgu smo si ogledali Pretorsko palačo, ki je bila zgrajena leta 1348, Foresterijo, Armerijo, L

Na zidovih starih hiš je vklesan lev s krili, ki je znak beneške republike, na pločnikih pa je narisana rumena kot simbol najprej glavo starogrške Meduze, ki jo vidimo na glavnih mestnih vratih Muda. Ogled je bil zelo zanimiv, včasih pa tudi dolgočasen in naporen, ker je bila razlaga naših vodičev in v rali sproti tolmačiti.

Učenci so z mentorico Tadejo Počkaj izdelali knjižico z naslovom Turistični vodnik po Kopru in kartono do nekdanjih prebivalcev Kopra, na kateri je zemljevid mesta in sledeče znamenite točke:

1. Vrata Muda – to so najstarejša še stoječa koprška vrata.
2. Da Pontejev vodnjak – bil je postavljen leta 1666.
3. Palača Carli – krasi jo trifora z balkonom in portal pod njim.
4. Čevljarska ulica – imenuje se tako, ker so nekoč tule delali čevljarji.
5. Pretorska palača – na njenem pročelju je veliko napisnih kamnov, kipov, grbov in drugih detajlov.
6. Foresterija in Armerija – služili sta za bivanje gostov oziroma kot skladišče streliva in orožja.
7. Loža – je najstarejša stavba v Kopru, zgrajena leta 1269.
8. Stolnica – stoji na glavnem trgu in je posvečena sv. Nazariju.
9. Zvonik – nekoč je služil kot utrdbeni objekt.
10. Rotunda Janeza Krstnika – bila je zgrajena v drugi polovici 12. stoletja. Vhod krasijo grbi, napisi in
11. Trg Brolo – tu je stavba škofijskega sedeža, cerkva sv. Jakoba in cisterna z dvema vodnjakoma.
12. Fontico na trgu Brolo – zgradba iz leta 1392 je bila namenjena skladiščenju žita, ki je služila za oskrbo
13. Palača Graviš Barbabianca – je ena najimenitnejših koprskih baročnih palač iz leta 1710. Danes je
14. Cerkev sv. Jakoba – stoji ob Fonticu in je bila zgrajena iz klesanega kamna v 14. stoletju.
15. Palača Brutti – Nad okni je vrsta reliefov s svetopisemsko vsebino. V njej ima sedež osrednja knjiž
16. Beneško-gotska hiša – iz 15. stoletja je ohranila nekdanje slogovne značilnosti. V njej so uredili etn
17. Carpacciov trg – nosi svoje ime po znanem beneškem slikarju Vittoreju Carpacciu (1465 – 1526).
18. Taverna – tu je bilo skladišče soli in ob njem nekatere gostilne, kjer so se srečevali ribiči.
19. Steber sv. Justine – je bil postavljen v spomin na zmago proti Turkom pri Lepantu leta 1571.
20. Carpacciova hiša – hiša naj bi bila po izročilu dom beneškega slikarja Vittoreja Carpaccia.
21. Palača Belgramoni Tacco – zgrajena v 17. stoletju in je ena najlepših baročnih palač v Kopru. V njej je

KOPER otok

KUHNJA

Na šoli sta tudi kuhinja in jedilnica. Kosilo je bilo nam preveč tehnolo.

Kratka zgodovina Kopra

Prvo poselitev koprškega otoka zasledimo že v času Rimljanov. Takrat se je antična naselbina imenovala Aegida. Kasneje so otoško naselje imenovali Capris. Ime naj bi nastalo zaradi tega, ker so se nekoč na njem pasle koze. Ko so ga zasedli Bizantinci, so ga preimenovali v Justinopolis. V 8. stol. se je iz zaledja do obalnega mesta začelo naseljevati slovansko prebivalstvo. Koper se je leta 932 povezal z Benečani. Ti so skrbeli za varnejšo plovbo, s pogodbami pa so si počasi podrejali mesto. Leta 1279 našega štetja je Koper prišel pod Beneško republiko in dobil novo ime Capo d'Istria. Koper je bil znan predvsem po solinah in je uspešno tekmoval s Trstom. Prebivalstvo se je ukvarjalo s solinarstvom, ribištvom in kmetijstvom.

Z izsušitvijo solin je mesto pridobilo še nekaj ozemlja in so ga povezali s kopnim. Sedaj namesto solin stojijo hiše. Zelo znan je glavni vhod v mesto, imenovan Vrata Muda, ki so bila zgrajena leta 1516. Ta vhod je bil eden izmed dvanajstih vrat, ki so nekoč vodila v Koper, saj je bilo mesto dosegljivo le po mostu. Mesto je prizadela kuga, med katero se je število prebivalstva zmanjšalo z 8000 na 1800. Pomembna gospodarska moč Kopra je trajala vse do 17. stol., ko sta bila Trst in Reka proglašena za svobodni pristanišči.

mo Koper

srednja šola Francesco Rismondo na Melari na šolskem izletu

ožo in stolnico.

n sonček. To zato, ker je Koper imel

odičk v slovenščini, mi pa smo mo-

nasto pahljačo Skozi Mudina vrata

lik Janeza Krstnika

o s hrano v času slabih letin in vojn.
sedež glasbene šole.

nica Josipa Vilharja.
ološko zbirko.

sedež Pokrajinskega muzeja Koper.

zdruzo, ampak ni

11 učenci so zelo prijazni in z njimi smo se počutili dobro, saj smo se večkrat nasmejali in se veliko pogovarjali. Pogovorni jezik je bil večinoma italijanski, saj so nas italijanski učenci prosili, da se z njimi pogovarjamo v italijanščini. Zelo smo bili ponosni na nekatere, ki so si naročili sladoled v slovenščini.

Popoldne je bila na sporedu vodena panoramska vožnja po Koprskem zalivu. Na glavnem pomolu smo se vkrcali na staro leseno ladjo. Med dvournno plovbo smo si ogledali mednarodno pristanišče Luko Koper, pluli smo mimo Ankarana do Debelelega Rtiča in obmorskega mesteca Izola. Pred pristaniščem je plul orjaški tanker iz Hong Konga, pri tem so mu pomagali štirje vlačilci. Med plovbo nam je vodič razlagal, da imamo na severnem Jadanu tri velika pristanišča, in sicer v Kopru, Trstu in Benetkah. V Koper pripluje veliko tovornih in potniških ladij. Največja izmed teh je v mesto pripeljala 3500 turistov. Šli smo do Izole, kjer je 15 m pod morsko gladino stara rimska cesta. Izvedeli smo, da ima Slovenija samo 46,6 km obale. Zaradi tega in zaradi povečanega turističnega prometa gradijo odsek hitre ceste in predor Markovec, ki bo povezal Koper z Izolo in Piranom, tako bo obstoječa obalna cesta služila le lokalnemu prometu in turizmu. Na ladji je bilo zelo zabavno; igrali smo karte, poslušali glasbo in klepetali. Bilo nam je zelo všeč, ker smo spoznali nove prijatelje.

LADJA

MNENJA ITALIJANSKIH UČENCEV 2. B RAZREDA

Andrea Visintin: Izlet je bil fantastičen, kulturn in poučen. Šola je zelo velika. Tudi ladja je velika in stara 100 let.

Tobia Sergi: Šola je lepa, prostorna, nova, velika in moderna. Kosilo ni bilo dobro. Sladoled je bil zelo dober. V avtobusu je bilo zabavno. Izlet je bil poučen in zabaven. Učenci OŠ Koper so simpatični.

Carlotta Ricciardi in Gaia Butinar: Na izletu sva se zelo zabavali. Sladoled je bil izvrsten! Šola je velika in pisana. Učenci OŠ Koper in s Katinare so simpatični.

Giulia Pischedda: Titov trg je velik in star. Šola je nova in velika. Kosilo je bilo dobro.

Simone Cottiga: Panoramska vožnja z ladjo je bila lepa. Šola je moderna, velika in nova. Ravnatelj je bil prijazen.

Daniele Ban: Šola je lepa, moderna in stara 5 let. Kosilo je bilo dobro. Sladoled je bil dober. Ravnatelj je moderen. Izlet je bil poučen in zabaven.

Gabriele Dosmo: Izlet je bil poučen, lep, kulturn in zanimiv. Okolje je bilo lepo, turistično in sončno. Šola je velika in zelo moderna.

Francesca Mancuso: Trg je velik, star in je najlepši del mesta. Šola je bila nova, lepa in moderna. Hrana ni bila preveč dobra.

Jessica Cocianc in Gaia Collari: Izlet je bil zabaven in kulturn. Sladoled je bil zelo dober.

Desireè Braidic: Izlet je bil čudovit. Kosilo je bilo dobro. Titov trg pa je bil lep in velik. Na ladji smo veliko klepetali.

Simone Stanic: Izlet je bil zabaven, zanimiv in poučen. Trg je velik in lep.

Matteo Gianleonardo: Izlet je bil fantastičen, zanimiv in poučen. Trg je bil velik in lep. Panoramska vožnja je bila zelo zanimiva. Koper je zelo lepo mesto. Šola je zelo moderna in je stara 5 let. V muzeju sem se veliko naučil. Vodiči so bili zelo pridni. Učenci s Katinare so zelo simpatični.

Tiziano Friuli: Izlet je bil dolg in lep. Šola je velika in barvana. Okolje je bilo sončno in urejeno. **Mirea Mengotti:** Izlet je bil čudovit in zabaven. Trg je bil velik in lep. Na ladji smo veliko klepetali in se zabavali. Šola je velika, lepa in moderna. Ravnatelj je bil zelo prijazen. Sladoled je bil dober. Učenci s Katinare so simpatični. V Pokrajinskem muzeju Koper je bilo zanimivo in smo se veliko naučili.

UČENKE 1. B RAZREDA

UČENCI 1. B RAZREDA SE PREDSTAVIJO

Jaz sem Nikita Cijan. Stara sem 12 let. Imam sestro Asio in hrčka Minnie. Rada imam ritmično gimnastiko.

Jaz sem Carolina Blancato. Stara sem 12 let. Imam brata Timoteja in psa Oscarja. Rada imam ples.

Jaz sem Christian Sedmak. Star sem dvanajst let. Imam polbrata. Imenuje se Lorenzo. Rad imam nogomet.

Jaz sem Samuele Pegan. Star sem dvanajst let. Imam brata in sestro. Rad imam nogomet.

Jaz sem Massimo Carli. Star sem enajst let. Imam tri mačke. Imenujejo se Arturo, Stella in Romeo. Rad imam kung fu.

Jaz sem Simone Marchesini. Star sem 12 let. Imam psa. Imenuje se Angie. Rad imam nogomet.

Jaz sem Elena Ferluga. Stara sem dvanajst let. Imam sestro. Ona se imenuje Sonia. Rada imam judo. :)

Jaz sem Giorgia Bocin. Stara sem 12 let. Imam sestro, imenuje se Francesca. Rada imam petje in odbojko.

Jaz sem Sophie Cergol. Stara sem 12 let. Imam sestro, imenuje se Lucrezia in dva psa, imenujeta se Nina in Bagin. Rada imam motorje, nogomet in vodni nogomet.

Jaz sem Daniele De Giorgi. Star sem 11 let. Imam želvo, imenuje se Morgan. Rad imam karate.

Jaz sem Daniele Pieve. Star sem dvanajst let. Rad imam nogomet. Imam brata in psa. Moj brat se imenuje Gabriele, moj pes pa Golia.

Jaz sem Simone Capuano. Star sem 12 let. Imam sestro po imenu Noemi. Rad plavam.

Jaz sem Alessia Marengo. Stara sem 12 let. Imam brata, imenuje se Michele. Rada imam košarko.

Jaz sem Simone Rossi. Star sem trinajst let. Imam psa, imenuje se Abe. Rad imam nogomet.

Jaz sem Giulia Troian. Stara sem 12 let. Imam brata, imenuje se Andrea. Rada imam nogomet, odbojko in petje.

V našem razredu so še Michele Feltrin, Ilaria Pecchiar, Arianna Privato, Besnike Gjergjai, Beatrice Pichierri, Elena Manzin in Giorgia Re.

Zbrali in uredili učenci 2. razreda: Melita Antoni, Nicola Ludovico Bressan, Kevin Bržan, Dimitri Cacovich, Sara Corva, Nejc Kravos, Tomaž Križmančič, Jaš Mikac, Marco Persegatti, Petra Racman, Ivan Roici, Veronica Savi, Julija Stavar, Annamaria Vignini in Marija Sanja Viviani.

Mentorstvo: Christina Biber in Kristina Kovačič

Zahvaljujemo se ravnatelju OŠ Antonu Balohu, njegovi pomočnici Tanji Rupert in vsem sodelavcem, muzejski pedagoginji Brigiti Jenko in višji pedagoški svetovalki za šole s slovenskim učnim jezikom v Italiji Andreji Duhovnik Antoni ter Ministrstvu Republike Slovenije za šolstvo in šport.

SLADOLED

Grozdje je povsod doseglo optimalne organoleptične vrednosti, zato ni tvegano trditi, da bo vinski letnik 2011 odličen. Glede na vremenske razmere, ki so spremljale zorenje grozdja, Assoenologi trdi, se obetajo bela vina z izredno svežino in cvetico, rdeča pa dobro strukturirana in harmonična.

OBETI VINSKE LETINE V ITALIJI

Količina dobra, kakovost odlična

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE V SODELOVANJU Z ZKB

V SLOVENIJI

Nova žarišča zlate trsne rumenice

LJUBLJANA - Fitosanitarna uprava je v začetku septembra izdala novo odločbo o določitvi razmejenih območij zlate trsne rumenice, s katero so bila določena nova žarišča okužbe v slovenski Istri in na Krasu ter razširjena obstoječa žarišča v okolici Izole, na Goriškem ter v okolici Straže pri Novem mestu. Vinogradnike pozivajo, da redno pregledujejo vinograde. V primeru, da vinogradniki najdejo simptomatične trte, naj takoj pokličejo lokalnega fitosanitarnega inšpektorja, službo za varstvo rastlin na lokalnem kmetijsko gozdarskem zavodu ali inštitutu ali Fitosanitarno upravo. Še posebna pozornost velja v primeru, da v vinogradu opazijo povečevanje števila simptomatičnih trt.

Fitosanitarnе službe so letos pri pregledih vinogradov namreč odkrile večji izbruh nevarne bolezni na vinski trti zlate trsne rumenice v slovenski Istri v okolici Izole, kjer je bilo žarišče okužbe ugotovljeno že lani. V zadnjem času so odkrili močno okužene vinograde na lokacijah Grintovec v slovenski Istri ter Dane pri Sežani, nove okužbe pa so bile ugotovljene tudi v že obstoječih žariščih na Goriškem. (STA)

Po ugibanjih in predvidevanjih, ki se vrstijo po poletnih mesecih, se je Italijansko združenje enologov (Assoenologi) na osnovi konkretnih podatkov v dobri meri že opravljene trgatve, izreklo o vinski letini 2011. Gre za podatke, ki so, z možnimi majhnimi odstopanji, dokončni. Letošnja letina bo po količini rahlo izpod lanske, ko je dosegla po podatkih državnega zavoda za statistiko (ISTAT-a) 46.745.000 hl. V tekočem letu je predvidena proizvodnja 44.000.000 hl, kar je približno 5% manj kot leto prej in približno 4% manj kot povprečna proizvodnja v petletju 2006-2010, ki znaša 46.187.000 hl.

Ko bodo znani podatečni podatki o proizvodnji in posameznih deželah, bodo možne primerjave s proizvodnjo iz prejšnjega leta. Že sedaj pa je razvidno, da je v severnih deželah (do Toskane), obseg proizvodnje ostal v glavnem nespremenjen, medtem ko se je v srednji in južni Italiji proizvedena količina vina občutno zmanjšala. Padec niha od -5% do -20% na Siciliji, kjer so se vinogradniške površine skrčile za 2.000 ha in so bila izvršena na 13.000 ha pridelovalna omejitvena poletna opravila, je proizvodnja padla za 20%.

Kot smo že poudarili, je severna Italija ohranila proizvodno raven prejšnjih let, kar potrjuje tudi podatek Veneta, ki se s svojimi 8.370.000 hl že peto leto zapored postavlja na prvo mesto deželne proizvodne lestvice.

Zanimivi so tudi podatki o poteku trgatve, ki se je začela sicer pred

večletnim časovnim povprečjem, a ga je prehitela le za 7-10 dni, medtem ko so poletne napovedi govorile o 15-20 dneh.

Če so glede pridelane količine grozdja med raznimi deželami opazna odstopanja v primerjavi z letom 2010, je kakovost grozdja na celotnem polotoku zelo homogena. Grozdje je povsod doseglo optimalne organoleptične vrednosti, zato ni tvegano trditi, da bo vinski letnik 2011 odličen. Glede na vremenske razmere, ki so spremljale zorenje grozdja, Assoenologi trdi, se obetajo bela vina z izredno svežino in cvetico, rdeča pa dobro strukturirana in harmonična.

Kar velja na državnih ravni, je prenesljivo na našo deželno in pokrajinsko stvarnost. Trgatev, ki je v glavnem že opravljena, potrjuje mnenje Združenja enologov o visoki kakovosti letine. Narava je opravila svoje, sedaj so na vrsti vinarji. Ni dvoma, da bodo s pravilno nego mošta in mladega vina znali ohraniti v končnem proizvodu vso dobroto in kakovost, ki so jo iz svojih vinogradov prenesli v kleti. Visok kakovostni skok naših vin v prejšnjih letih je porok, da bodo tudi letos dobra ali, kot kaže, zelo dobra.

Glede količine pridelanega grozdja je možno na osnovi številnih opazovanj vinogradnikov in strokovnjakov potrditi optimistične napovedi, ki potrjujejo ohranitev v dobri meri lanskega visokega nivoja pridelave grozdja, ki ga gre pripisati predvsem ugodnemu poteku vremena.

KMEČKA ZVEZA

Izlet na praznik kostanja v Benečiji

Kmečka zveza prireja 9. oktobra 2011 tradicionalni jesenski izlet na Praznik kostanja. Žal pa tradicija ne velja za kraj prireditve, ki so jo po več priredbah organizatorji (Čedajska kmečka zveza in druge krajevne ustanove) prenesli iz Gornjega Tarbija v Nadiških dolinah v Tipano, lepo vas v Terskih dolinah. Prireditve seveda ne bo nič manj kakovostna, boli pa dejstvo, da so bili organizatorji prisiljeni iskati nov sedež, zaradi težav z novo upravo Občine Srednje pri organizaciji praznika. Tudi to je dober razlog, da se solidarno številno udeležimo praznika. Predviden je sledeči program:

Ob 7.00 odhod iz Boljunca ter po običajnem voznem redu (Bazovica, Opčine, Prosek, Sesljan) odhod iz Štivana ob 8.00;
Ob 9.30 postanek v Čedadu;
Ob 10.30 odhod iz Čedada;
Ob 11.30 maša ob spremstvu zbora »Naše vasi« iz Tipane;
Ob 13.00 kosilo s tipičnimi krajevnimi kulinaricnimi specialitetami (Ocikana, posebna vrsta njokov, požganik (klobasa z omako iz mleka in moke) itd. ter priljubljena gubanca. Cena kosila je 15,00 Evrov. V ceni je vključen tudi 1 kg jabolk. Med kosilom bodo igrale diatonične harmonike iz Benečije;
Ob 14.00 glasba z ansamblom Brjar iz Brd;
Ob 15.00 Kogojevi dnevi – Koncert ansambla »Zagreb Saxophone Quartet« v bardski cerkvi;
Ob 16.00 ogled muzeja tradicionalnih dejavnosti Terskih dolin v spremstvu Viljema Černa;
Ob 17.00 odhod in kratek postanek po poti.

Med praznikom bo na trgu možnost nakupa kmetijskih pridelkov iz Rezije, Terskih in Nadiških dolin ter Bovca, Tolmina in Kobarida. Cena izleta je 40,00 € na osebo.
Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Jesen, čas sajenja okrasnih rastlin

Jesen je pravi čas za sajenje okrasnih rastlin, kot so spomladanske čebulnice, dvoletnice, vrtnice in ostale. Prednost jesenskega sajenja je v tem, da se med zimo korenine počasi razvijajo in naslednjo pomlad so že dovolj razvite, da rastlina lahko brez težav napreduje v rasti. V polni zimi pa sajenje ni priporočljivo, saj komaj sajena rastlina slabo prenese nizke temperature.

SPOMLADANSKE ČEBULNICE – Od konca septembra vse do začetka novembra sadimo spomladanske čebulnice. Nekaj dni pred sajenjem zrahljamo zemljo do globine približno 30 cm. Čebulnice imajo najraje rahlo in propustno zemljo. Glinasti zemlji dodamo pesek. V glavnem velja pravilo, da čebulnice sadimo dvakrat tako globoko, kot je debela čebulica. Razdalja med rastlinami naj bo od 5 do 12 cm, odvisno od velikosti in širine bodočih popolnoma razvitih rastlin. Pregosto sajenje onemogoča pravičen razvoj. V nobenem primeru pa naj se čebulnice ne dotikajo, da se morebitne bolezni ne bi širile. Če sadimo v vaze, potrebujemo najmanj 20 cm globoko vazo z dovolj prostora za korenine. Po sajenju zemljo potlačimo z rokami, nato zalijemo. Gnojenje ni potrebno, saj čebulica vsebuje že vse elemente za svoj razvoj. Čebulice dobro prenašajo mraz. V primeru pa, da je pozimi temperatura več dni pod ničlo, rastline, ki smo jih posadili v vaze, prenesemo v notranje prostore. Temperatura v notranjosti pa ne sme preseči 10 stopinj Celzija, saj bi drugače začele rasti. Ko je temperatura blizu ničle, zemljo pokrijemo s plastjo suhih listov, nad katerimi posipamo nekaj zemlje, da jih burja ne bi odnesla. V glavnem velja pravilo, da čim manjše so čebulice, prej cvetijo in prej jih jeseni sadimo. Spomladi najprej cvetijo zvončki, nato žafran, hijacinte, nazadnje pa tulipani.

DVOLETNICE – Če smo poleti sejali dvoletne cvetoče rastline, jih v tem času lahko presadimo. To so spominčice, mačehe, dvoletne vijolice in še nekatere druge. Vijolice lahko cvetijo tudi pozimi, vse do pozne pomladi. Sadimo preden nastopi mraz, najkasneje do konca oktobra, drugače je bolje počakati na naslednjo pomlad. Če jih presadimo sedaj, jih moramo zavarovati z vejami, pajčevinastim vlaknom, slamo ali drugim materialom. Če pa jih sadimo v lončke, jih postavimo v notranje neogrevane prostore.

Po sajenju pognojimo z zrelim hlevskim gnojem, kompostom ali drugimi organskimi gnojili in gnojila vdrlamo v tla. Če v tem času dobro pognojimo z organskimi gnojili, nam ne bo treba v prihodnji sezoni gnojiti z rudninskimi gnojili.

VRTNICE – Od sedaj, pa vse do novembra sadimo vrtnice. Tla pripravimo vsaj 15 dni pred sajenjem. Izkopljemo 40 cm globoko jamo, premera vsaj 40 cm. Vrtnice imajo rade sonce, še bolje pa je, da imajo kako uro na dan sence. Lega naj bo odprta in zračna, vetra pa ne sme biti preveč. Če jo sadimo v bližini zida, naj bo raje na jugovzhodni ali jugozahodni strani, kjer sonce poleti ne pripeka tako močno.

Sadimo v globoka, rahlo apnenčasta in zračna tla, bogata z organsko snovjo. Ker vrtnica ne mara zastajanja vode, moramo poskrbeti za drenažo. Vrtnica ima globoke korenine, zato kar dobro prenaša sušo.

Na dno sadilne jame najprej raztrosimo suho listje ali kamenčke za boljše drenažo, nato dobro zrel hlevski gnoj. Cepljeno mesto naj bo vsaj 3 do 5 cm pod zemljo. Korenine naj ne bodo direktno v stiku z gnojem ali gnojili. Po sajenju vrtnico dobro zalijemo. Sadimo ne preblizu drugih grmovnic ali dreves, niti ne preblizu zidu. Visokostebelnim sortam postavimo oporo.

Pred zimo moramo zavarovati koreninski sistem komaj sajenih ali mladih rastlin. Zemljo okrog rastline pokrijemo s približno 10 cm debelo plastjo suhih vej, slame ali zdrobljenega lubja. Lahko uporabljamo tudi kompost ali hlevski gnoj. Nato ta material pokrijemo s suhimi vejami, ki jih krizamo, zaradi burje. Na ta način zaščitimo proti mrazu tudi starejše vrtnice. Na splošno so korenine vrtnic občutljive na nizke temperature. V primeru izjemno nizkih temperatur moramo zaščititi tudi nadzemski del, na primer s pajčevinastim vlaknom.

PELARGONIJE – Skrajni čas je, da pripravimo potaknjence pelargonij. Za razmnoževanje izberemo močne, enoletne in neolesenele poganjke na zdravih rastlinah. Ne smejo imeti cvetnih nastavkov. Z ostrim in steriliziranim nožem odrežemo 15 cm dolgo vejico pod členkom. Nato odstranimo liste, ki se nahajajo na spodnjem delu, razen dveh ali štirih na vrhu. Glinasto vazo napolnimo z mešanico peska in šote ali peska in namenske zemlje. Zemljo pred sajenjem navlažimo. Boljši uspeh imamo, če potaknjence prej pomočimo v stimulatorju za rast korenin. Nato rahlo zalijemo in jih postavimo v svetel in ne preveč toplel prostor, a ne pod direktnimi sončnimi žarki. Nadzemski del potaknjencev lahko poškrbimo z razpršeno vodo ali pokrijemo s plastično vrečko. Zemlja naj bo vedno rahlo vlažna, zalivati pa moramo v podstavku. Po enem mesecu se potaknjenci ukoreninijo. Takrat jih presadimo v lončke.

Sadike hranimo čez zimo v senčnem in hladnem prostoru, kjer ne zmrzuje. Zalivamo zelo malo.

Magda Šturman

Na slikah: pod naslovom Big house, muzej Indijancev Kwakwaka'wakw; desno zgoraj Kunsthalle v Dresdnu; spodaj tradicionalne maske tega indijanskega naroda; spodaj prva risba naselja iz 18. stolpetja.

ZANIMIVA RAZSTAVA V SREDIŠČU DRESDNA

Kwakwaka'wakw, Indijanci, ki so jih osvajalci zatirali, ker so bili preveč radodarni

BOJAN BREZIGAR

Obdarovanje je vselej prijeten dogodek in prav vsakdo je vesel darila; ko nas nekdo povabi na večerjo, na zabavo, na priložnostno slovesnost ob rojstnem dnevu ali ob obletnici poroke, mu običajno nekaj podarimo.

Ni povsod tako. Na daljnem Zahodu, na zahodni obali Kanade, v zalivu Alert blizu Vancouvra, živi indijanski narod, ki ohranja v svoji tradiciji popolnoma drugačne značilnosti. Pri tem narodu, ime mu je Kwakwaka'wakw, ni bogat tisti, ki največ ima, ampak tisti, ki največ da; in kadar te pripadnik tega naroda povabi na zabavo, bo žaljivo, če s seboj prineseš darilo, kajti obdaroval te bo on.

Med številnimi razstavami, ki so se v letošnjem poletju zvrstile v Evropi, je bila nedvomno ena najizvirnejših prav razstava o tem starem indijanskem narodu, ki so jo pripravili v Kunsthalle, umetnosti galeriji sredi Dresdena, glavnega mesta Saške. Ekanj prav tam? Ker je bil saški dvor, eden najbogatejših v Evropi, znan po tem, da so goste vselej obdarovali.

Znana zgodovina tega indijanskega naroda sega v čas, ko so v tiste kraje prvič prišli evropski osvajalci. To je bilo precej pozno, šele v 18. stoletju, kajti gre za zelo oddaljene in tudi za tiste čase težko dostopne kraje. Prvi, ki je poročal o tem narodu, je bil kapitan George Vancouver leta 1792. iz tistega časa je tudi prva risba naselbine, v kateri so živeli ti Indijanci.

Njihovo življenje je bilo dokaj enostavno, rekli bi primitivno, vendar brez žaljivega tona. Njihova tradicionalna prehrana so bile ribe in divjačina, jedli so gozdne sadeže, obdelovali so manjše površine zemlje, živeli so v kolibah iz lesa in kože. Njihova enota je bila razširjena družina, ki je lahko štela nekaj desetih ljudi. Razdeljeni so bili v 13 plemen, vsako pleme je štelo kake štiri

razširjene družine. Vsaka družina je imela svojega poglavarja in hierarhična lestvica je bila tako natančno določena, da nista bila niti dva člana družine na isti ravni. Nasledstvo je pripadlo starejšemu sinu in njegovi bratje so imeli pravico do nasledstva samo, če je starejši sin umrl ne da bi sam imel vsaj enega sina. Vse je bilo natančno določeno, nobenih preprirov ni bilo in tudi med plemeni ni bilo vojn. Tujcev pa v tistih oddaljenih krajih itak niso poznali.

Bili so miroljubni ljudje. Verjeli so v božanstva, ki so jih upodobili s totemi in z maskami. Njihova posebna značilnost pa je bila, da so vsakogar obdarovali. Ni šlo za dragocena darila, saj v tistih krajih ni bilo zlata in srebra; v glavnem so bili to izdelki iz lesa in iz kože, pogosto tudi iz zobovja živali. Vendar je bilo obdarovanje temeljna tradicija.

Zanimivo je, da je družina poskr-

bela zase, torej spravila ulov in pridelke, ki ga je potrebovala za preživetje, vse, kar je bilo več, pa je bilo namenjeno darovanju. Darovanje je bilo za pripadnike vsakega plemena znak, da dobro živijo pod svojim poglavarjem, obenem pa je bila to tudi nekakšna redistribucija bogastva, saj so bogatejši podarili revnejšim vse, česar niso potrebovali. Kwakwaka'wakw je bila torej za tiste čase nad vse socialna družba. Obdarovanje pa je vselej potekalo z nekakšnim obrednim plesom, z velikim praznovanjem, ki ga je običajno poglavar pripravil vsaj enkrat letno; to naj bi bil njegov rojstni dan, ampak datumi so bili vselej naključni.

Evropejci se sprva niso razburjali zaradi teh obredov. Ko pa so v tiste kraje prišli misijonarji, so želeli nadomestiti indijanske rituale s krščanskimi, ker so v plesih videli poganske in celo ljudožrske prvine, čeprav ta indijanska ple-

mena še zdaleč niso bila ljudožrska. Misijonarje so zelo motili tudi poročni obredi: v Evropi, odkoder do prišli, je bila poroka trenutek, ko zakonski par prejme veliko daril in si ustvari temelj za skupno življenje, pri teh indijanskih plemenih pa so bile poroke trenutek, ko sta novoporočenca in njuni najbližji dejansko podarila svatom vse imetje. Tudi indijanski agenti, ki jih je imenovala kanadska vlada, so bili nejevoljni, ker so Indijanci Kwakwaka'wakw dejansko darovali vse, kar je bilo že takrat v nasprotju z načeli gospodarjenja; to tudi zato, ker so prišli, povečini priseljenci, izkoriščali to navado in jih dejansko osiromašili; odnašali so predmete, ki so jih prejeli v dar in jih drugod po Kanadi prodajali kot trofeje.

Glavno besedo pa so imeli misijonarji: leta 1875 je misijonar William Duncan zapisal, da so prav obredi obdarovanja največja ovira za pokristjanjenje teh indijanskih plemen. Manj kot 10 let kasneje, leta 1874, je Kanada z zakonom prepovedala te obrede in za kršitelje določila zaporne kazni.

Indijanci so se temu uprli in upor je trajal desetletja. Kanadske oblasti so bile neomajne in so deset let delno spreminile zakonodajo tako, da so kar indijanskemu agentu podelile pravico do pravnomočnega izrekanja kazni. Veliko ljudi je moralo v zapor, kajti Indijanci zakonodaje niso sprejeli in so nadaljevali s svojimi obredi, ki so ob vdoru civilizacije v tiste kraje delno spremenili zunanji videz, saj darovi v 20. stoletju niso bili več ročni izdelki ali ostanki zaloge hrane, ampak industrijski predmeti, na primer razna kovinska posoda, ali vreče moke, ki so jo kupili na tržišču. Indijanci Kwakwaka'wakw so bili namreč zelo delavni, njihove družine so bile številne in kaj kmalu so si ustvarili gospodarske niše v spreminjajočem se svetu. Obsodbe pa so se vrstile in v letih 1919 in 1920 je bilo na zaporne kazni obsojenih 13 ljudi. Ko je decembra eden izmed poglavarjev pripravil veliko praznovanje, na katerega je povabil 300 ljudi, so prišli policisti ter aretirali več kot 20 poglavarjev, ki so bili obsojeni na zaporne kazni do šestih mesecev. Najhujše pa je, da so oblasti na teh praznovanjih zaplenile ogromno količino dragocenosti, v glavnem lesenih in bronastih mask in drugih predmetov, ter jih odpeljale v razna skladišča, so jih pa tudi razkazovale na stojnicah, kar je bilo za Indijance žaljivo, saj je šlo, po njihovi veri, za posvečene predmete. Te predmete so nato odpeljali v Ottawa, kanadsko prestolnico.

Indijanci Kwakwaka'wakw pa se niso vdali. Vložili so dve peticiji za preklic prepovedi obredov obdarovanja in leta 1951 so vendarle uspeli. Prepoved je bila preklicana in zaplenjeni pred-

meti so bili vrnjeni. Vračanje je trajalo več let, kajti brskati je bilo treba po številnih skladiščih, ampak končno so bili predmeti vrnjeni in najpomembnejši so shranjeni v muzeju, Veliki hiši (Big house), ki so ga postavili v zalivu Alert.

Gre za majhno zgodbo, saj je ta indijanski narod štel komaj nekaj sto ljudi, vendar eno izmed tolških, ki kaže, kako je evropska civilizacija brezsrčno prodirala v nove dežele in ne le osvajala ozemlje in narode, ampak uničevala njihove tradicije in njihovo kulturo. Eden izmed tolških primerov, zaradi katerih so se v zadnjih letih nekatere države, med temi tudi Kanada, opravičile domorodnim ljudstvom za nasilje, ki so ga osvajalci novega sveta izvajali nad njimi. Primer, ki kaže, kako kruti so bili osvajalci tudi v tistih primerih, ko domorodci niso množično pobijali, kot se je to dogajalo na ameriških prerijah in še zlasti pri osvajanju srednje in južne Amerike. Primer, ki bi zaradi majhnosti zagotovo ostal povsem nepoznan, če ga ne bi skupina entuziastov prenesla v osrčje Evrope.

Po kapitulaciji Italije, septembra 1943, se je na osvobodilnem ozemlju Italije pod angloameriško okupacijsko oblastjo znašlo več kot 60.000 Slovencev ter več tisoč Hrvatov in Črnogorcev, ki so bili do tedaj kot politični interniranci zaprti v italijanskih koncentracijskih taboriščih.

BOJNA POT REPENSKEGA PREKOMORCA

V boj za svobodo od Apulije do Trsta

PO PRIČEVANJU STANOTA GUŠTINA - ŽVAN'VEGA ZAPISAL MILAN KRIŽMAN

Stano Guštin

Stano Guštin - Žvanov iz Repna me je naprosil, da zapišem nekaj vrstic o III. Prekomorski brigadi (katere borec je bil) v želji, da ne bi šle v pozabo žrtve, ki so jih prestali Primorci pod fašistično Italijo v drugi svetovni vojni (od 1942 do 1945). Slavna pot Primorcev vseh starosti je bila posuta s trnjem in neizmernim trpljenjem, a ovenčana s hrabrostjo.

Potreben pa je zgodovinski pogled v tedanji čas. Po kapitulaciji Italije, septembra 1943, se je na osvobodilnem ozemlju Italije pod angloameriško okupacijsko oblastjo znašlo več kot 60.000 Slovencev ter več tisoč Hrvatov in Črnogorcev, ki so bili do tedaj kot politični interniranci zaprti v italijanskih koncentracijskih taboriščih.

Medtem ko se je večina internirancev, zaprtih v italijanskih taboriščih v severni Italiji, prebila na Primorsko in v Istro in se vključila v tamkajšnje partizanske enote, pa so se interniranci iz taborišč srednje in južne Italije znašli v zbirnih taboriščih zahodnih zaveznikov, ki so jih oktobra 1943 prepeljali v osrednje zavezniško taborišče v Carbonari pri Bariju.

Poleg teh internirancev je bilo več kot 10.000 Slovencev in Hrvatov iz Istre, Primorske in Beneške Slovenije, ki so bili kot italijanski državljani do septembra 1943 v italijanski vojski, predvsem v kazenskih delovnih enotah - v t. i. posebnih bataljonih; okrog 6.000 Primorcev in Istranov - antifašistov pa je bi-

lo zaprtih v italijanskih ječah ali konfiniranih v specialnih taboriščih v notranjosti Italije in na otokih (Tremi, Lipari, Ustica, Ponza idr.).

Ko so jih zavezniki osvobodili, so jih prepeljali v posebna vojaška taborišča, ki so bila pod stražo italijanske Badoglieve vojske. V začetku oktobra 1943 je prišla v Bari posebna delegacija NOVJ (Narodno osvobodilne vojske Jugoslavije) in z zavezniškim pristankom organizirala bazo NOVJ v Italiji. Po dolgotrajnih pogajanjih z zahodnimi zavezniki se je delegaciji NOVJ posrečilo, da so internirance v Carbonari dovolili, da sami urejujejo taboriščno življenje, odpravljena pa je bila tudi dotedanja četniška straža v taborišču.

V drugi polovici oktobra se je okrog 2.000 internirancev opredelilo za osvobodilno gibanje; osnovali so svoj NOO (Narodno osvobodilni odbor) in taboriščni komite KPJ, že 20. oktobra 1943 pa so ustanovili tudi I. Prekomorsko brigado.

Novembra 1943 so bili ti interniranci premeščeni v Gravino, kjer je bilo osnovano posebno partizansko taborišče z lastnim poveljstvom in stražo. Tja so v letu 1944 prihajale nove skupine prekomorcev in iz njih so se oblikovale nove enote, ki so odhajale na jugoslovansko bojišča. Čeprav so se zahodni zavezniki in Badoglieva vojska močno upirali zahtevi Jugoslovanske delegacije, da dovolijo Slovincem in Hrvatom, ki so dotlej bili v italijanski vojski, prehod v enote NOVJ, so le ti bežali iz zavezni-

ških taborišč in odhajali na zbirne točke NOVJ v Tarantu, Neaplju, Foggi, Brindisiu in drugih mestih, od koder so jih pošiljali v Gravino.

Več kot 20.000 Primorcev in Istranov, ki so bili ob kapitulaciji Italije na Sardiniji, pa je bila onemogočena povezava s predstavniki delegacije NOVJ v Italiji; zavezniki so jih spomladi 1944 prepeljali na Korziko in nato v južno Francijo; v Jugoslavijo so se lahko vrnili šele decembra 1945.

Nekaj tisoč primorskih in istrskih Slovencev in Hrvatov, ki so se bojevali v italijanskih enotah v Etiopiji, Somaliji, Eritreji in Libiji, so zajele anglo-ameriške čete.

Ko se je aprila 1941 po kapitulaciji kraljevine Jugoslavije in begu jugoslovanske vlade na bližnji vzhod začela snovati jugoslovanska kraljevska vojska v tujini, so se vanjo sčasoma začeli vključevati tudi številni ujetniki slovenske in hrvaške narodnosti iz zavezniških ujetniških taborišč v Keniji, Sudanu, Egiptu, Alžiru in drugod.

Ko pa so v drugi polovici l. 1942 in v začetku l. 1943 prispele vesti o izdaji Draže Mihailoviča in protinarodni politiki emigrantske jugoslovanske vlade, se je v jugoslovanski kraljevski vojski začelo gibanje v korist NOG (Narodno osvobodilnega gibanja), ki je do konca marca 1944 privedlo do preloma z bivšimi oficirji te vojske in do skoraj 100% opredelitve za odhod v NOVJ.

Tako se je iz prekomorcev, ki so se l. 1943 in 1944 z raznih strani zbirali v

Gravini in drugih taboriščih NOVJ v Italiji, ustanovilo 5 prekomorskih brigad, ki so se nato udeležile skupnega boja jugoslovanskih narodov za končno osvoboditev domovine.

V vseh prekomorskih enotah je bilo okrog 18.000 borcev, od katerih je več kot 1.000 padlo na bojnem polju (podatki povzeti iz »Male splošne enciklopedije« - Državna založba Slovenije 1975/1976).

Da se povrnemo k domačinu - Repencu in skušamo slediti poti 19-letnega mladeniča.

Stanotu se je neizbrisno vtisnil v spomin 20. september 1942, ko so partizani napadli stražarnico inženirske enote italijanske vojske (Genio Militare) pred železniškim predorom v Dolu pri Vogljah in vojakom zaplenili orožje. K sreči ni bilo nobene človeške žrtve. Italijanska vojska je takoj reagirala in s posredovanjem občinskega tajnika Martinija, (imenovanega s strani fašističnega režima), pridržala po domovih aretirane fante in starejše vaščane, ter jih zaprla v koronejske zapore.

Med zaporniki se je znašel tudi naš devetnajstletni Stano, ki je bil z ostalimi priprt od 20.9.1942 do 30.10.42. V tej skupini je bilo šest mladeničev iz Trsta in okolice in precej fantov z Vipavskega. Skupino so kot sumljive osebe, s kamioni odpeljali v Pistoio ter vključili v takojmenovane kazenske delovne enote - specialne bataljone (Battaglioni speciali). Med Repentabrci sta bila poleg Stanota Žvanovega še Škabar Anton - Baktov iz Repna in Janko Guštin - Mežnarjev s Cola. V Pistoiji je bila ustanovljena »321. a Compagnia«, ki jo je sestavljalo približno 200 »vojakov« brez orožja.

Naši fantje so se takoj znašli in se priključili že prej ustanovljenemu pevskemu zboru, ki je občasno zapel kako slovensko ljudsko. Italijanski podporočnik je rad prisluhnil pesmim in nagovarjal fante, naj kar še zapojejo. Ob teh prilikah so se tako priljubili podporočniku, da jim je dovolil nekaj več prostega časa kot sicer. Podporočnikov pomočnik je bil po Stanotovem spominu Ravbar Miro iz Vrhovelj - Živčev. V tej skupini je bil tudi Milan Tavčar iz Krepelj.

V januarju 1943 so premestili 321. četo na Sardinijo in sicer najprej v Cagliari, od tam pa v Montevecchio blizu Oristana. V tistem kraju je obratoval rudnik svinca, eden najpomembnejših v takratni Italiji. Primorski fantje so morali delati v rudniku v zelo slabih pogojih. Nameščeni so bili v barakah - kasarnah, ki so svoj čas služile za shranjevanje sadja. Poleti je bila vročina neznosna, hrana pa zanič in fantje so bili polni uši, ki so si jih obirali kar na soncu. Večina internirancev se je uprla delu v rudniku, saj skoraj niso dobivali plače.

Onemogočena jim je bila povezava s predstavniki delegacije NOVJ na celine. Nič niso vedeli, ne o osvobajanju južne Italije, ki so ga izvajali zahodni zavezniki, ne o partizanstvu v Jugoslaviji. Premeščeni so bili v kraj Santa Teresa di Gallura in od tam v mestece Olbia, ki je pravkar doživelo bombardiranje s strani angloameriške vojske. Stanotu je ostal v spominu pogled na pol potopljene ladje v olbijskem zalivu.

Na Sardiniji soostali do konca leta 1943.

Sredi kaosa po kapitulaciji fašistične Italije (8. september 1943) so se nekateri, med njimi tudi Stano, odločili za dezerterstvo. Pomešali so se med »redne« italijanske vojake in z njimi prispeili v Neaplju.

Iz zbirnega centra v osvobojenem Neaplju so prepeljali skupino kakih 8/10 Primorcev in drugih 5 v Gravino blizu Barija. Tu je Stano srečal Emila Škabarja - Zajčevega iz Repna, ki je bil že slep po eksploziji bombe v katero je bil vpleten in težko ranjen sovaščan Ravbar Stano - L'vriž'v. Škabar je dal informacije o partizanih v Trstu in okolici. 17.12.1943 so v Gradini ustanovili 3. prekomorsko brigado, ki jo je šela 4 bataljone in 1.880 mož, od tega 1.120 Slovencev, 450 Hrvatov, 150 Italijanov, 125 Črnogorcev in ostalih druge narodnosti. Stano se spominja, da se je septembra 1944 skupaj s petnajstimi tovariši vkrcal na majhno ladjico in se prepeljal na otok Vis.

Kot vojaška baza je imel otok Vis pomembno vlogo pri zbiranju, urejanju in urjenju partizanskih enot. Po kapitulaciji Italije je bil otok osvobojen in je postal mornariška baza Novj. Utrdila ga je

26. divizija. Ko je na Vis sredi l. 1944 prišel še vrhovni štab Novj, je otok postal tudi politično središče osvobodilnega gibanja.

Sredi l. 1944 je 3. prekomorska brigada pod poveljstvom 26. divizije Novj sodelovala v bojih na Braču, Korčuli in Pelješcu. Z njo je potem Stanota pot popeljala v Split, od tam pa je brigada zasledovala nemške čete, ki so se prek Biokova umikale proti Mostarju. Partizani so prehodili približno 80 km in čakala jih je bojna fronta okrog Mostarja. Boji za osvoboditev Mostarja, kjer sta partizanom stali nasproti nemška divizija ter gorska ustaško-domobranska divizija, so bili srđiti.

Stano se teh bojev dobro spominja. Bilo je 14. februarja 1945. Ostra zima, polno snega, premikanje je bilo težavno. Prenočevali so po bližnjih vaseh, sovražnik pa vsepovsod. Stano se še spominja, da je videl samo nemške čete na »širokem Brijegu« nad Mostarjem. Bili so barikadirani v cementnih bunkerjih in zakloniščih in so obvladali položaj. Ko so partizani naskakovali njihove utrdbe, je padlo mnogo borcev. Partizanske izvidnice so potem čez noč ugotovile, da sovražnika ni več v bunkerjih. Ko pa so se zjutraj pripravljali za napad, se je nanje usul smrtonosen ogenj. Podobne zvižaje so bile obojestranske. Po hudih bojih in juriših je 8. korpusu z udeležbo 26. divizije in 3. prekomorske brigade vendarle uspelo zavzeti »široki Brijeg« in ostale okoliške hribe ter zavzeti mestece. Z osvoboditvijo Mostarja je bila osvobojena vsa Hercegovina. Stano pravi, da je z angleškim mitraljezom pokosil več nemških vojakov. Pri prenašanju municije mu je pomagal čokat italijanski prostovolec iz Kalabrije.

Nekaj časa je brigada ostala v osvobojenem Mostarju, nakar je prišel ukaz, naj se premakne v smer proti Kninu, Gospiču in Bihaču. Stano ni sodeloval v borbi za Knin. V Gospiču so ga skupaj z drugimi izkušnimi borci izbrali v zaščitno enoto glavnega štaba Jugoslovanske armade in kot tak je sledil premiku štaba do Trsta.

Da bo slika bolj jasna, bomo skušali uokviriti delovanje osmega korpusa. Slednji je bil 1. marca 1945 vključen v 4. armado, ko je Narodnoosvobodilna vojska Jugoslavije spremenila ime v Jugoslovansko armado.

Spomladi 1945 je 3. prekomorska brigada sodelovala v operacijah 4. armade. V okviru te je bil osmi korpus soudeležen pri osvoboditvi Like hrvaškega Primorja, Istre in Trsta ter delov Notranjske, Gorenjske in Koroške.

V Trstu je prišlo do povezave z devetim korpusom, ki se je skupaj z italijansko divizijo Garibaldi-Natisone od decembra l. 1944 do aprila 1945 boril v slovenskem Primorju in slovenskem delu Istre, v Beneški Sloveniji, zahodni Gorenjski in za krajši čas v delu zahodne avstrijske Koroške.

Rojaka Stano in Dolfo sta se srečala v Mostarju, nakar sta se razšla, vsak je odšel s svojim bataljonom, eden v eno smer, drugi v drugo. Stano je še povedal, da se je v 3. prekomorski boril tudi Rudolf Guštin (po domače Dolfo Pl'unčič - J'pa'kn) iz Repna, mi pa smo zasledili v knjigi o 3. prekomorski brigadi, da je Dolfo pripadal četrtemu bataljonu, imel je čin drugega komandirja druge čete in je tudi namestnik komandirja. Naj še povemo, da je bila 3. prekomorska udarna brigada odlikovana z redom za zasluge za narod prve stopnje na Okroglici leta 1953.

Odlikovanje je nekdanjemu komandantu brigade Bogdanu Viskiču osebno izročil predsednik SFRJ in vrhovni komandant Jugoslovanske ljudske armade, maršal Josip Broz Tito. Diplomato hrani goriški muzej v Kromberku pri Novi Gorici.

Pogovor s Stanotom zaključim z vprašanjem: kaj je pritegnilo primorske prekomorce, da so se tako množično vključili v osvobodilno gibanje jugoslovanskih narodov izpod nacifašizma, predvsem pa slovenskega? Stanotov odgovor je jasn: »Upam si trditi, da jih je gnal duh Osvobodilne fronte slovenskega naroda kot trajen navdih svobodoljubja, solidarnosti, poguma in boja za pravičnejši svet.«

Viri:

- pripovedovanje Stanislava Guština - Žvan'vega iz Repna;
- knjiga »Tretja prekomorska brigada« avtorja R. Butorovič, A. Klun;
- Mala splošna enciklopedija - Državna založba Slovenije 1975/76.

RIM - Politični odmevi na telefonske prisluhe

Opozicija zahteva odstop Berlusconijeve vlade

Država si ne more privoščiti ... polovičnega predsednika vlade - Brunetta optimist ...

RIM - Dan po objavi novega zalogaja telefonskih prisluhov, katerih nesporni »protagonist« je Silvio Berlusconi, je levsredinska opozicija ponovno zahtevala odstop predsednika vlade. »Italija s svojimi hudimi problemi si ne more privoščiti vlade, ki upravlja državo v ... prostem času,« je v imenu tajništva Demokratov zahteval odgovorni za krajevne uprave pri Demokrski stranki Davide Zoggia. Namig na prisluh, v katerem je sam Berlusconi izjavil, da vodi vlado v lastnem prostem času, je bil na dlan. »Dovolj je besed, Berlusconi naj odide na Kvirinal in ponudi Napolitanu odstop,« je bila zahteva.

Leoluca Orlando je ocenil, da bi bilo res pretirano, ko bi Berlusconi, potem ko je svoje roke stegoval nad oblinami mladenk, sedaj še stegnil v žep italijanskih davkoplačevalcev. Italija potrebuje stoo odstotnega predsednika vlade, je podčrtal.

Lider Italije vrednot Antonio Di Pietro se je v tej zvezi obrnil na Severno ligo: »Bossi mora biti dosleden. Dejal je, da smo pri koncu. Torej, Berlusconi vladati mora odtegniti svojo podporo. V drugačnem primeru postane Berlusconi pajača, pod-

obno kot sta to Giampaolo Tarantini in Valter Lavitola.

Oglasil se je tudi vodja sredinske UDC Pierferdinando Casini: Še sreča, da ima Italija predsednika republike, ki je po eni strani neodvisen, po drugi pa opravlja vlogo suplenta predsednika vlade, saj država sedaj nima vlade, je ocenil.

Nichi Vendola (Levica, ekologija in svoboda) je bil nad sedanjim dogajanjem zelo oster: gre za ogabno stran italijanske zgodovine, ki bi jo morali čim prej obrniti, da bi dali državi nekaj upanja in perspektivo rešitve, je poudaril.

Za predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija potrebuje Italija čvrsto vlado, ki naj vlada, ne pa sedanje polovične vlade ali pa padanskih pustolovčin, kakršne napoveduje Bossi.

Na zahtevo po Berlusconijevem odstopu pa je odgovoril minister za izvajanje vladnega programa Gianfranco Rotondi. Berlusconi bo odšel na Kvirinal (in odstopil), če bo prejel nezaupnico v parlamentu.

Pridružil se mu je minister za javno upravo Renato Brunetta. Kljub vsemu, kar se sedaj dogaja, sem optimist, je izjavil.

Kdo ve, kje živi ...

Benetke: spopad socialnih centrov s policijo

BENETKE - Protest predstavnikov socialnih centrov proti Severni ligi, ki bo danes proslavila izliv vedra vode reke Pad v jadransko morje, se je spremenil v spopad s silami javnega reda. Malo po začetku spreveda so skušali udeleženci z dvignjenimi rokami predreti vrsto policistov, ti so pritisnili nanje, protestniki so odgovorili z mahanjem kolov z zastavami. Obračun je bil sledeč: dva policijska agenta sta bila ranjena, ranjen pa je bil tudi beneški občinski svetnik Zelenih Beppe Caccia, ki je vodil spreved socialnih centrov.

LIBIJA - Oborožene sile nacionalnega prehodnega sveta

Napad na Gadafijevo Sirto

Gadafijevi privrženci pa se krčevito borijo s težkim orožjem - Najmanj en mrtev in več ranjenih

TRIPOLI - Sile libijskega nacionalnega prehodnega sveta (NTC) so včeraj prodrlle v Sirto, rojstni kraj strmoglavljenega libijskega samodržca Moamerja Gadafija. Uporniki so že menili, da imajo Sirto v rokah, a so naleteli na močan odpor Gadafijevih sil, ki so medtem pričele tudi z nasilnimi protinapadi v Bani Validu. Nekdanji libijski uporniki so v Sirti naleteli na nepričakovano oster odpor Gadafijevih sil in v nasprotju s pričakovanji še niso uspeli prevzeti popolnega nadzora nad mestom. Gadafijeve sile namreč proti silam NTC uporabljajo težko orožje vključno z raketami vrste grad.

Sile upornikov, mešanica brigad vojakov prostovoljcev in vojakov državne vojske, so se v Sirti osredotočili na poslopja v mestu in predmestjih, ki jih še vedno zasedajo Gadafijevi možje, je povedal eden od poveljnikov vojske nekdanjih libijskih upornikov, Salem Jeha.

Predstavniki NTC (na sliki Ansa tovornjak Iveco spremenjen v vojaški štab) poudarjajo, da se njihova vojska, ki na območju Sirte šteje približno 6.000 mož, želi v čim večji meri izogniti civilnim žrtvam. Težko orožje po Jehovih besedah zato uporablja le za zaščito svojih ljudi.

Po Jehovih besedah so sile NTC sicer že v petek pridobile popoln nadzor nad sirtskim letališčem, zato je pred včerajšnjim začetkom agresivne obrambe Gadafijeve vojske že menil, da je za upornike »to poglavje zaprto« in da se bodo odslej osredotočali predvsem na jug države, kjer so Gadafijeve sile še vedno prisotne.

Ne glede na to se v okolici Sirte nahaja približno 1.200 oklepnih vozil in več tisoč vojakov NTC, v smeri Sirte pa se pomikajo tudi dodatne okrepitve, je še zatrdil Jeha. Prepričan je, da se ostanki Gadafijevih sil ne bodo mogli uspešno zoperstaviti močni vojski NTC, ne glede na to, da ima ta po besedah enega od poročnikov težave s koordinacijo med vojakmi.

Gadafijeve sile pa na drugi strani očitno niso pripravljene na predajo, saj so začele s protinapadom na sile NTC tudi v bližini Bani Valida južno od Tripolija. Napad, pri katerem Gadafijeve sile uporabljajo tudi rakete, je med silami NTC po prvih podatkih doslej terjal najmanj eno smrtno žrtev in več ranjenih. (STA)

NEMČIJA - Bojkot nagovora

Parlamentarci proti papežu

BERLIN - Papež Benedikt XVI. bo od četrтка do nedelje na obisku v rodni Nemčiji. Med drugim namerava v Berlinu nagovoriti nemški parlament, a okoli sto poslancev temu ostro nasprotuje in so že napovedali bojkot papeževga nagovora. V Vatikanu napovedujejo, da bo papež kljub napovedanemu bojkotu nagovoril poslance. Bojkot papeževga nagovora v parlamentu je zaradi nestrinjanja z naukom Katoliške cerkve napovedalo okoli sto opozicijskih poslancev iz vrst socialdemokratov, Levice in Zelenih. Poslanci, ki nameravajo bojkotirati nagovor, med drugim trdijo, da ta ni v skladu z načelom ločitve cerkve od države.

Vladajoči krščanski demokrati (CDU) se z napovedanim bojkotom ne strinjajo in poudarjajo, da je papežev govor v parlamentu njegove domovine tudi izraz krščanskih korenin nemške družbe.

Vatikan je načrt nemških parlamentarcev označil za »notranjepolitično zadevo Nemčije« in poudaril, da bi bil vesel, če bi papežev nagovor poslušalo vseh 620 poslancev, da pa bo Benedikt XVI. govoril v vsakem primeru. Papežev tiskovni predstavnik Federico Lombardi pa je tudi poudaril, da bi demonstrativen odhod nekaterih poslancev s seje Vatikan doumel kot izraz nevljudnosti in neprijaznosti.

Ostrejši je bil kölnski nadškof Joachim Meisner, ki je načrt opozicijskih poslancev okrcal kot ozkoglednega in dejal, da tovrstni incidenti mečejo slabo luč na nemški parlament.

Papežev obisk sicer ne bo omejen zgolj na nemško prestolnico, temveč bo Benedikt XVI. obiskal tudi Erfurt in Freiburg. (STA)

BEOGRAD - Na meji zavrnilo tovornjake

Kosovske oznake burijo srbske oblasti

BEOGRAD - Tovornjake s Kosova, namenjene v Srbijo, bodo srbski cariniki ustavili na mejnih prehodih med Srbijo in Kosovom in jih napotili nazaj, v kolikor bodo opremljeni s kosovskimi oznakami in dokumenti, so včeraj sporočili iz srbske davčne uprave. Dokumenti Kosova namreč v Srbiji niso veljavni, srbske meje pa brez veljavnih dokumentov ni mogoče prečkati. Nazaj v Kosovo se je tako danes z mejnega prehoda Merdare zaradi za srbske carinike neveljavnih dokumentov moral vrniti en tovornjak, podobna usoda pa je še eno vozilo doletela že v petek. Cariniki so ga napotili nazaj na Kosovo, saj po njihovi presoji ni imel veljavnih dokumentov, kot je za srbsko tiskovno agencijo Beta povedal tiskovni predstavnik srbske davčne uprave Zoran Jovanović.

»Kosovski carinski uslužbenci so mu odvzeli dokument, ki ga je pridol-

bil v Kosovski Mitrovici in ki je bil veljaven ter mu dali carinski dokument Republike Kosovo,« je pojasnil Jovanović. Poudaril je, da so inšpektorji srbske davčne uprave, ki so tovornjak napotili nazaj na Kosovo, ravnali v skladu s predpisi srbske vlade, ki ne priznava kosovskih dokumentov. Podobna usoda je iz Kosova v Srbijo namenjene tovornjake na mejnem prehodu Merdare doletela tudi včeraj, saj so bili vsi opremljeni s kosovskimi carinskimi pečati.

Kosovska namestnica premiera in ministrica za trgovino in industrijo Mimosza Kusari-Ljilja je zaplete komentirala z besedami, da se bo Kosovo na dogajanje odzvalo po načelu recipročnosti, če Srbija ne bo spoštovala dogovora med Beogradom in Prištino o vzajemnem priznavanju carinskih pečatov. (STA)

ZDA - V Nevadi med letalskim mitingom

Letalo v množico

Lovec iz 2. svetovne vojne strmoglavil, dva gledalca in pilot mrtva, 56 ranjenih

RENO - Med letalskim mitingom v mestu Reno v ameriški zvezni državi Nevada je strmoglavilo vojaško letalo iz druge svetovne vojne. Pri tem so življenje izgubili trije ljudje - dva gledalca in 74-letni pilot letala. 56 ljudi je bilo poškodovanih, 15

jih je v kritičnem stanju. Kaže, da je strmoglavljenju najverjetneje botrovala okvara letala.

Letalo P-51 Mustang so začeli serijsko proizvajati leta 1942, bilo je eden od najboljših lovcev, kar so jih uporabljali v drugi svetovni vojni.

ODBOJKARSKO EP - Po šestih letih

Italija v finalu proti Srbom

DUNAJ - Italijanski odbojkarji so si na evropskem prvenstvu že zagotovili odličje, ki ga lovijo vse od leta 2005, ko so nazadnje bili na evropskem odbojgarskem prestolu. Italija, ki je naslov evropskih prvakov osvojila že šestkrat (1989, 1993, 1995, 1999, 2003, 2005), je v polfinalu brez izgubljenega seta odpravila Poljsko. Kljub velikemu uspehu pa v italijanskem taboru (še) ni občutiti pravega veselja. Dejstvo je, da je bila njihova dosedanja pot izjemno lahka in so do finala prišli skoraj brez boja. Imeli so izjemno ugoden spored tekem, saj so bili prav vsi boljši tekmeči na drugi strani prvenstvene tabele. Na papirju so Poljaki sicer v tem pogledu predstavljali izjemo, toda res le na papirju: pokazali so, da v oslavljeni postavi na tem prvenstvu nimajo pravega zaupanja vse, nič ni mogel na igro Poljakov vplivati niti bivši selektor »azzurrov« Andrea Anastasi.

Italija je sicer tudi včeraj tako kot v četrtm setu četrtfinalne tekme proti Finski dokazala, da je odlično pripravljena. Novemu selektorju Berruttu je treba priznati, da je imel pri izbiri igralcev srečno roko. Savani, Travica, ki je na podajalskem mestu

IZIDI IN SPORED

Polfinale

Izida: Italija - Poljska 3:0 (25:22, 25:21, 25:20), Srbija - Rusija 3:2 (25:23, 17:25, 22:25, 33:31, 15:13)

Finalna faza

Danes: ob 15.00 za 3. mesto: Rusija - Poljska; ob 18.00 za 1. mesto: Italija - Srbija

zamenjal kontroverznega in težko obvladljivega Vermiglia, ter Zaytsev, so upravičili trenerjevo zaupanje. Ko Zatysevu ne gre, kot včeraj, svoje pokaže tudi Parodi. Korektor Lasko je k sreči igral na svoji ravni (včeraj 78-odstotni v drugem setu), kar zanj ni vedno samoumevno, dejstvo pa je, da v Italiji v tej vlogi zdaj ni nikogar, ki bi bil boljši od njega. Dodano vrednost predstavlja vrnitev veterana Mastrangela, ki je na centru še vedno zelo zanesljiv.

Danes v finalu (ob 18. uri) bodo morali Italijani dokazati, da drugi včerajšnji izjemno napet in zanimiv polfinale med Srbijo in Rusijo ni bil »pravi« finale. Po petih setih je zmagala Srbija (Rusija je imela v 4. setu »match ball«), predvsem po zaslugi izjemnega Ivana Miljkovića (28 točk, 52%), ki je bil avtor glavnine napadov Srbije. Rusi so že vodili z 2:1 v setih, v pol ure pa se jim je uvrstitev v finale po 20 letih izmuznila. Bili so nesporni favoriti EP!

Italija - Poljska 3:0 (25:22, 25:21, 25:20)

Italija: Travica 6, Lasko 17, Zatysev 2, Savani 16, Birarelli 4, Mastrangelo 9, Bari (L), Boninfante, Sabbì, Parodi 4, Ma-ruotti, Buti.

Poljska: Zygaldo 2, Jarosz 10, Ku-biak 7, Kurek 7, Mozdzonek 10, Nowa-kowski 5, Ignaczak (L), Drzyzga, Gruszka, Ruciak, Mika 0, Kosok 3.

»Azzurri« Birarelli, Savani in Zatysev

ANSA

Davis cup: Italija po 11 letih spet v svetovni skupini

SANTIAGO - Čile je za italijanski tenis očitno srečen kraj. Tam so »azzurri« leta 1976 prvič osvojili Davisov pokal, zdaj pa so se po včerajšnji zmagi v igri dvojic prvič po enajstih letih v tem tekmovanju vrnili v svetovno skupino, iz katere so izpadli leta 2000 po porazu proti Belgiji. Včeraj sta Fabio Fognini in Simone Bolelli s 6:4, 6:4, 6:4 premagala Jorgeja Aguilarja in Nicolasa Massuja. Starejši bralci vedo, da so uspeh leta 1976 v Davisovem pokalu spremljale velike polemike, saj se je finalni dvoboj odvijal v času krvave Pinochetove diktature. Adriano Panatta, eden od protagonistov tistega dvoboja, je pred dnevi priznal, da bi se bili morali takrat odločiti za boj-kot, prevladala pa je želja igralcev po uspehu.

KOŠARKARSKO EP - Slovenija na koncu sedma

Zaskrbljujoče

Prvenstvo pokazalo, da veteranom pojenjajo moči, čez dve leti pa bo EP v Sloveniji ...

KAUNAS - Slovenska košarkarska reprezentanca na evropskem prvenstvu v Litvi ni izpolnila cilja - uvrstitve v kvalifikacije za olimpijske igre v Londonu 2012. Njene predstave niso navdušile, kakor tudi ne izplen zmag, kar je slaba potnica za naslednje evropsko prvenstvo, ki ga bo leta 2013 gostila Slovenija. Želja strokovnega štaba reprezentance in vseh delujočih v slovenski košarki je bila kontinuiteta dela z državno selekcijo, se pravi vsakoletni zbor reprezentance do EP 2013. Žal se slovenski košarkarji naslednje leto verjetno ne bodo zbrali, saj drugih tekmovanj kot kvalifikacij za OI in nato samih olimpijskih iger ni v koledarju. Zadeva je zaskrbljujoča, kajti slovenski izbrani vrsti se obeta precejšnja pomladitev, ki bi za ustrezno tekmovalno raven v Sloveniji 2013 potrebovala čim več močnih mednarodnih preizkušenj.

Leta so pač sovražnik vseh športnikov in tako se tudi nosilec igre Slovenije v preteklem desetletju izteka reprezentančna doba. Jaka Lakovič, Matjaž Smodiš, Samo Udrih, Goran Jagodnik in še nekateri, ki jih ni bilo zraven v Litvi, bodo morali svoje vloge predati mlajšim.

Prvenstvo je Slovenija končala s povsem nepomembno tekmo za 7. mesto proti Srbiji. Obe ekipi sta igrali sproščeno, Slovenija pa je bila vendarle bolj motivirana. Tokrat je uspešno deloval met za

IZIDI IN SPORED

Včeraj, za 7. mesto: Slovenija - Srbija 72:68 (27:20, 44:39, 64:51); **za 5. mesto:** Litva - Grčija 73:69 (14:20, 32:37, 56:48)

Danes, za 3. mesto: 16.30 Makedonija - Rusija; **finale:** 20.00 Španija - Francija

ERIK CALZI »Miljković je prava omara«

Erik Calzi, 21-letni trener Sloge, je dva dni svoje-ga dopusta namenil ogledu tekem odbojgarskega EP v dvorani Wiener Stadthalle na Dunaju. Tam se je mudil v sredo in četrtek, ogledal pa si je tekmo osmine finala med Slovenijo in Finsko ter četrtfinalni tekmi Italija - Finska in Srbija - Francija.

»Daleč najboljša je bila tekma med Srbijo in Francijo, medtem ko me drugi dve tekmi nista navdušili,« je povedal Calzi, ki bo letošnji trenerjev pomočnik prof. Fran-ka Drasiča v oranžni ekipi under 16 projekta Zalet, pomagal pa bo tudi Martinu Maverju pri vodenju članske ekipe v C-ligi.

Calzi je potrdil vtis, ki si ga je sicer vsakdo lahko ustvaril tudi med gledanjem televizijskih prenosov: vsaj do včerajšnjega polfinala je bila gledalcev na tekmah zelo malo.

»Res je, dvorana na Dunaju, ki ni večja od tržaške, je bila tri četrt prazna. Avstrijec odbojka ne zanima, na prvenstvo so po ulicah tu pa tam opozarjali le plakati, v glavnem so tekme spremljali navijači tujih reprezentanc, Slovencev pa je bilo celo več kot Italijanov,« je povedal Calzi.

Včerajšnjo tekmo med Italijo in Poljsko si je ogledal doma. »Zmaga Italije je bila celo prelahka, okrnjeni Poljaki se ji niso resno upirali. Na splošno me je prvenstvo razočaralo. Zdi se mi, da je bilo na nižji kvalitetni ravni.«

In kaj bo torej Calziju najbolj ostalo v spominu od dvodnevne obiska EP? »Nedvomno so bom najbolj spomnil Ivana Miljkovića (glavnega tolkača srbske reprezentance, op. ur.). On je prava omara. Na svetu ni takega igralca,« je brez obotavljanja odgovoril Calzi. S tem je pritrdil besedam selektorja Slovenije Veselina Vukovića, ko je v pogovoru z ljubljanskim *Delom* dejal, da bi Italija brezpogojno osvojila naslov, če bi namesto Laska imela v svojih vrstah Miljkovića. (ak)

Goran Dragič je v tretji četrtini dosegel 12 od svojih 26 točk

ANSA

tri točke, v tretji četrtini pa s eje razigral Goran Dragič. Srbi so se sicer v zadnji četrtini vrnili v igro. V 37. minuti je bilo 64:64, minuto kasneje pa so imeli Srbi celo točko prednosti. To je bilo zadnjič, saj je nato kapetan Jaka Lakovič zadel svojo peto trojko iz šestih poskusov za 70:68, zaslužen zmagi pa je 28 sekund pred koncem potrdil Erazem Lorbek.

Slovenija - Srbija 72:68 (27:20, 44:39, 64:51)

Slovenija: Lakovič 15, Ožbolt 9, Smodiš 3, Murić 8, G. Dragič 21

(1:4), Z. Dragič 6 (2:3), Begić 2, Lorbek 8 (4:4).

Srbija: Teodosić 3 (1:2), Bjelica 12 (0:1), Marković 9, Savanović 12 (4:4), Kešelj 5 (1:1), Perović 13 (3:6), Marjanović 2, Mačvan 12 (4:4).

Prosti meti: Slovenija 7:11, Srbija 13:18. Met za dve točki: Slovenija 13:32, Srbija 23:45. Met za tri točke: Slovenija 13:27 (Lakovič 5, Ožbolt 3, Murić 2, G. Dragič 2, Smodiš), Srbija 3:15 (Bjelica 2, Marković). Skoki: Slovenija 33 (25 + 8), Srbija 37 (26 + 11). Podaje: Slovenija 13, Srbija 15.

NOGOMET - A-liga

Inter in Roma brez zmagovalca

MILAN - Inter in Roma »velika bolnika« uvodnega dela italijanske A-lige, se v tekmi 3. kroga nista znali premagati. Na milanskem stadionu San Siro se je sicer živahen »derbi živcev« končal brez zmagovalca in brez gola, resnici na ljubo pa je bil Inter, zlasti v zadnjem delu tekme, boljši tekmeč in bi si zaslužil zmago. Vrtar Rome Stekelenburg je moral že v 19. minuti zapustiti igrišče zaradi udarca v glavo, v bolnišnici pa so ugotovili, da njegovo stanje ni zaskrbljujoče.

V popoldanski tekmi je Cagliari z 2:1 premagal Novaro in na lestvici vodi s polnim izkupičkom točk. Za sardinsko moštvo je bil v 38. minuti uspešen novinec v moštvo Thiago Ribeiro, na 2:0 je drugim polčasu povišal Larrivey, takoj zatem pa je Novara zmanjšala zaostanek po avtogolu Astorija (streljal je Morimoto). Tesserjeva Novara se je dobro branila, v napadu pa Granoche, Jeda in Morimoto niso bili učinkoviti.

Danes: ob 12.30 Atalanta - Palermo, ob 15. uri Bologna - Lecce, Catania - Cesena, Lazio - Genoa, Parma - Chievo, Siena - Juventus, Udinese - Fiorentina, ob 20.45 Napoli - Milan.

1. DIVIZIJA

Triestina doma ob 14.30 proti Siracusi

Po pekočem porazu, ki so ga Tržičani doživeli v Lancianu, bo danes ob 14.30 - pol ure pred pričetkom vseh ostalih tekem B skupine 1. divizije - Triestina znova igrala na Roccu, kjer bo gostila Siracusa. Nasprotnik bo prišel v Trst dokaj jezen, saj so ekipi iz Sicilije med tednom odvzeli dve točki zaradi zamud pri plačevanju igralcev v minuli sezoni. Siracusa se je tako znašla točko za Triestino. Varovanci trenerja Sottila so v povprečju starejše moštvo, ki razpolaga z nekaterimi igralci z izkušnjami na ravni A-lige. To velja na primer za veznega igralca Baiocca (igral je tudi za Juventus, do letošnjega poletja pa v Brescii v B-ligi) ter dvojico obrambnih igralcev Lucentija in Ignoffa; v napadu je najnevarnejši 29-letni Francesco Zizzari.

Triestina, ki se je med tednom okrepila z nakupom vezista Mattiella, a slednji ne bo še na razpolago trenerja Discepolija, mora čimprej preboleti nedeljski poraz, trener pa snuje določene spremembe. V obrambi naj bi D'Ambrosio zamenjal Gissija, ki v prvih dveh nastopih ni prepričal. V postavi ne bo Princivallija, ki bo moral zaradi izključitve, ki jo je doživel v Abrucih, presedeti kar dva kroga. Njegovo mesto naj bi prevzel Evola, če bo potrjena postavitev s tremi napadalci.

Od danes bo znova mogoče poslušati neposreden prenos vseh tekem Triestine in sicer po frekvencah Radio Attivita', saj si je ravno ta radijska postaja zagotovila pravice neposrednih radijskih prenosov tržaškega tretjeligaša. (I.F.)

1. SNL - Izidi 9. kroga 1. slovenske nogometne lige: Olimpija Ljubljana - Domžale 3:1 (2:1), Celje - Mura 0:0 (0:1), Hit Gorica - Triglav 0:0, Nafta Lendava - Rudar Velenje 1:2 (1:1), danes ob 20.00 Luka Koper - Maribor.

MOTOCIKLIZEM

Nepremagljivi Stoner

ZARAGOZA - Vodilni v skupnem seštevku, Avstralec Casey Stoner (Honda), je postavil najhitrejši čas kvalifikacij in nov rekord steze (1:48,451) pred današnjo VN Aragonije v Španiji. Drugo mesto si je privzegal Španec Dani Pedrosa (Honda), s tretjega mesta pa bo začel Američan Ben Spies (Yamaha). To je za Avstrala že deveti »pole position« v letošnjem tekmovalnem letu. Svetovni prvak in zmagovalac zadnje dirke za VN San Marina, Španec Jorge Lorenzo (Yamaha), je kvalifikacije končal na četrtem mestu, mesto pred Italijanom Andreo Doviziosoem (Honda). Valentino Rossi (Ducati) bo dirko na dirkališču Motor-Land začel iz 13. štartnega položaja.

ALPSKO SMUČANJE - Uspešne priprave Tine Maze

Massi: »Tina trenirala 40 odstotkov več kot lani«

TINA V VETROVNIKU

»Počutila sem se kot Naomi Campbell«

ČRNA NA KOROŠKEM - Tina Maze pred slovensko javnostjo na včerajšnjem srečanju z novinarji ni želela napovedovati uvrstitev v naslednji sezoni, dejala pa je, da si želi biti konkurenčna najboljšim na vsaki tekmi. Že v prejšnji zimi je v skupnem seštevku na tretjem mestu zaostala le za Nemko Mario Riesch in Američanko Lindsey Vonn.

BLIZU VRHA - »Upam, da bom ponovno blizu te dvojice, mogoče se nam bo priključila še katera izmed tekmovalk. Sama se ju bom skušala čim bolj držati. Stvar ne bo lahka in se tega zavedam, zato temu ne bom posvečala velike pozornosti, kot sem jo lani, ko sem se kar nekoliko ustrašila. Temu pritisku še nisem bila dorasla. Sedaj vem, da sem jima lahko konkurenčna in tudi oni se tega zavedata. Se dolgo poznamo in me spoštujeta. Tudi sama se sedaj počutim bo-

ČRNA NA KOROŠKEM - Andrea Massi, vodja ekipe slovenske alpske smučarke Tine Maze, je dosedanje priprave svoje varovanke ocenil kot zelo uspešne. »Trenirali smo kar 40 odstotkov več kot pred prejšnjo sezono. Tudi kondicijsko je boljše pripravljena. Boljša sta njena vzdržljivost in moč,« je pojasnil Massi. Tekmovalka, ki ima 11 zmag v svetovnem pokalu in je bila tudi svetovna prvakinja, je bila letos prvič v vetrovniku, kjer je z natančnimi instrumenti in s pomočjo računalnika prišla do objektivnih podatkov o svoji opremi in položaju telesa med smučanjem.

»Vetrovnik sicer uporabljajo tekmovalke bistveno nižje ravni, kot je Mazejeva. Osem ur testiranj v Milanu je bilo zelo pomembnih za pripravo na sezono. Testirali smo osem različnih dresov treh proizvajalcev, položaj palic, rok, šlo je celo do takih podrobnosti, kot je ustreznost frizure.

Devet inženirjev smo imeli na voljo ter še enega za aerodinamiko. Dobili smo potrditev, da dres, ki ga je imela na svetovnem prvenstvu v Garmisch-Partenkirchnu, ni bil najboljši. Sedaj sem si za cilj zastavil, da bi imela najboljši dres, ki nam bo na voljo. Pomembna je vsaka desetinka. Mazejeva je bila v prejšnji zimi tretja na svetu in smo se sedaj približali pogojem, ki jih imata Maria Riesch in Lindsey Vonn.

Slednjo smo srečali v Portillu, kjer je vprašala, kaj delamo tam, saj so tereni zelo zahtevni in zanimivi. Obenem pa imajo zelo redki dostop do njih. Trening tam je zelo kakovosten in težak,« je menil Massi in dodal: »Toda tudi konkurenca ne spi in vadi vsaj toliko, kot smo mi.«

Prva tekma nove sezone bo v Söldnu, kjer lahko Mazejeva postane edina, ki bi še tretjič zmagala na tem tradicionalnem uvodnem prizorišču svetovnega pokala. »Vedno je bila dobra na tem prizorišču in jo bomo skušali optimalno pripraviti, vendar ne bomo spustili količine treninga, da ne bomo 'prekratki' januarja in februarja, ki sta najpomembnejša meseca za nabiranje točk v svetovnem pokalu,« je napovedal Andrea Massi.

»V Portillu je bil trening uspešen, trenirali smo z moško avstrijsko ekipo. Tega ni bilo enostavno urediti, čeprav je Mazejeva dobila povabilo tamkajšnjega centra, kjer pa imajo glavno besedo Avstrijci, Kanadčani in Američani. Uspelo nam je rešiti začetne težave, kar ni bilo lahko, vendar pa smo z nekaj diplomacije vendarle lahko ostali. Tudi 3500 m nadmorske višine je Mazejeva v 15 dnevih dobro

prestala. Tako dodatnega kisika za regeneracijo, kot so ga uporabljali Avstrijci, mi nismo uporabljali. Popoldne je brez uporabe hiperbarične komore trenirala tudi kondicijo. Resnično je njeno telo zelo dobro delovalo,« je ocenil Massi.

Že uvodoma se je Massi na novinarski konferenci v Črni na Koroškem dotaknil tudi sodelovanja s Smučarsko zvezo Slovenije. »Spomladi je bilo naporno po težki sezoni, ki pa je bila najboljša doslej. Zgodile so se določene nevšečnosti. Iz pogodbe, ki je bila že podpisana, so nam na sestanku z vodstvom SZS hoteli odvzeti določeno količino denarja. Odvetnik Damijan Trpin je potem prevzel pogajanja in to je preprečilo konec sodelovanja, saj bi sam prekinil pogovore. Oklestiti so želeli že podpisan dogovor, kar je bilo zame nespremenljivo in nam je povzročilo precej preglavic pri načrtovanju poletnih priprav,« je povedal Massi, ki je tudi obžaloval, da v slovenski ženski reprezentanci, ni več Grege Šparovca, s katerim je njegova ekipa zelo dobro sodelovala. (STA)

Tina Maze (desno) se želi letos še bolj približati Marii Riesch in Lindsey Vonn (v ozadju); zgoraj Andrea Massi

ANSA

Z Massijem se na treningu ne prepira več

Vse skupaj je zame sedaj veliko lažje in sem veliko bolj mirna. Tako prihranim veliko energije, tudi z Andreo Massijem se na kondicijskih pripravah ne prepiram več toliko kot prej, ter skušam tudi težke trenutke kondicijskih treningov normalno preživeti.«

Ije in zadovoljna sem s tem, kar sem že dosegla. Vse, kar bo več, bo le še dodatna nagrada na moji športni poti.«

Z AVSTRIJCI - Mazejeva je od 30. julija do 8. avgusta trenirala v argentinski Ushuaii (tehnične discipline) in v Portillu v Čilu (hitre discipline). Posebej slednje je bilo, kot je dejala, zanjo izjemno pomembno, saj je vadila z avstrijsko moško ekipo. »Doslej v celotni karieri praktično nisem imela tako dobrih poletnih treningov smuka na tako težkih progah. Po začetnih težavah so me tudi Avstrijci normalno sprejeli, pa tudi trenerji so dobro sodelovali,« je bila s pettedenskimi pripravami na južni polobli vesela Mazejeva. V Ushuaii se je znebila strahu na težki prog, ki je imela zelo zahteven skok ter teren, ki bil bil valovit in nagnjen na levo in desno stran.

V VETROVNIKU - Ta teden je prvič doslej testirala svoj položaj na smučeh in opremo v vetrovniku v Milanu. »V vetrovniku sem se počutila kot manekenka Naomi Campbell, ki se vsakih nekaj minut preobleče. Pri 25 stopinjah Celzija pa si ni bilo najbolj prijetno nadevati čelado, rokavice in tekmovalni dres. V vetrovniku je pihal veter, kot bi vozila s 120 kilometri na uro. Doslej še nisem imela priložnosti, da bi opravila testiranja v takih pogojih. Vse je bilo izmerjeno, doslej pa smo delali po občutku. Začela sem ugotavljati, da smo se včasih obremenjevali s stvarmi, ki sploh niso bile pomembne, in obratno. V Portillu sem prvič opravila tudi testiranja na 20 sekundah proge, ko so me vlekli s snežnimi sanmi in je test, ki ga Avstrijci opravljajo večkrat na leto, podoben vetrovniku. Tako smo dobili prave, izmerjene rezultate opreme in mojega položaja na smučeh,« je novosti opisala Mazejeva.

ZIVICO - Trenirala je tudi s Hrvatom Ivico Kostelićem, zmagovalcem svetovnega pokala v prejšnji zimi. »Skušala sem se čim bolj približati njegov ravnini vadbe. Zelo sem vesela in ponosna, da sem imela možnost vadbe z njim in Avstrijci. Gotovo sem veliko pridobila. Naredila sem korak naprej pri vadbi in odnosu do treninga, saj sedaj za vse ostalo porabim manj energije in profesionalno opravi celoten trening.

KOŠARKA - Turnir K2sport

Zmaga Jadranu

V finalu boljši od Nove Gorice - Za 3. mesto: Kontovel boljši od Brega

Finale v Kontovelu

BUMBACA

Zmago na turnirju K2 sport, ki ga je tudi letos organiziralo ŠZ Dom pod pokroviteljstvom ZŠSDI, je pričakovano osvojil Jadran Qubik caffè, ki pa se je v finalu moral kar namučiti. Vatrovčevi varovanci so namreč začeli nezbrano in tako dopustili Novogoričanom (ki so v polfinalu premagali Kontovel), da so se s Petrovičem na čelu razigrali v napadu in povedli z 10:26. V drugi četrtini so se jadranci le zbrali in se približali nasprotniku na 6 točk, po odmoru pa sta si ekipi izmenjali vlogo. V ospredje je prišla boljša fizična pripravljenost Baticha in ostalih, ki so vzpostavili novo razmerje sil in bili tudi pri metih natančnejši. V tem delu so se ob Danielu Batichu, ki je prejel tudi nagrado za najboljšega igralca turnirja, izkazali še Ban, Spigaglia in Slavec.

V tekmi za 3. mesto pa je zmagal Kontovel, ki je visoko premagali Breg. Odločilno prednost so si Lisjak in ostali priigrali v drugem delu srečanja, ko so počasi večali prednost do končnih 25 točk. Pod košem sta se izkazala Zaccaria in Regent, ki sta uspešno kljubovala Viscianu in Samcu, vseskozi pa je pri Kontovelu dobro delovala obramba. Pri brežanih pa se še kaže neuigranost, saj so v primerjavi z ostalimi ekipami začeli pripravljalo obdobje teden kasneje.

Tekma za 3. mesto:
Breg - Kontovel 48:63 (13:12, 28:26, 40:44)

Breg: Bozic 3, Grimaldi 4, Visciano 4, K. Ferfoglia 3, Samec 16, Giacomi 5, Semec, Kos 3, S. Ferfoglia 8, Bazzarini. Trener: Krašovec.

Kontovel: Paoletic 3, Križman 3, Gantar 6, Starc 4, Švab 10, Lisjak 14, Šušteršič 12, Zaccaria 4, Regent 3, Hrovatin 4, Genardi. Trener: Brumen.

Finale:
Jadran Qubik caffè' - Noga Gorica 75:51 (10:26, 32:38, 54:45)

Jadran: D. Batich 19, Daneu, Ban 17, Slavec 13, Škerl, Marusič 8, Floridan, Spigaglia 14, Malalan 4, Berneti, M. Batich. Trener: Vatovec.

V Jamljah preložen memorial Semolič

Zaradi slabih vremenskih razmer je bil košarkarski memorial Martin Semolič, ki bi bil moral biti danes v Jamljah, preložen na prihodnjo nedeljo, 25. septembra.

KOLESARSTVO - Evropske veteranske igre

Prosečan Ivo Doglia v Lignanenu dvakrat zlat

Na Evropskih veteranskih igrah, ki te dni potekajo v naši deželi, smo le dočakali kolajno. Tokrat je ni osvojil naš najboljši veteranski športnik Fabio Ruzzier, ampak kolesar s Proseka Ivo Doglia. Zamejski kolesar, predsednik Team Eppinger Saab, je včeraj osvojil eno svojih najlepših zmag. Na kolesarski dirki Evropskih veteranskih iger v Fontanafreddi je osvojil absolutno prvo mesto. Enainšestdesletni kolesar, državni veteranski prvak v gorskem kolesarstvu, je v 50,4 kilometrov dolgi krožni dirki premagal tudi deset let mlajše kolesarje: »Bilo je zahtevno, a sem na koncu dosegel željeni cilj: zmago v absolutni konkurenci. Že po prvih 500 metrih sem šel v beg, kmalu pa se mi je pridružil še kolesar iz Trevisa,« je začetek dirke, na kateri je sodelovalo 58 tekmovalcev, opisal zadovoljni Doglia. Kolesarji so morali prevoziti 7 krogov; pri tretjem se je ubežnikom pridružilo še pet kolesarjev, ki so bili v vodstvu vse do zadnjega kroga. »Pred ciljem je vsak s krajšimi sprinti hotel preizkusiti moč tekmecev, kazalo pa je, da se bo vse odločilo v končnem sprintu. Ker pa nisem bil gotov, da bom v ciljem sprintu najboljši, sem dva ki-

Ivo Doglia z medaljama

15:13. Tekmovanje je bilo pod okriljem Evropske rokometne zveze (EHF). Ajdovščina in Budimpešta sta se pomerili že v prvem krogu predtekmovanja in se razšli z neodločenim izidom 12:12, v finalu pa je prevladovala slovenska zasedba.

lometra pred koncem prevzel sam pobudo in pospešil ritem do 55 km/h. Meni pa ni nihče sledil, tako da sem v cilj pripozoril deset sekund pred ostalimi,« je navodno pot do cilja opisal Doglia, ki je bil v begu vse od starta. Drugo mesto je osvojil Luciano Guidolin, tretji pa je bil Riccardo Tarlao, amaterja, ki sodita med najboljše v Italiji in tudi v Evropi. Doglia se je seveda okitil z dvema zlatima kolajnama: ob absolutnem naslovu je bil najboljši tudi v kategoriji M60. V ženski konkurenci je zmago osvojila Michela Gorini, ki je pred kratkim osvojila svetovni veteranski naslov, še lani pa je kot profesionalna tekmovalka na Giru. Med mlajšimi veterani pa je absolutni naslov osvojil Slovenec Borut Rovšček, tudi član Teama Eppinger.

Na rokometnem turnirju so v kategoriji nad 50 let slavili zmago ajdovski rokometasi, potem ko so v finalu premagali madžarsko ekipo Budapest Old Boys s

ODBOJKA - Prva tekma v državnem pokalu

Spodbuden uspeh Sloge Tabor v Repnu

Po petih setih (brez Jerončiča) premagali tekmece v bližajoči se ligi

Sloga Tabor Televita - Therm Paese 3:2 (25:16, 23:25, 18:25, 25:19, 15:9)

Sloga Tabor Televita: Cettolo 17, Kante 11, Nigido 6, Ambrož Peterlin 26, Slavec 7, Veljak 2, Privileggi (libero), Cernuta 0, Jerončič, Matevž Peterlin 0. Trener Lucio Battisti

Sloga Tabor Televita je v prvi pokalni tekmi tesno, a zaslužen premagala Paese, ki bo njen nasprotnik tudi v prvenstvu.

Tekme v pripravljalni fazi seveda še niso pravi pokazatelj realne moči ekip. To velja seveda tudi za Slogo Tabor Televita, za katero je trener Lucio Battisti povedal sledeče: »Pozna se, da smo z uigravanjem začeli šele sedaj, saj je bilo dosedanje delo bolj osnovano na nabiranju fizične forme in nas čaka seveda še delo s piljenjem in iskanjem simbioze med posameznimi igralci. Pokalne tekme pravzaprav služijo prav temu. Rezultat današnje tekme je seveda pozitiven in za zmago iskreno čestitam vsemu kolektivu.«

Gregor Jerončič včeraj ni igral, bil pa je seveda prisoten na klopi in je svoje nove soigralce stalno bodril in jim pomagal z nasveti. Ob koncu je tako strnil potek tekme: »Fantje so zaigrali nadvse solidno. V drugem in tretjem setu se je sicer nekaj zalomilo in ko smo nesrečno izgubili drugi set, jih je to povsem spravilo s tira, kar se je poznalo v reakciji, na igrišču je zavladala tišina, delovali so dokaj zbegano. Vendar so potem dobro odreagirali in potem spet normalno zaigrali. Seveda ni še vse optimalno, manjkajo še določeni mehanizmi, prepričan pa sem, da smo na dobri poti.«

Domači šport

DANES

Nedelja, 18. septembra 2011

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.30 v San Danieleju del Friuli: San Daniele - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Štandrežu: Juventina - Valnatisone; 15.30 v Križu: Vesna - Caporiacco

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trebbah: Primorec - Isonzo; 15.30 v Trstu, pri Sv. Ivanu: Esperia - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 pri Briščikih: Primorje - Muglia; 15.30 v Bazovici: Zarja - Piedimonte; 15.30 v Trstu, pri Sv. Alojziju: Montebello Don Bosco - Breg

3. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Romjanu: Mladost - Chiarbola

ODBOJKA

38. POKAL BAZOVIŠKIH ŽRTEV ZA ŽENSKO

10.00 pri Briščikih: Zalet D - Grobničan, 10.30 v Repnu: Zalet C - Zreče; sledita tekmi za 3. in 1. mesto

Višječelci pozor!

NAGRADA ŠPORT IN SOLA

prijave na razpis sprejemamo do 20. 9. 2011

Podrobnejše informacije na www.zsscl.it

ali v uradih
Združenja slovenskih športnih društev v Italiji

Napad med sinočnjo tekmo

KROMA

ODBOJKA - Jadranski pokal

Ekipi Zaleta sta se predstavili

Odbojkarice Zaleta C so svoje nastope v Jadranskem pokalu začele v Pordenonu, kjer so vknjižile zmago in poraz. Nastopile so sicer v zelo okrenjeni postavi - trener Maver je imel na razpolago samo šest igralrk - s tem da je moral standardni libero Neža Kapun celo igrati na krilu. Kljub temu je bil trener zadovoljen predvsem z nastopom v drugi tekmi, ko so odbojkarice Zaleta strnile vrste in pokazale nekaj več. Ekipo Dentesano, ki bo igrala sicer v D-ligi, so premagale z 2:0, Pordenone, ki pa bo nasprotnik v C-ligi, je oba niza osvojil brez težav in Zaletu dopustil samo 26 točk.

Izidi: Dentesano - Pordenone 0:2 (17:25, 25:27), Pordenone - Zalet C 2:0 (25:15, 25:11), Zalet C - Dentesano 2:0 (25:18, 25:22)

Zalet C: Crissani 2+4, Cvelbar 3+7, Kapun 1+3, Grgič 2+6, Balzano 3+6, Antognolli 1+0. Trener: Maver.

Ekipo Zaleta D pa so v prvem troboju Jadranskega pokala osvojile obe srečanji. Trener Danilo Berlot je imel na razpolago vse igralke, ki jih je na obeh tekmah tudi izkoristil. Oba tekme sta sicer nastopala z mlajšo postavo: Codroipo, ki bo tudi nasprotnik Zaleta v D-ligi, je nastopal z mlado postavo, igralke Hita Gorice pa so bile večinoma šestnajstletnice.

Izidi: Zalet D - Codroipo 2:1 (25:17, 25:21, 19:25), Codroipo - Hit Nova Gorica 3:0; Hit Nova Gorica - Zalet D 0:3 (17: 25, 10:25, 11:25)

Zalet D: Verša 3+3, Spanio 8+8, Gantar 6+6, Zuzič 3+10, Cassanelli 2+3, Vodopivec 5+7, Micussi 5+1, Starec 3+3, Cernich 1+1, Zavatlal 0+2, T. Spangaro 1, Valič, M. Spangaro (L). Trener: Berlot.

ODBOJKA

Mladinci: Tudi Sloga Tabor in Olympia

Predvsem želja, da bi mladincem omogočili igranje tudi na članski ravni – brez prekrivanja ali nasičenosti terminov – se je deželna odbojgarska zveza odločila, da bodo odbojkarji pod 18. letom začeli prvenstvo že septembra. V deželnem prvenstvu, ki se je začelo že včeraj, bo nastopalo devet ekip, med katerimi tudi dve slovenski, Olympia Terpin in Sloga Tabor. Ker se bo redni del prvenstva zaključil že decembra, bodo mladinci prve štiri tedne igrali dve tekmi na teden.

Med slovenskima šesterkama ima višje cilje goriška Olympia, ki cilja v uvrstitev v play-off (najboljše štiri ekipe bodo 6. januarja igrale finalni del). Trener Jerončič meni, da je ekipa solidna; nekateri igralci že trenirajo s člansko ekipo, ki bo nastopala v C-ligi, ekipo pa je zapustil perspektivni Marcello Palazzo, ki se je z družino odselil v Piemont.

Sloga Tabor pa bo v prvenstvu nastopala z mlado ekipo: le Taučar je letnik 1994, ostali člani ekipe pa so leto ali tudi dve leti mlajši: »Cilj je, da si igralci naberejo čim več izkušenj. Ne lovimo rezultata,« je napovedal trener Ivan Peterlin. Včeraj bi morali slogaši že odigrati prvi krog proti Coselliju, a nasprotnika v Repnu ni bilo, tako da ko zveza po vsej verjetnosti dosodila zmago Slogi Tabor in ji brez boja dodelila tri točke.

NOGOMET

Vesna in Kras še brez zmage

Trieste Calcio - Vesna 3:2 (3:0)

Strelca: A. Marianović v 62. min., Vascotto v 85. min po 11-m

Vesna: Ghira, Kerpan, Terzon, M. Marianović, Žerjal, Hoffer, Bubnič (Brass), Zudek (A. Marianović), Vascotto, Madotto (Viviani), Rebula (Tanteri). Trener: De Castro.

Vesnini nogometaši so še brez zmage. Začetek je bil spodbuden, a so Tržacani od druge polovice prvega dela prevzeli vaje igre v svoje roke. V drugem polčasu pa je Vesna zaigrala bolj motivirano in prepustila nasprotniku le malo manevskega prostora. Prvi gol za Vesno je dosegel Aleksander Marianović, ki je nato izsilil tudi 11-metrovko, ki jo je uspešno izvedel Vascotto. Na koncu bi si zaslužili vsaj točko, a tretjega gola niso uspeli doseči.

Kras - Ronchi 0:2 (0:1)

Kras: Zaccigna, Furlan (Selva), Rosone (Gobbo), Simeoni, Kureti (Ridolfi), Vesnaver (Curelli), Olimpio, Visca, Osman, Di Somma. Trener: Speranza.

Krasovi nogometaši so tokrat igrali nekoliko boljše kot na prvi tekmi proti Zauliam, a kljub temu še niso dovolj uigrani. Ronchi je oba zadetka dosegla po napaki Krasove obrambe, tako da je ostal nasprotnikov napadalec sam pred golom: prvega v 45. minuti, drugega pa v 3. minuti drugega dela.

Ostali izidi: Pro Romans - Costalunga 2:1, Monfalcone - Zaula 2:1, San Luigi Audax 10:2, S. Andrea - Ponziana 3:3, Pro Cervignano - Muggia 2:0.

JADRANJE

420: Ugrin/Juretič druga

Na conski regati v razredu 420 v Miljah sta jadralca Sirene in Čupe Matia Ugrin in Mirko Juretič po prvem dnevu regat druga: v posamičnih plovih sta v srednje lahkem vetru osvojila dve drugi mesti. Vodita perspektivni Carlotta Omari in Francesca Cirillo, članici SVBG, ki pa bosta po vsej verjetnosti prestopili k TPK Sirena. Čupini jadralki Ingrid Peric in Chantal Zeriali sta 6. martina Husu in Cecilia Fedel pa 10.

VATERPOLO

Španke prvakinja

TRST - V finalu SP v ženskem vaterpolu do 20 let je Španija v bazenu Bianchi z 11:9 premagala Madžarsko, v tekmi za 3. mesto je Avstralija premagala Rusijo z 10:2, v tekmi za 5. mesto pa je Italija z 8:4 odpravila Grčijo.

Obvestila

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini pod vodstvom društvenih učiteljev od 17. septembra do 4. decembra. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it, ali na 040 2908195 ali 348 1334086 (Erika)

ASD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da potekajo treningi na Opčinah po sledečih urnikih: palčki (motorika 3-6 let) ponedeljek in petek 16.30-17.30; beli zajčki (7-10let) ponedeljek 17.00-18.30 in pet 17.30-19.00; plavi zajčki (11-14 let) pon 18.00-19.30, sre 18.30-20.00 in pet 17.30-19.00; škrti (over 15) pon 19.30-21.30, sre 18.30-20.30 in pet 19.00-21.00. Za informacije in vpis: info@cheerdancemillennium.com ali 349-7597763 Nastja

AO SPDT prireja v mesecu oktobru tečaj plezanja za začetnike. Udeleženci bodo spoznali osnovne vrstne plezanja s plezanjem v naravi in na umetni steni. Tečaj bo vključeval še zanimivi predavanji o vremenoslovju in varstvu v gorah. Prvi informativni sestanek bo v športnem centru Zarja v Bazovici v četrtek, 29. septembra ob 20.30. Za ostale informacije 335 5316286 (Veronika).

AŠZ DOM obvešča, da se bodo športne aktivnosti pričele kot sledi, od ponedeljka, 19. septembra 2011; motorika in navijaska skupina - cheerleading (1. - 5. razred osnovne sole) ponedeljek in sredo od 16.30 do 18.00 ure; cheerleading (nižja in visja sola) sredo od 16.30 do 18.00 ter petek od 15.00 do 16.30; minibasket (letniki 2003-2005) torek in četrtek od 16.30 do 17.45;

Under 12 košarka (letniki 2000-2002) torek in četrtek od 17.45 do 19.15, petek od 16.30 do 18.00; vadba za VRTEC se bo pričela 3. oktobra 2011 po sledečem urniku: ponedeljek in četrtek od 15.00 do 16.00 ure. Poskrbljeno bo tudi za prevoz otrok iz vrtca v telovadnico. Sporočamo tudi, da se bodo vse športne dejavnosti odvijale v telovadnici Kulturnega doma, ul. I. Brass 20 (tel. 0481-33288)

SMUČARSKI ODSEK SPDT obvešča, da se v sredo, 5. oktobra 2011 začne predsmučarska telovadb, namenjena odraslim, v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave pokličite na tel.št. 335 6123484.

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj miniodbojke z osnovami motorike potekal v telovadnici srednje šole na Opčinah po sledečem urniku: ob torkih od 17.30 do 18.30 in četrtek od 17.30 do 19.00. Tečaj bo začel 27. septembra.

AŠZ SLOGA obvešča, so pričeli treningi odbojke za začetnike in začetnice. Za informacije – prof. Peterlin: 338 6713379

KOŠARKARSKI KLUB BOR obvešča, da potekajo treninji minikošarke po sledečih urnikih: letniki 2000 in 2001 ob torkih od 16.00 do 17.30 v telovadnici v Lonjerju, letniki 2000, 2001 in 2002 ob petkih od 17.00 do 18.30 na Stadionu 1. maja, letniki 2002, 2003, 2004 in 2005 ob torkih od 16.00 do 17.30 na Stadionu 1. maja, letniki 2003, 2004 in 2005 ob petkih od 16.00 do 17.00 na Stadionu 1. maja. Za informacije Karin Malalan 340-6445370.

OK VAL obvešča, da bodo treningi odbojke za deklice in dečke potekali v telovadnici v Doberdobi ob ponedeljkih in četrtekih med 16. in 17. uro za mikrovolley (letniki 2004-2005-2006), ob ponedeljkih in četrtekih med 17. in 18.30 za minivolley (letniki 2001-2002-2003), ob torkih in petkih med 15. in 17. uro za under 12-13 dečki, ob torkih in petkih med 17. in 19. uro za under 12-13 deklice. Prvi trening mikro in mini odbojke bo jutri, 19. septembra, treningi under 12-13 pa so že začeli; informacije po 345-9527302 (Ingrid, Tjaša) ali na okval@virgilio.it.

ASD BREG - Odbojgarska sekcija sporoča, da se bodo začeli treningi minivolleya za osnovnošolske otroke v torek, 20. t.m. ob 17. 00. Treninji bodo potekali ob torkih od 17.00 do 18.30 in četrtek od 16.30 do 18.00 v telovadnici v Dolini.

PLAVALNI KLUB BOR sporoča, da je v teku vpisovanje v tečaje prilagajanja v bazenu hotela Daneu na Opčinah za otroke od 4. do 6. leta starosti. Za informacije pokličite na: 04051377 (vsak delavnik od 15. do 17. ure).

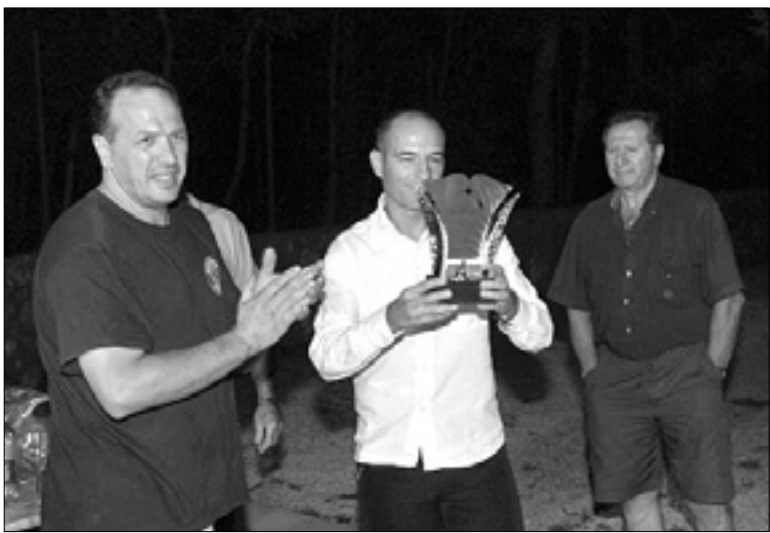
ŠZ BOR-ŠŠ TRST obvešča, da se bo vadba za osnovnošolske otroke začela v ponedeljek, 26. septembra na stadionu 1. maja s sledečim urnikom: ponedeljek in sredo od 16.30 do 17.30 za 1., 2. in 3. razred, ponedeljek in sredo od 17.30 do 18.30 za 3., 4. in 5. razred. Ob četrtek od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 15.30 do 16.30 bo še dodatna vadba Uvajanje v atletiko. Za info: stadion 1. maj, Vrdska cesta, 7 od 15. do 18. ure, telefon 040 51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

ŠZ BOR-ŠŠ TRST obvešča, da se bo vadba za predšolske otroke začela v soboto, 1. oktobra na stadionu 1. maja s sledečim urnikom: od 9.30 do 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in od 10.30 do 11.30 za otroke od 3. do 6. leta. Za info: stadion 1. maj, Vrdska cesta, 7 od 15. do 18. ure, telefon 040 51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

ŠZ BOR-ŠŠ TRST (atletika) obvešča, da se bodo treningi atletike začeli v ponedeljek, 19. septembra na atletskem stadionu na Koloniji s sledečim urnikom: ponedeljek, sredo in petek od 15.30 do 17. ure. Predhodno se prijaviti na sedež društva: stadion 1. maj, Vrdska cesta, 7 od 15. do 18. ure, telefon 040 51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR organizira treninge ritmične gimnastike za vsa dekleta od 4. leta dalje. Treninji na Stadionu 1. maj, za predšolske otroke bodo potekali ob torkih in petkih od 16.30 do 17.30, za osnovnošolske otroke pa ob torkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 27. septembra. Treninji na Opčinah (večnamenski prostor osnovne šole Bevk) bodo potekali ob sredah, za predšolske otroke od 16.30 do 17.30, in za osnovnošolske otroke od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 28. septembra. Za prijave in informacije 328-2733390 (Petra).

NK KRAS Repen mladinski sektor, obvešča da so se začeli treningi za kategorije začetnikov, najmlajših ter naraščajnikov (letniki 2000 in starejši). Toplo vabljenje nove sile oziroma mladi nogometaši. Za info in vpis: sedež društva (040 2171044) ali Paolo (348 9246311).

Vili Bečaj se je (ni) poslovil

»Odličen nogometaš in predvsem velik človek!« S temi besedami je športni vodja Zarje Robert Kalc v petek zvečer v športnem centru v Bazovici označil Vili-ja Bečaja, ki je po koncu lanske sezone obesil čevlje na klin in po osmih sezonah končal svojo pot pri Zarji Gaji. Vili je pravzaprav še vedno aktiven nogometaš, saj igra z veterani in nastopa na raznih turnirjih. Nekdanji nogometaš Luke Kopra in Hita Nove Gorice ter reprezentant Slovenije se je Zarji Gaji pridružil v sezoni 2003/04 in od takrat je z »rumeno-modrimi« odigral 172 tekem in dosegel 49 golov.

Pri Zarji so se skupaj z Vilijem odločili, da ob tej priliki pripravijo fešto, ne pa poslovlne večerje. »To ni nobeno slovo, v Bazovico se bom še naprej radev volje vračal in prihajal na obisk k številnim prijateljem,« je dejal Bečaj, ki je 8. septembra upihnil 44 svečk. Robert Kalc ter vodstvo bazovskega nogometnega kluba Zarja (prisotni so bili tudi številni lanski odbojniki Zarje Gaje) s predsednikom Sašo Kraljem na čelu so Bečaju podelili spominsko plaketo in mu zazeleli, da bi ga v prihodnje v Bazovici mogoče znova videli kot trenerja. »Predvsem za naše mladinske ekipe,« je dodal Kalc. Tudi Bečaj ni prišel praznih rok in je Zarji podaril nekdanji Koprov dres z njegovim imenom ter z napisom »Hvala za vse«. Vili Bečaj je tako ali drugače na vzhodnem Krasu zapustil svoj pečat. (jng)

ŠKOFIJE - Librisov večer Brez bloka črjez konfin

Predstavili so se Slovenci iz Kanalske doline

Do izraza so prišle številne vezi in sorodnosti med ljudmi, ki živijo ob meji

ŠKOFIJE - Na Spodnjih Škofijah se je v petek odvijal pester in zanimiv Librisov Poletni večer z naslovom »Brez bloka črjez konfin,« ki je na osrednji vaški trg iz bližnje in daljne okolice privabil veliko število prijateljev narečja. Organizatorji srečanja (KD Istrski grmič Škofije) so ob istrskem dialektu tokrat postavili v središče pozornosti zgodovino in govorico Slovencev, ki živijo v Kanalski dolini.

V uvodnem posegu je voditeljica večera, Vlasta Jerman, predstavila zgodovino Škofij, v katerih se raba narečja izgublja zaradi povojnega odhoda številnih prebivalcev v Italijo in drugih družbenih sprememb. Publicist Leander Cunja je spregovoril o nekdanjem življenju v vasi. Škofije so bile postojanka za mnoge Istrane, ki so se vsak dan odpravljali z natovorjenim oslom v Trst prodajat razne kmetijske pridelke. Na duhovit način je avtor dela Na Morganovi liniji omenil spremembe kulture in bivalnih razmer, do katerih je prišlo v minulih desetletjih v tej skupnosti: pred začrtanjem meje so Miljčani redno zahajali v osmice Škofij, vodo in elektriko so v vas napeljali za časa fašizma, njive so bile vse obdelane.

Ob zvokih flavte in harmonike (Teja Udovič Kovačič in Noemi Zonta) je o nekdanjem dogajanju v vasi prek svojih pesmi polnih čustev veliko povedala Alferija Bržan: mejni prehodi so pogojevali in ločevali ljudi ob meji; istrski begunci, ki so po vojni šli v Trst, se v novem okolju niso okorenili.

Gostje večera so bili Slovenci iz Kanalske doline, zgodovino in delovanje katerih je prisotnim, tudi s prikazom diapozitiv, predstavil predsednik SKS Planika, Rudi Bartaloth. Škofije in Kanalska dolina imata nekaj skupnega: življenje ob meji; v obeh narečjih je veliko tujih izrazov: v Istri romanizmov, na Trbiškem germanizmov; kot pričajo imena nekaterih zaselkov v miljskih hribih, so predniki le-teh prišli iz Koroške.

Danes živi v 25 km dolgi Kanalski dolini 6 tisoč prebivalcev. Zadnja leta se na Trbiškem izgublja slovensko narečje, ki se je pa še najbolje ohranilo v Ukvah. Slovenci, verjetno najstarejši prebivalci doline, v kateri se govori štirijezike (furlanskega, italijanskega, slovenskega in nemškega), smo tesno povezani z Višarjami. Drugi del predstavitve Slovencev ob tromjeji oblikovali poznavalka koroško žiljskega narečja, prof. dr. Vera Smole, in govorka narečja ter ohranjevalka oblačilne kulture

Rudi Bartaloth predstavlja slovensko stvarnost v Kanalski dolini na Librisovem večeru

KROMA

dediščine, Maria Moschitz, ki je obrazložila, kako so bila videti oblačila v času, ko je življenje ljudi v Kanalski dolini potekalo skoraj izključno v znamenju tradicije. Vsa Kanalska dolina je z jezikovnega vidika del koroškega narečja, kar je veljalo tudi za Režijo, ki je potem v teku zgodovine imela več stikov s furlanskim svetom. Prikaz zanimivosti in naravnih lepot, podroben opis oblačil ter primerjava obeh narečij, ki ju označujejo različne melodije in vplivi, so udeležencem večera nudili spodbudo za organiziranje izleta v Kanalsko dolino. Škofijska prireditev se je sklenila z nastopom amaterske gledališke skupine Valmarinke, ki so pod milim nebom uprizorile nekdanje dogajanje na mejnem prehodu blizu vasi, ki so ga vsakodnevno prehajale istrske žene, ki so hodile v Trst prodajat razne pridelke. Na »bloku« so v srečanju z nekdanjimi jugoslovanskimi in italijanskimi cariniki uporabile najrazličnejše zvijače, da so lahko čimveč blaga prenesle na drugo stran meje: ob zapornicah so se tako dogajale najrazličnejše zabavne »komedije,« prikaz katerih še vedno spravlja v smeh ljudi.

Na srečanju, ki se je zaključilo z družabnostjo, so prireditelji izpostavili skupno željo, da bi se ljudje, ki živijo ob meji, spoštovali, dobro spoznali in torej razumeli. Prihodnje leto bodo potekali X. Librisovi Poletni narečni večeri.

Matej Caharija

TRST - Sindikati upokojencev

»Ne« ticketu!

Nasprotovanje dodatku 10 evrov na ticket za diagnostične izvide

TRST - Zvišanje ticketa na diagnostične preglede, ki ga je uvedla italijanska desnosredinska vlada s svojim prvim poletnim gospodarskim ukrepom buri duhove sindikalnih organizacij upokojencev. Po višek v višini 10 evrov je obremenjujoč predvsem v primeru večkratnih izvidov, saj ga morajo upokojenci in drugi občani plačati za vsak izvid posebej.

Sindikalne organizacije upokojencev Spi-Cgil, Fnp-Cisl in Uilp-Uil so s svojimi generalnimi tajniki Ezioom Medeotom, Gianfrancom Valento in Caterino Martina pisale deželni vladi predsednika Renza Tonda. Spomnili so ga, da so druge italijanske dežele uvedle plačilo dodatka 10 evrov na ticket za diagnostične izvide 29. avgusta, to je mesec dni po uvedbi novega ticketa v Furlaniji-Juljski krajini. Tu tudi niso uvedli cele vrste olajšav za plačevanje ticketa, zaradi česar je ukrep še toliko bolj

prizadel upokojence, pa tudi brezposelne in nestalno zaposlene.

Ob poletnem rebalansu je deželna vlada le delno sprejela zahteve sindikatov upokojencev, ki skušajo sedaj z novimi predlogi omiliti negativne posledice uvedbe spornega ticketa. Namen je jasen: ublažiti učinke ticketa za upokojence. Sindikalne organizacije upokojencev tako predlagajo ponovno financiranje sklada za skrbstvene posege na domu, ki naj bi ga v prihodnjem letu oklestili za 9 milijonov evrov (od sedanjih 28,7 milijonov evrov). Poleg tega sindikalne organizacije upokojencev zahtevajo nova pravila proti vse večjim stroškom za bivanje v domovih za ostarele, in nov elan območnim načrtom, ki so že dve leti »zamrznjeni«. Ta sveženj predlogov bodo sindikati upokojencev predložili deželnemu odborniku za zdravstvo Vladimiru Kosicu na srečanju 5. oktobra.

CIPRA

Alpe na poti k energetski trajnosti

BOVEC - Alpe na poti k energetski trajnosti je bil naslov letne konference, ki ga je ustanova Cipra priredila ta teden. Tema letošnje konference je bila energija prihodnosti in ambiciozno zastavljen cilj, da Alpe do leta 2050 postanejo energetska samozadostne, neodvisne od energije iz uvoza.

Glavno sporočilo konference je nujen dvig učinkovitosti rabe energije in sprememba paradigme, ki zahteva neprestano gospodarsko rast, ki temelji na izčrpanju planetarnih virov. Na konferenci, ki jo skupaj organizirajo društvo za varstvo Alp Cipra Slovenija, Služba vlade Republike Slovenije za podnebne spremembe, Triglavski narodni park in Občina Bovec, je sodelovalo 125 udeležencev iz 14 držav alpskega loka.

Kot je poudaril predsednik Cipre Slovenija Matej Ogrin, konferenca želi opozoriti na sedanjo netrajnostno rabo energije, ki je v veliki meri posledica netrajnostnega načina življenja ljudi. Izpostavil je zadovoljstvo, da se konference udeležujejo tako predstavniki občin, politike, predstavniki vladnih in nevladnih organizacij, kot tudi strokovnjaki s področja varstva narave in gospodarstva. »Na pot k energijski trajnosti moramo pristopiti vsi,« je poudaril Ogrin. »Vsak posameznik lahko s majhnimi koraki prispeva sam in le tako smo lahko uspešni,« ga je dopolnil predsednik Cipre International Dominik Siegrist in navedel nekaj primerov dobrih praks, ki so lahko spodbuda tudi preostalim občinam in regijam v Alpah.

Osnovni namen društva Cipra Slovenija je ohranjanje Alp kot naravnega, kulturnega in življenjskega prostora. V tem okviru si prizadeva za

ohranjanje in varovanje naravne eksistenčne osnove, naravnega ravnovesja, lepote in pestrosti krajine ter bogate narave in kulturne dediščine v Alpah in alpskem pogorju. Nadalje se zavzema za zagotavljanje primernih življenjskih razmer v Alpah za domače prebivalstvo ter za prednostno upoštevanje okoljskih zahtev, načela previdnosti in meja obremenitve pred ekonomskimi interesi pri oblikovanju življenjskega, gospodarskega, naravnega in rekreacijskega prostora za njegovo dolgoročno obremenitev.

KOMEN - Jutri Teden Marjana Rožanca

KOMEN - Knjižnica Komen in Sklad Marjana Rožanca prirejata ob začetku Tedna Marjana Rožanca jutri ob 19. uri literarni večer, ki bo posvečen slovenskemu pisatelju, dramati in esejistu Marjanu Rožancu (roj. 1930, umrlemu 18.9.1990 v Ljubljani). Na prireditvi v komenski knjižnici bodo v pogovoru o Rožančevi literaturi in njegovi osebnosti, ki ga bo vodil esejist in filozof dr. Edvard Kovač, sodelovali še: članica UE Sklada Marjana Rožanca dr. Manca Košir, lanskeletni nagajenec Peter Kovačič Peršin ter letošnji nominiranec in dobitnik Rožančeve nagrade za leto 1998 Aleš Berger. Uro pred dogodkom bodo na Rožančevo domačijo v Volčjem Gradu položili spominski venček. Govornik bo lanskeoletni Rožančev nagajenec Peter Kovačič Peršin.

Teden se bo sklenil z izborom nagajenca (21.9. v Ljubljani) in podelitvijo nagrade na Trubarjevi domačiji na Rači (24. 9.). (O.K.)

SEŽANA - Razstava v Mali galeriji Kosovelovega doma

Štiri zgodbe sežanskih slikark

Razstavljajo članice domače likovne skupine HeArt pod mentorstvom mladega akad. slikarja Simona Kastelica - Na ogled še do 25. septembra

SEŽANA - V Mali galeriji Kosovelovega doma se do 25. septembra na likovni razstavi z naslovom *Štiri zgodbe* predstavljajo štiri članice domače likovne skupine HeArt - Almira Benassi, Ana Hanzel, Sonja Peroci in Ivica Žerjal, ki ustvarjajo pod mentorstvom mladega sežanskega akad. slikarja in mag. umetnosti Simona Kastelica. Na nedavnem odprtju je o slikarkah in njihovem delu spregovorila umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn, medtem ko so z ljudskimi pesmimi s Krasa večer popestrile pevke KD Kraški šopek iz Sežane.

Likovna skupina HeArt deluje že sedem let. V tem času so se spreminjali članstvo in mentorji, jedro skupine pa že od vsega začetka predstavljajo z razstavo *Štiri zgodbe*. Članice se srečujejo enkrat tedensko na ustvarjalnih delavnicah v Križu pod mentorstvom Simona Kastelica. V Kosovelovem domu se skupina predstavlja že tretjič, skupinsko pa so razstavljale že v Izoli, Škocjanu, Novi Gorici in Štanjelu; sodelujejo tudi na raznih ex-tempore-jih, likovnih kolonijah in delavnicah, dobrodelnih akcijah, natečajih javnega sklada za kulturne dejavnosti in Zlati paleti in okviru Zveze likovnih društev Slovenije.

»Štiri likovne ustvarjalke pišejo vsaka svojo likovno zgodbo. Ob pogledu in analiziranju njihovega dela je opaziti izjemen napredek. Vse umetniško in tudi notranje duhovno rastejo, kar se odraža na likovni sintaksi, risanju in prelivanju njihovega intimnega sveta, vizij in občutij na platna. Članice

Na fotografiji z leve Ivica Žerjal, Sonja Peroci, Almira Benassi in Ana Hanzel

OLGA KNEZ

se zavedajo, kako pomembno je likovno znanje, ki omogoča rast in razcvet sproščene ustvarjalnosti. Z novim mentorjem, akad. slikarjem Kastelicem, pa skrbno izgrajujejo vsaka svojo zgodbo in segajo vse više in više. Ob tem pa se jim odpirajo novi pogledi in izrazne možnosti,« je poudarila Stibilj Šajnova.

Almira Benassi se prepušča ustvarjalnemu trenutku, ki ga skuša interpretirati neposredno, Ana Hanzel se na svoj način sooča s klasično tematiko ženskega akta, Sonji Peroci je

blizu krajinska tematika, še posebej njena Kopriva, najmlajša po likovnem statusu je Ivica Žerjal, ki se pri iskanju motivov osredotoča na rodne Brkine in Vremsko dolino.

27. septembra bodo v Mali galeriji Kosovelovega doma odprli regijsko razstavo likovnih del ljubiteljskih slikarjev, ki jo pripravlja domači Javni sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti.

Olga Knez

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.25 Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda«
- Pizza... in Margherita

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Alpe Jadran; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Glasb.: Da Da Da in musica **6.30** Aktualno: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.30** Dnevnik L.I.S. **9.35** Aktualno: Easy driver **10.00** Aktualno: Linea verde orizzonti estate **10.30** Aktualno: A Sua immagine, vmes Sv. maša, Angelus **12.20** Aktualno: Linea verde Estate **13.30** Dnevnik **14.00** Show: Ora... ci vorrebbe un amico (v. L. Cuccarini) **16.30** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Film: Sorelle a metà (dram., ZDA, '06, r. S. Robman, i. L. Chabert, S. Hanratty) **18.20** Kviz: Un minuto per vincere (v. Max Giusti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Kviz: Soliti ignoti (F. Frizzi) **21.30** Variete: Miss Italia 2011 (v. F. Frizzi) **23.50** Dnevnik - kratke vesti **0.20** Nočni dnevnik in vremenska napoved **0.45** Aktualno: Testimoni e protagonisti

Rai Due

6.00 Nan.: 7 vite **6.35** Aktualno: A ruota libera **7.00** 7.55, 10.05 Risanke **7.25** Aktualno: Art Attack **8.55** Nan.: Rebelde Way **9.35** Dok.: Serious Season Jungle **10.10** Aktualno: Ragazzi c'è Voyager **10.50** Aktualno: A come avventura **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia (v. Amadeus) **13.00** Dnevnik, Tg2 Motori in vremenska napoved

13.45 Talk show: **Quelli che aspettano, sledi Quelli che il calci** (v. Victoria Cabello) **17.10** Šport: Rai sport Stadio Sprint **18.00** Šport: 90° Minuto **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Hawaii Five-0 **22.35** Šport: La domenica sportiva **1.00** Nočni dnevnik **1.20** Aktualno: Protestantesimo

Rai Tre

7.15 Nan.: La grande vallata **8.05** Film: Cerasella (kom., It., '59, r. R. Matarazzo, i. C. Mori, M. Girotti) **9.40** Aktualno: Appuntamento al cinema **9.45** Aktualno: TGR Speciale Ambiente Italia **12.00** Dnevnik, športne vesti in rubrike **12.25** Aktualno: TeleCamere Salute **12.55** Opera: Prima della Prima **13.25** Aktualno: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2 h (v. L. Annunziata) **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Film: The loss of a teardrop diamond (dram., ZDA, '08, r. J. Markell, i. B. D. Howard, C. Evans) **16.45** Nan.: Arsenio Lupin **17.40** Aktualno: TGR Palio di Asti **19.00** Dnevnik in deželni dnevnik **20.00** Aktualno: Blob **21.10** Talk show: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: Presadiretta **23.40** Dnevnik in deželni dnevnik **23.55** Glasb.: Sostiene Bollani **0.55** Nočni dnevnik **1.05** Aktualno: TeleCamere Salute

Rete 4

6.15 Nan.: Angela's eyes **6.55** Dnevnik **7.45** Dok.: Parco Nazionale della Calabria **8.20** Dokumentarec **9.20** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **13.20** Aktualno: Pianeta mare **13.50** Dok.: Donnavventura **14.15** Film: Abbronzatissimi 2 - Un anno dopo (kom., It., '93, r. B. Gabur-

ro, i. E. Grimaldi, J. Calà **16.20** Prometne informacije **16.30** Film: Geronimo (western, ZDA, '93, r. W. Hill, i. W. Studi, J. Patric) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Colombo **21.30** Nad.: Tempesta d'amore

23.20 Film: Showtime (kom., ZDA, '02, r. T. Dey, i. Robert De Niro, E. Murphy) **1.20** Nočni dnevnik **1.45** Glasba: Mia Martini Special

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **9.10** Nan.: Finalmente arriva Kalle **11.00** Film: Salvatore - Questa è la vita (dram., It., '06, r. G.P. Cugno, i. A. Mallia, E. LoVerso) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: Callas e Onassis (biog., It., '05, r. G. Capitani, i. L. Ranieri, G. Darmon) **16.00** Film: Rendez vous a Parigi (rom., Švica/Fr., '07, r. W. Crepin, i. B. Yerles, A. Karambeu) **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 2.00 Aktualno: People - La cronaca - Le storie **21.10** Nan.: Dov'è mia figlia? **23.30** Film: Panic room (triler, ZDA, '02, r. D. Fincher, i. J. Foster, K. Stewart) **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Aktualno: Superpartes **7.40** Risanke **10.25** Nan.: Power Rangers Samurai **10.40** Motociklizem: SP, VN Aragone, 125 ccm, prenos **12.00** Dnevnik in vremenska napoved **12.15** Motociklizem: SP, VN Aragone, Moto2, prenos **13.05** Šport: Guida al campionato Motociklizem: SP, VN Aragone, MotoGP, prenos **15.00** Šport: Grand Prix - Fuori giri **16.00** Film: Tom & Jerry - Il film (ris., ZDA, '92, r. P. Roman) **17.50** Risanke: Tom & Jerry **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Nan.: Bau Boys

19.30 Film: MIB - Men in black (fant., ZDA, '97, r. B. Sonnenfeld, i. W. Smith, T. L. Jones) **21.25** Reportaža: Mistero (v. D. Bossari) **0.20** Šport: Fatto Campo **1.40** Film: Abbiamo solo fatto l'amore (kom., It., '98, r. F. Ottaviano, i. D. Liotti, V. Mastrandrea)

Tele 4

7.30 Variete: L'età non conta (pon.) **8.00** Atualno: Lezioni di pittura **8.30** Aktualno: Hard Trek **9.00** Dok.: Italia magica **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Rotocalco ADN-Kronos **11.00** Šport: FMI Magazine **11.30** Šport: Super Sea **12.00** Dok. Le perle dell'Istria **12.30** Aktualno: Paesaggi di...vini **12.40** Dok.: Dolomiti DOC **13.00** Dok.: Agrisapori **13.30** Variete: Camper Magazine **14.00** Aktualno: ...E oggi, tutti all'opera **14.05** Lirika: La serva scaltra **15.40** Aktualno: Tractor Pulling **15.55** Igra: Ufo di sera **17.30** Risanke **19.30** Dok.: Tethys - Le radici di una terra **20.00** Pagine e fotogrammi - Estate 2011 **20.20** 23.00 Nedeljski dnevnik **21.00** Film: Grand Champion

22.40 Aktualno: Dai nostri archivi **23.00** Dnevnik - Estate 2011 **23.20** Glasb.: Mille voci

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: m.o.d.a. **10.40** Nan.: L'ispettore Tibbs **11.40** Nan.: Ultime dal cielo **13.30** Dnevnik **13.55** Film: Che botte se incontri gli »orsi« (kom., ZDA, '76, r. M. Ritchie, i. V. Morrow, W. Matthau) **15.55** Nan.: Cuore d'Africa **17.55** Film: Cowboy (western, ZDA, '58, r. D. Daves, i. G. Ford, J. Lemmon) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Film: Amadeus (dram., ZDA, '84, r. M. Forman, i. T. Hulce, F.M. Abraham) **0.50** Dnevnik **1.00** Film: La grande illusione (dram., Fr., '37, r. J. Renoir, i. J. Gabin, i. P. Fresnay)

Slovenija 1

6.40 Kultura (pon.) **7.00** 9.35, 18.40 Risanke **7.35** Mojster Miha (ris.) **7.50** Ris. film: Čarli in Lola - Vse je čisto drugače, kot je bilo **9.10** Ris. nan.: Smrkci **9.45** Ris. nan.: Žametek **10.20** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju **10.50** Na obisku **11.20** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.10** Na zdravje! **14.40** Prvi in drugi **15.00** 1.10 Slovenski magazin **15.30** Dok. film: Življenje je cesta **16.00** Dok. odd.: Marjinocejska dežela - Skrivnostni gorski svet med Ōtscherjem in Hochschwabom **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** José Carreras v Ljubljani - ponovitev koncerta iz arene Stožice **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Slovenska popevka 2011 **22.00** Družinske zgodbe **22.55** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.25** Ars 360 **23.40** Mini serija: Obljuba **1.35** Dnevnik (pon.) **1.55** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.25** Infokanal

Slovenija 2

9.05 Skozi čas, sledi Globus **10.00** Kraji in običaji - odd. Tv Koper (pon.) **10.30** Razkrita govorica plesa: Akademski folklorna skupina France Marolt ŠOU v Ljubljani **11.00** Kino Kekec **12.00** Turbulenca **17.25** Šport **17.55** Odbojka (m): EP, finale, prenos z Dunaja **19.30** Košarka (m): EP, finale, prenos iz Kaunas **22.30** Žrebanje lota **22.40** Dok.: Gadafi - naš najboljši sovražnik **0.15** Kratki film AGRFT **0.50** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.20** Kronika **8.05** 21.30 Žarišče **10.40** Firma Tv (pon.) **11.25** Svet v sliki in besedi **13.30** Poročila Tvs1 **14.15** 16.40 Na Tretjem **15.30** Poročila Tvs1 **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** Tv Dnevnik Tvs1 **20.00** Slovenija in Evropa

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Euronews **14.20** In orbita - glasb. odd. **14.50** Arhivski posnetki športnih prenosov **16.50** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **17.20** Srečanje z... **18.00** Ljudje in zemlja **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Biker Explorer **19.55** Košarka: EP, prenos **22.00** Vsedanes - Tv dnevnik **22.15** Košarka: EP, povzetek **23.45** Labirintomare - glasb. oddaja **0.30** Vsedanes - Tv dnevnik **0.45** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** Medved Rupert (ris.) **7.10** Drobizki (ris.) **7.15** Nal in Lili (ris.) **7.25** Hobonavti (ris.) **7.35** Balonar Oskar (ris.) **7.50** Angelina Balerina (ris.) **8.05** Čarobni vrtljak (ris.) **8.15** Dežela konjičkov (ris.) **8.40** Florjan, gasilski avto (ris.) **8.55** Mojster Miha - Projekt gradimo (ris.) **9.05** Profesor Baltazar (ris.) **9.15** Bakuganski bojevniki (ris.) **9.40** Tv Čira čara (otroška zab. odd.) **10.05** Radovedni George (ris.) **10.20** Robinson Crusoe **11.15** Oprah show (pogovorne oddaje) **12.15** Film: Krivda in molk (ZDA) **14.00** Jamie - obroki v pol ure (kuh. serija) **14.35** Moj Antonio (resničnostna serija) **15.30** Nan.: Grda račka **16.25** Film: Rin Tin Tin (ZDA) **18.15** Ljubezen skozi želodec (hrana in pijača) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Dva tedna za ljubezen (ZDA) **21.55** Film: Klub bralcev Jane Austen (ZDA)

Kanal A

7.50 Tv prodaja **8.05** Nan.: Merlinove pustolovščine **8.55** Nan.: Najstniške zdrahe **9.20** Hum. nan.: Družina za umret **9.50** Hum. nan.: Dokler naju smrt ne loči **10.15** Film: Kaskader (Fr.) **12.00** Moto GP, prenos dirk za VN Aragonije **15.15** Film: Huda mravljica (ZDA) **16.55** Top Gear (avtomob. serija) **18.00** Norci na delu **18.30** Magazin Lige prvakov **19.05** ŠKL

20.00 Film: Mega napeto - Transformerji (ZDA) **22.35** Film: Zapisano s krvjo (ZDA)

RADIO

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Polke in valčki iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotichek: Ivan Sivec - Vlomilci delajo poleti, 12. del; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Istrska srečanja; 12.30 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Za smeh in dobro voljo; 15.00 Draga 2011: Dr. Rafko Dolhar; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Medijska spletnja; 18.15 Zvoki šestih strun; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
7.25 Odprtje in napoved programa RK; 7.45 Kmetijski nasvet; 8.00 Noč in dan; 8.30 Jutranjik; 9.00, 19.45 Kronika; 9.10 Pregled prireditev; 10.00 Svet v mojih očeh; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in Ljudje; 11.30 Gremo plesat; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 15.30 DIO; 16.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 17.30 Vremenske in cestne razmere; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.00-12.00 Buona domenica; 8.05 Horoskop; 8.15 Kratke vesti; 8.20, 14.40 Pesem tedna; 8.30 Šport: Claxon; 9.00-9.30 Oggi musica; 9.40 Il giardino di Euterpe; 10.33 Glasbena lestvica; 11.25-12.28 Suonala ancora, Sam; 13.00-14.00 Tempo scuola/La rosa dei venti; 15.00-16.00 Distretto 565 on Guitar Radio show; 16.00-18.00 Pic-nic Elettrolique; 18.00-19.00 Album Charts; 19.00 La via della plata; 20.00-21.55 E...state freschi; 21.55 Siglasingle; 22.00-23.57 Radio disco; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreacija; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska popevka, prenos; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitelj oddaje s pregledom novic; 14.35 Športnik izbira glas-

bo; 15.30 DIO; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.

SLOVENIJA 3
6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro, 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos sv. maše; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Popoldanski spored; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Glasbeni portret; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: V prihajajočih dneh boste začutili utrujenost, ki se bo stopnjevala do sredine prihodnjega tedna. Poskrbite za dober spanec in dovolj fizične aktivnosti, da se boste napolnili z energijo.

BIK 21.4.-20.5.: Na ljubezenskem področju vas čaka teden, poln presenečenj. Če se boste samski dovolj potrudili, se lahko nekatere zadeve obrnejo na bolje. Na delovnem mestu boste pohvaljeni.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Poletje se bo počasi prevesilo v jesen, kar za vas pomeni veliko trdega dela in žrtvovanja prostega časa. Zavijajte rokave in se dela lotite z veseljem, saj mu boste slabovoljni le težko kos.

RAK 22.6.-22.7.: Zavedajte se, da denar ni vse na svetu in da imata prednost pred njim sreča in zdravje. Prijateljstvo: prijatelj, s katerim se že dolgo poznate in ste z njim močno povezani, vas lahko razočara.

LEV 23.7.-23.8.: Sveži spomini na poletne dni vas bodo v prihodnjih dneh držali pokonci, še posebno ko boste imeli veliko dela in boste brez prostega časa. Prehlad se bo umiril, končno boste spet laže zadihali.

DEVICA 24.8.-22.9.: Mesec september bo za vas precej miren, kar se bo nadaljevalo tja do sredine oktobra. Nato pa se bo začelo delo, na katero se že zdaj pripravite. Poskušajte čim več opraviti že zdaj!

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Vaš odnos na delovnem mestu zadnje čase ni čisto korekten, bolj si morate prizadevati za dobro opravljeno delo. Ljubezen: ne podcenjujte partnerjeve potrebe. Prisluhnite mu!

ŠKORPION 23.10.-22.11.: Nabrlo se vam je kar nekaj neopravljenih obveznosti. Naredite si načrt, kako in kdaj jih boste opravili. V ljubezni se premaknite naprej in pozabite na preteklost. Zdravje: dobro!

STRELEC 23.11.-21.12.: V prihodnjih dneh bodite v službi pozorni na sodelavca, s katerim sta že dalj časa v sporu. Pazite, da vam zaradi uspeha ljudje ne bodo nevoščljivi. Vaše počutje se bo izboljšalo!

KOZOROG 22.12.-20.1.: Ne pričakujte nemogočega na delovnem mestu. Uspehi bodo enaki vloženemu trudu, zato imejte realna pričakovanja. Mars vas bo napolnil z energijo, zato boste precej aktivni!

VODNAR 21.1.-19.2.: Z odnosom med vami in nadrejenim boste v prihodnjih dneh zadovoljni, saj se boste odlično ujeli. Vaše ideje in zamisli bodo dobro sprejete. Več časa namenite fizični aktivnosti!

RIBI 20.2.-20.3.: Venera vas bo napolnila s čutnostjo in ljubeznivostjo. Ne boste se bali kazati svojih čustev, vendar bodite previdni, da ne boste koga s tem prestrašili. Bodite prepričani vase!

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš - Werner in Maja - Ti ljubezen si
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aspettando Unomattina **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **7.00** Dnevnik, L.I.S., Parlament **11.00** Dnevnik **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Parlament in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Variete: Miss Italia 2011 **23.10** Dnevnik - kratke vesti **0.20** Variete: Miss Italia 2011 - Il dopomiss **1.10** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.55** Aktualno: Sottovoce

Rai Due

7.00 Risanke: Cartoon flakes **9.30** Aktualno: Sorgente di vita **10.00** Dnevnik, vremenska napoved, sledi Dossier **11.25** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.00** Nan.: Life Unexpected **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Dok.: Voyager **23.10** Dnevnik **23.25** Glasb.: Delitti Rock **0.30** Nan.: Close to Home **1.20** Aktualno: Protestantesimo **1.55** Appuntamento al cinema

Rai Tre

6.00 Dnevnik **8.00** Dok.: La Storia siamo noi **9.00** Film: Mogli pericolose (kom., It., '58, r. L. Comencini, i. R. Salvatori) **10.35** Aktualno: Cominciamo bene **13.00** Aktualno: Condominio Terra **13.30** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **14.20** Dnevnik in rubrike **15.10** Dnevnik L.I.S. **15.15** Nan.: The Lost World **16.00** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **18.10** Vremenska napoved **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob

20.15 Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Nan.: The Defenders **22.45** Nočni in deželni dnevnik **23.25** Film: La febbre del sabato sera (glasb., ZDA, '77, r. J. Badham, i. J. Travolta)

Rete 4

6.30 Nan.: Zorro **7.00** Nan.: Starsky e Hutch **8.05** Nan.: Hunter **9.55** Nan.: RIS -

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (17. septembra 2011)

Vodoravno: skopornik, homo sapiens, Orest, omot, dile, el, Nil, dolomit, M. A., L. O., Potokar, Berlusconi, San, A. D., Ivano, Karpinski, J. I., Grk, Orioli, Okinava, Ir, splay, Arica, Arona, M. I., Niese, Atanasov, Anatolija, atomika, jola, Irak, Liv, mol; na sliki: Silvio Berlusconi. Mala križanka, vodoravno: 1. Rotar, 6. opora, 7. Jirak, 8. Atika, 9. ne, 10. rasa, 14. oglar, 15. Miani, 16. Anita, 17. Nanos.

RADIO IN TV SPORED ZA JUTRI

Nedelja, 18. septembra 2011

25

Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Fornelli d'Italia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.35** Film: Made in America (kom., ZDA, '93, r. I. Reitman, i. K. Kline, S. Weaver) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Te-was Ranger **21.10** Film: Fire Down Below - L'inferno sepolto (akc., ZDA, '97, r. F. Alcala, i. S. Seagal)

23.35 Film: Black Rain - Pioggia sporca (akc., ZDA, '89, r. R. Scott, i. M. Douglas) **2.00** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **10.00** Dnevnik - kratke vesti **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Resničnostni show: Uomini e donne **16.30** Aktualno: Pomergiglio Cinque **18.00** Dnevnik - kratke vesti **18.30** Kviz: Avanti un altro (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 2.00 Show: Paperissima Sprint **21.20** Film: Un'estate ai Caraibi (kom., It., '09, r. C. Vanzina, i. G. Proietti) **23.30** Film: Palermo - Milano solo andata (dram., It., '96, r. C. Fragasso, i. R. Bova) **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.50 Risanke **8.55** Nan.: Nini **9.55** Dok.: Urban Legends **10.25** Dok.: Cooler Facts **10.55** Dok.: Paradise Lost **11.55** Dok.: Spose Extralarge **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: Chuck **16.30** Nan.: Glee **17.25** Risanke **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI

21.10 Nan.: CSI: Miami (i. Emily Procter) **23.00** Film: The man - La talpa (akc., ZDA '05, r. L. Mayfield, i. S.L. Jackson) **0.50** Variete: PokerImania **1.40** Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Šport: Super sea **9.30** Nan.: Maria Maria **10.35** Nan.: Police Rescue **12.15** Variete: Camper magazine **12.40** Dok.: Piccola grande Italia **13.05** Aktualno: Dai nostri archivi **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...E se domani **14.35** Aktualno: Tractor Pulling **15.00** Dok.: Tethys **15.30** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **16.00** Dok.: Italia da scoprire **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Dok.: Dolomiti DOC **19.30** Dnevnik **20.05** Aktualno: Paesaggi di...vini **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Šport: Sportiva...mente

22.00 Aktualno: Incontri al caffè de La Ver-siliana **23.02** Nočni dnevnik

23.35 Film: Grand Champion (kom., r. B. Tubb, i. J. Roberts, B. Willis)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffe Break **10.35** Nan.: Chiamata d'emergenza **11.00** Variete: G'Day **11.30** Aktualno: (ah)Piroso **12.25** Rubrika: I menu' di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Stalag 17 - L'inferno dei vivi (dram., ZDA '53, r. B. Wilder, i. W. Holden) **16.15** Dok.: Atlantide **17.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **19.30** Variete: G'Day **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele (v. G. Lerner) **23.45** Dnevnik **23.55** Nan.: Crossing Jordan **0.50** Variete: Alballoscuro **1.00** Nan.: N.Y.P.D.

Slovenija 1

6.10 Ars 360 (pon.) **6.20** Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** Ris. nan.: Žametek **10.30** 18.30 Risanke **11.00** Poučna odd.: Iz popotne torbe (pon.) **11.25** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.) **12.00** Poročila **12.05** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Slovenski magazin (pon.) **13.45** Na lepše (pon.) **14.15** Obzorja duha (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **15.40** Prvi in drugi (pon.) **16.00** Družinske zgodbe (pon.) **17.00** Novice, kronika, šport in vremenska napoved **17.30** 0.20 Duhovni utrip **17.45** Dok. odd.: Pogled na... **17.55** Nad.: Vrtičkarji **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved in Kultura **23.00** Umetni raj **23.30** Glasba: Ensemble 4Saxess **23.55** Glasba: Trio Evterpa **0.35** Dnevnik (pon.) **1.15** Dnevnik Slovencev v Italiji **1.40** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 0.50 Zabavni infokanal **10.30** Dobro jutro (pon.) **13.15** Glasbena oddaja (pon.) **14.00** Sobotno popoldne (pon.) **15.20** Nad.: Starši v manjšini (III) **16.00** Kolesarstvo: SP, kronometer do 23 let, prenos iz Københavna **17.30** Kaj govoriš? = So vakeres? (pon.) **17.45** Dober dan Koroška (pon.) **18.20** Firma.tv **18.55** 0.05 Peklenski izbor **19.50** Žrebanje 3x3 plus **20.00** Film: Dediščina Evrope **21.40** Film: Artur Rubinstein **22.35** Film: Blef

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.45** Tedenski izbor kronike **8.00** 9.30, 10.30 Novice **11.00** Slovenija in Evropa **13.00** Odbor DZ za zadeve EU, prenos **14.00** Redna seja DZ, prenos **19.00** Tv dnevnik Tvs1 - z znakovnim jezikom **20.40** Na tretjem **21.30** Žarišče

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Zoom - vsestranska ustvarjalnost **14.50** Labirintomare - glasb. odd. **15.30** Zgodovina ZDA **16.00** Back stage live **16.20** Vesolje je **16.50** Istra in... **17.20** Istrska potovanja **18.00** 23.15 Spomini šport **18.35** 23.45 Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Kuharski recepti **19.45** Kino premiere **20.00** Nautilus **20.30** Artevisione magazin - Izbor **21.00** Dok. odd.: Max Fabiani **21.30** Sredozemlje **22.00** Vsedanes - Tv dnevnik **22.45** Športel **23.50** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

6.35 8.55, 10.05, 11.30 Tv prodaja **7.05** Oprah show (pogovorne oddaje) **8.00** 14.35 Nebrušeni dragulj (dramska serija) **9.10** 15.35 Nad.: Tereza **10.35** 16.35 Larin izbor **12.00** 17.45 Ko se zaljubim (dramska serija) **13.00** 24UR ob enih **14.00** Najboljši domači videoposnetki (zabavna serija) **16.35** 17.10 Nad.: Larina izbira **17.00** 24UR popoldne **18.45** Ljubezen skozi želodec - recepti, Hrana in pijača **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Trdoglavci (hum. serija) **21.00** 22.40 Film: Poročna zmešnjava - Lovca na družice (ZDA) **22.20** 24UR zvečer **23.35** Tudori

Kanal A

7.10 Iz Jimmyjeve glave (risana serija) **7.40** Svet: Povečava **8.10** Magazin Lige prvakov **8.40** 10.35 Nan.: Obalna straža **9.35** 11.30 Nan.: Frasier **10.05** 15.40 Nan.: Jimova družina **12.00** Nan.: Teksaški mož postave **12.50** TV prodaja, Reklame **13.20** Film: Dva tedna za ljubezen (ZDA) **15.15** Najposnetki z interneta (zabavna serija) **16.10** Faktor strahu ZDA (resnič. serija) **17.05** CSI: Las Vegas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.55** CSI: New York (krim. serija) **19.45** Svet **20.00** Film: Večna uspešnica - Generalova hči (ZDA) **22.05** Film: Krvave ulice (ZDA) **23.55** Nan.: Mladi zdravniki

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30 Prva izmena - V studiu Marko Sancin in Mitja Tretjak, sledi Pravljica za dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.30 Goriška obmejnost in čezmejnost; 12.15 Pot srca (psihol. Alenka Rebula); 13.30 Kmetijski tednik (pon.); 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; Odprta knjiga: Ivan Aleksandrovič Gončarov - Oblomov, 43. nad.; 18.00 Koncert: Chopinov večer; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 Nagradni glasbeni vrtljak; 12.30 Opoldnevnik; 13.35 Oddaja o morju in pomorščakah; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Poletni utrip kulture; 19.00 Dnevnik; 20.30 Sotočja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Radio Kažin.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00-8.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro); 7.00 Jutranji dnevnik, vremenska napoved, prometne informacije in športne vesti; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Accadde oggi; 8.35, 17.33 Euroregione news; 8.45, 13.15 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 21.55 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program, zaključek; 10.33-12.28, La radio fuori; 11.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.33 Fegiz files; 14.00, 22.00 Summer beach; 14.35, 22.30 Reggae in pillole; 15.00 La radio a scuola; 15.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 16.00-18.00 E... state freschi; 18.00 In orbita summer edition; 19.00 La via della Plata - Il pellegriano parla italiano (od 13.6. dalje); 20.00-0.00 Večer z RC; 20.00 London calling; 21.00 Glasba danes; 21.30 Proza; 23.00 Glasbena lestvica; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 6.35 Žurnal; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25

Vremenska napoved; 6.35 Žurnal; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika; 8.10 Večer; 8.45 Koledar prireditev; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.10 Popevki tedna; 10.10 Teren; 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.00-12.00 Ime tedna; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.40 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.45 Express; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.15 Spored; 16.30 Telstar; 18.00 Povzetek imena tedna; 18.05 Hip hop/R'N'B; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 19.45 Londomat; 20.00 Cederama; 21.00 Razmerja; 21.30 Vzhodno od rocka; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Vaju so žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri masospava; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

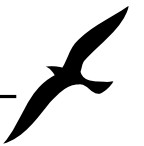
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

PORDENONELEGGE - Srečanje s slovenskimi ustvarjalci je že vsakoletna stalnica

Bolj resnično kot življenje - slovenski dramatik na festivalu

Draga Potočnjak, Vinko Möderndorfer in Matjaž Zupančič spregovorili o nekdanjem in sedanjem doživljanju gledališča

Bolj resnično kot življenje – *Più vero della vita* nosi naslov antologija, ki jo je Društvo slovenskih pisateljev izdalo, da bi na festivalu Pordenonelegge promoviralo skupino sodobnih slovenskih dramatikov. Srečanje s slovenskimi ustvarjalci je že prava stalnica pordenonskega festivala, tudi tokratno okroglo mizo, ki je včeraj potekala v sejni dvorani pokrajinske palače, pa je vodil Marko Sosič. Delegacija iz Slovenije je bila sicer manjša od napovedane, saj se Drago Jančar, Evald Flisar in Ivo Svetina niso mogli udeležiti debate, zato pa so Draga Potočnjak, Vinko Möderndorfer in Matjaž Zupančič občinstvu predstavili s svojimi zanimivi izkušnjami.

Za krajšo predstavitev njihovega dela in najbolj odmevnih iger je poskrbel Marko Sosič in nato sogovornike spodbudil z nekaterimi zanimivi vprašanji. Zanimalo ga je na primer, kako so gledališko ustvarjanje doživljali v prejšnjem socialističnem režimu. Zupančič, ki o umetnosti pravi, da je dialog človeka s samim seboj, je dejal, da so ga 80. leta bistveno označila: šlo je za najbrž neponovljivo obdobje, ko je star sistem razpadal, novega pa ni še bilo. »Takrat je bilo veliko prostora za utopije, tudi za tisto, da lahko umetnost spremeni svet; kasneje so se razblinile.«

Draga Potočnjak, ki je v gledališče stopila kot igralka, je razpad sistema in nekdanje domovine doživljala zelo boleče. »Zrasla sem s simboli socializma, z njegovim razpadom pa se mi je zrušila vera v svet in gledališče. Hotela sem zapustiti gledališče, iskala sem novo službo, naposled sem v

njem ostala in se najbrž rešila s pisanjem gledaliških iger.«

Möderndorfer, ki velja za enega najplodnejših in najraznovrstnejših slovenskih ustvarjalcev, je začel pisati na koncu 70. let. Takratni sistem po njegovi oceni ni bil posebno represiven, zato ni čutil potrebe, da bi karkoli zakrival z metaforami. Te potrebe ne čuti niti danes, med preteklostjo in sedanjostjo pa vidi eno razliko. »V socialističnem sistemu se je zaradi kritike marksizma močno vznemirjal, v kapitalističnem sistemu pa se to ne zgodi.«

Slovensko gledališče je danes živo in tudi po svetu doživlja zanimive odzive. Če ima Möderndorfer občutek, da so sredi 80. let ljudje »dihali« z gledališčem, a da je to »v tranziciji« izgubilo svojo stimulativno vlogo, pa Draga Potočnjak meni, da se vrača čas, ko se čutenje ulice prenaša v dvorano: v gledališču je čutiti potrebo po močnih idejah, pogumnih stališčih, čas gole zabave je mimo, počasi se vrača družbeno angažirani teater. (pd)

Delegacija slovenskih ustvarjalcev s prevajalcem (na skrajni desni) med včerajšnjim srečanjem

PORDENONELEGGE - Ruski pisatelj in disident Zachar Prilepin

»Predsednik in njegovi prijatelji ne berejo«

Nekdanji član posebnih vojaških enot je eden najbolj priljubljenih ruskih sodobnikov – »Ljubiti Rusijo ne pomeni ljubiti Putina«

Mladi Egor je član posebnih ruskih vojaških enot (OMON), ki v zapušeni šoli v periferiji čečenskega mesta Grozny preži nad domačimi uporniki. San'kja je vzdevek mladostnika iz ruske periferije, člana prepovedane politične stranke, ki s svojimi somišljeniki sanja o revoluciji ... in drugačni domovini.

Egor in San'kja sta protagonista dveh romanov ruskega pisatelja Zacharja Prilepina, ki sta z naslovoma *Patologie* in *San'kja* letos izšla pri italijanski založbi Voland. Kljub sorodnostim med glavnima junakoma in 36-letnem pisateljem pa ne gre za avtobiografska romana. Tako vsaj trdi Prilepin, dobitnik številnih ruskih nagrad za književnost, ki je bil včeraj gost festivala Pordenonelegge.

»Ne morem trditi, da sta literarna junaka moja alterega, saj ne pišem o sebi, ampak le o stvarih, ki jih poznam: pišem o življenju, tudi o svojem, z željo, da bi se izboljšalo. Tako sem na primer v *Patologijah* obravnaval Čečenijo, v kateri sem tudi sam bil kot član posebnih vojaških enot. V romanu

36-letni ruski pisatelj Zachar Prilepin

San'kja pa skupino mladih radikalnih Rusov, ki sanjajo o revoluciji; tudi sam sem član tako imenovane radikalne stranke, ki je bila v Rusiji prepovedana, to je nacional-boševiške stranke pisa-

telja Edvarda Limonova, ki se sedaj imenuje Drugaja Rossija (Drugačna Rusija). Gre za demokratsko levičarsko stranko, ki dobro sodeluje z gibanji za državljanske pravice. S tistimi gibanji,

ki so bila pri srcu Anni Politkovski ... in je bila tudi zato umorjena.«

Lahko v Rusiji govorimo o popolni svobodi izražanja?

Zadeva je zapletena. Politični aktivisti ne uživajo svobode izražanja, ki pa na primer vlada na zasebnih televizijskih kanalih. Področje pisane besede je bolj mirno, saj predsednik in njegovi prijatelji ne berejo knjig in se ne zavedajo njihovega potenciala. S časopisi je spet drugače: pred časom je nek časopis napovedal, da se bo Medvedjev ločil od žene zaradi mlade športnice. Tisti časopis je sedaj zaprt.

Je v Rusiji mogoče občutiti nostalgijo po sovjetskih časih?

Ne bom skrival, da je predvsem med pisatelji, ki so pisali že za časa Sovjetske zveze, nekaj nostalgije. Ne glede na vse, tudi kritične vidike, je takrat prevladovala ideja velike države, ki je skrbela za svoje državljane. Obstajala je neka ideologija in vodstvo se ji je v dobrem in slabem prilagajalo. Danes vlada politična tehnologija: sploh ne veš, kdo je na oblasti, desnica ali leвица. Redno spreminjajo svoja stališča in se prilagajajo položaju. Tudi opozicija ima težko nalogo, saj oblast prevzema njene slogane. Prevladujoča ideologija je liberal-darvinistična: veliki finančni interesi in malo ideologije.

Rusija je zame vrednota, ki se v času ne spreminja. Ljubim Rusijo, to pa ne pomeni, da ljubim tudi Putina in njegovo vlado.

Prilepin pravi, da Italije ne pozna dobro, da pa vidi med Italijo in Rusijo nekatere podobnosti. »Putin je na primer, ne glede na to, kar dela, priljubljen med velikim delom prebivalstva. Tudi ko izusti en sam stavek, po možnosti vulgaren, ima neverjeten vpliv. Zdi se mi, da se v Italiji dogaja nekaj podobnega.«

Kako je mogoče združiti poklic specialca z vlogo angažiranega avtorja?

Mislím, da to spada v rusko literarno tradicijo. Tolstoj je podpiral carja v borbi proti Čečencem, potem pa pridigal nenasilje. Vsekakor se mi ne zdi, da bi se v zadnjih dvajsetih letih spremenil ... Ko sedaj srečujem svoje nekdanje kolege enote OMON, me marksizmo vpraša: Zachar, kdaj boš naredil revolucijo? Naveličani smo te gnilobe.

Ste v Čečeniji koga ubili?

Težko je natančno vedeti, katere so posledice tvojega streljanja, zato ne morem zagotovo odgovoriti da ali ne. Dobro pa se počutim sam s seboj, zato mislim, da nisem nikogar ubil.

Poljanka Dolhar

Pogovor je vodil Marko Sosič

SPORED - Danes na zadnjem dnevu pordenonskega festivala

Zygmunt Bauman, Vidiadhar S. Naipaul ter drugi zvezdniki svetovne literature

V Pordenonu bo danes epilog festivala Pordenonelegge. Nedelja je tradicionalno dan, ko mesto preplavi največ obiskovalcev, ki so bili sicer tudi včeraj zelo številni, zato bo današnji dan v znamenju velikih imen. Osrednji zvezdi bosta mislec in odličen poznavalec sodobne družbe Zygmunt Bauman, utemeljitelj teorije o »tekoči moderni«, ki bo ob 16. uri v gledališču Verdi govoril na temo Ali nismo vsi migranti? V istem kraju bo ob 18. uri nastopil Nobelov nagrajenec za literaturo Vidiadhar S. Naipaul.

Že dopoldne (ob 10.30) bo mogoče prisluhniti dobitniku nagrade Strega 2011; Edoardo Nesi bo z novinarjem Marcom Panaro razmišljal o delu in njegovi vlogi v današnji družbi. Ameriški pisatelj in scenarist Glenn Cooper bo ob 11. uri predstavil svoj najnovejši roman *La mappa del destino*, pol ure kasneje bo srečanje z astrofizičarko Margherito Hack, ki bo spregovorila o svojem »življenju na kolesu«, a tudi klepet s samohodcem Mauro Corono. Giancarlo De Cataldo, avtor uspešnice *Romanzo criminale*, bo ob 12. uri spregovoril o romanu *I traditori*.

Posebna pozornost bo posvečena »gastroliteraturi« oz. posrečenemu binomu kulinarika-literatura, ki v zadnjem desetletju beleži izredno zanimanje bralcev. Ob 19. uri bo znani kuhar in avtor kulinaričnih uspešnic Allan Bay spregovoril o zdravi, a zato nič manj okusni prehrani.

Filmski ljubljeneц italijanskih najstnic Silvio Muccino bo (ob 15. uri) predstavil roman *Rivoluzione n. 9*, ki ga

Včeraj je bila na pordenonskem festivalu gneča, še več je pričakujejo danes

je napisal s Carlo Vangelista, španska pisateljica Clara Sanchez pa bo ob 16. uri spregovorila o svoji svetovni uspešnici *Il profumo delle foglie di limone*.

Med stalnicami festivala Pordenonelegge je posebna pozornost, ki jo organizatorji namenjajo zgodovini. V sodelovanju z goriškim festivalom eStoria bo srečanje Mussolini e i suoi generali, v sklopu katerega bodo gostili angleškega zgodovinarja Johna Goocha (ob 16. uri na Trgo-

vinski zbornici). O »desničarski kulturi« pa bosta ob 15.30 razmišljala Giorgio Agamben in Andrea Cavalletti.

Omeniti velja vsaj še debato Parmacrack, na kateri bosta novinar Massimo Giannini in režiser Andrea Molaioli spregovorila o finančnem polomu giganta prehrambene industrije Parmalat.

Popoln spored zadnjega festivalskega dne je na voljo na spletni strani www.pordenonelegge.it. (pd)

LJUBLJANA - Bob Dylan: Postani prostovoljec!

Projekt ob 70-letnici ameriškega glasbenika

Dokumentarni film, zgoščenka in velik koncert v Križankah

LJUBLJANA - Ob 70-letnici glasbene ikone Boba Dylana je ameriško veleposlaništvo v Sloveniji pripravilo ne-profitni projekt *Bob Dylan: Postani prostovoljec!*, ki ga je zasnoval vodja oddelka za odnose z javnostmi na ameriškem veleposlaništvu Christopher Wurst. Del tega je tudi dokumentarni film *Vedno mlada – Slovenija*, ki je nastal v koprodukciji Razvedrilnega programa Televizije Slovenija in Bela filma. Gledalci si bodo lahko film premierno ogledali v okviru nove sobotne glasbene oddaje 33/45 Sobotna glasbena noč v soboto, 24. septembra 2011, ob 23. uri na 2. programu Televizije Slovenija. Dokumentarni film pa je sprejet tudi v festivalski program 14. Festivala slovenskega filma, ki bo od 29. septembra do 1. oktobra v Portorožu. Film avtorjev Maje Weiss in Petra Braatza prikazuje priznane slovenske glasbenike pri predelavi Dylanovih skladb ter hkrati skozi pogovore in s posnetki različnih humanitarnih akcij po Sloveniji portretira štirinajst mladih humanitarnih organizacij; predstavlja njihovo delo in povezavo organizacije z glasbeniki.

»Z nastopi predstavnikov humanitarnih in nevladnih organizacij in njihovih akcij, z nastopi glasbenikov v imenu dobre glasbe in dobrih družbenih akcij, ki podpirajo in propagirajo prostovoljstvo znotraj teh organizacij za aktiviranje ljudi in spremembo družbe na boljše, želimo mi kot filmarji ustvariti glasbeno dokumentarni projekt, ki bo odmeval po Sloveniji in pozival k aktiviranju ljudi za skupno boljšo Slovenijo, prijazno in pravično. Za vedno mlado Slovenijo. Ali kot je rekel in zapisal eden največjih poetov v zgodovini glasbe in poezije, Američan, ki letos praznuje 70 let, Bob Dylan: „You can’t do something forever. I did it once, and I can do other things now.“ (Ne moreš narediti nekaj za vedno. Enkrat sem to naredil, zdaj pa lahko delam druge stvari.),« sta v predstavitvi filma zapisala avtorja.

Bob Dylan bo letos praznoval 70. rojstni dan

Poleg dokumentarnega filma vključuje projekt zgoščenko *Projekt Bob Dylan: Postani prostovoljec!*, pri kateri so sodelovali priznani glasbeniki iz filma, retrospektivo filmov, povezanih z Bobom Dylanom *Together Through Life* v Kinoteki in veliki koncert *Vedno mlada – live*, ki bo 21. septembra ob 19. uri v Križankah v Ljubljani. Koncert bo sta posnela in predvajala Radio in Televizija Slovenija. Televizijski posnetek si bodo lahko gledalci ogledali v dveh delih v oktobru v okviru oddaje 33/45 Sobotna glasbena noč, radijski poslušalci pa bodo lahko koncertu prisluhnili v sobotnem glasbenem večeru, 8. oktobra ob 20. uri na 1. programu Radija Slovenija. Na koncertu bo poleg sodelujočih glasbenikov na zgoščeni nastopil tudi sestav GodArt. In čeprav so mnoge skladbe z zgoščenke postale stalnica na slovenskih radijskih postajah, bodo v Križankah številne v živo iz-

vedene prvič. Poleg Dylanovih skladb bodo glasbeniki izvajali tudi svoja avtorska dela.

Projekt, katerega glavna tema je prostovoljstvo, je namenjen dviganju osveščenosti o široki paleti tematik, kot so boj proti trgovini z ljudmi, nasilje nad ženskami in zloraba otrok, zdravje otrok, duševno zdravje in invalidnosti, preprečevanje zlorabe droge med mladimi, aktivno državljanstvo, problematika prisilcev za azil, varstvo okolja, boj proti korupciji, razvojna in globalna vprašanja ter regionalno sodelovanje. Pri projektu kot partnerji sodelujejo tudi nevladne organizacije: Sloga, Slovenska filantropija, Pravno informacijski center, Društvo Integriteta, Društvo Ključ, Zavod EMMA, Društvo SOS, Rdeči Noski, aktivendrzavljan.si, Ekologi brez meja, Focus, Zavod Voluntariat, Nacionalni svet invalidskih organizacij in Zveza društev na področju drog Slovenije.

stava »Ritratti intimi-Intimni portreti« toskanske ilustratorke, kiparke in slikarke Sabine Feroci. Razstava bo odprta do 30. septembra. Ogled je možen ob urniku odprtega hotela.

Antico caffè Torinese (Korzo Italia): na ogled je rastava »Portae Aureae« slovenskega tržaškega umetnika Štefana Turka. Razstava bo odprta še danes, 18. septembra. Ogled je možen ob običajnem urniku kavarne.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rizarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Talerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniske postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija: na ogled je razstava »Mati zemlja« slikarke Nadje Moncheri. Razstava bo odprta do 21. septembra od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure ter od 17. do 19. ure. Ob sobotah od 17. do 19. ure.

REPEN

Kraška hiša: na ogled je fotografska razstava »Izbor iz del« Marka Aljančiča. Odprto do oktobra ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00 ure.

BAZOVICA

Didaktični naravoslovni center (Bazovica št. 224): na ogled je razstava slik »Kraške hiše« umetnika Pina Zorzija. Urnik: ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 9.00 do 13.00, torek od 14.00 do 20.00.

GORICA

Galerija Kulturnega doma (Ul. Brass 20): spominska čezmejna razstava »Silvester Komel - Zmagoslavje svetlobe«, na ogled bodo zgodnja slikarjeva dela z naslovom »Izhodišča in iskanja«; razstava bo odprta vse do 23. septembra 2011, od ponedeljka do petka, od 9.30 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 ure, ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

Galerija Mario Di Iorio: do 30. septembra je odprta zgodovinsko-dokumentarna razstava »Ultime salve della duplice monarchia. Artiglieri, cannoni e bombarde austro-ungariche«, ki je posvečena artileriji avstroogrškega cesarstva med prvo svetovno vojno. Razstavo prireja združenje Isonzo, na ogled pa bodo uniforme, fotografije in razni dokumenti iz obdobja med letoma 1915 in 1918. Razstava bo odprta med ponedeljkom in petkom od 10. ure do 18.30, ob sobotah pa med 10.30 in 13.30. Vodení ogledi se bodo zvrstili ob torkih in četrkih ob 17. uri in ob sobotah ob 10.30. Za prijave je na voljo naslov elektronske pošte info@isonzo-gruppodiricerca.it.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezavnosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Stolp na vratih: na ogled je razstava likovnih del avtorice »Klavdije Mozetič«. Razstava bo odprta vse do konca oktobra.

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavi-

tev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Mestna galerija: spominska čezmejna razstava »Silvester Komel - Zmagoslavje svetlobe«, na ogled bodo novejša dela »Preboj in nagovor«; razstava bo odprta vse do 23. septembra 2011, od ponedeljka do petka, od 9.00 do 13.00 ter od 15.00 do 19.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00, v nedeljah in praznikih zaprto.

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

SOLKAN

Galerija TIR solkanske Mostovne: do 23. septembra je odprta razstava razglednic »Pogledi Nove Gorice«. Na razstavi so na ogled razglednice 38 goriških umetnikov, ki skozi njihova dela predstavljajo mesto kreativnih ljudi in ustvarjalnega duha. Razstava je odprta vsak dan razen ob sobotah in nedeljah med 17.00 in 19.00 uro. Večje skupine (min. 10 ljudi) si razstavo lahko ogledajo tudi izven urnika s predhodno najavo na tir@mostovna.co ali info@mostovna.com.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejši zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: je odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih do 15. oktobra 2011, od 9.00 do 16.00. Ob predhodni najavi je možen ogled tudi izven obratovalnega časa. Najave sprejemamo na telefonsko številko: 00386 (0)5 37 26 623 ali 00386 (0)5 37 26 600.

CERKNO

Partizanska bolnica Franja: je rekonstruiran spomenik nepremične kulturne dediščine iz časa 2. svetovne vojne in hkrati simbol boja, humanosti in junaštva Slovencev, ki so se skupaj z drugimi svobodomiselnimi narodi zoperstavili fašizmu in nacizmu. Odprto: do 30. septembra vsak dan od 9.00 do 18.00. Informacije in najava skupin: tel.: 00386 (0)5 37 23 180.

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

■ **Mednarodni festival uprizoritvenih umetnosti Ex Ponto**

Danes, 18. septembra ob 20.30 / Teatr Polski, Wrocław, režija: Jan Klata / »Pese o materi in domovini«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

ŠTIVAN

Gotska cerkev

Jutri, 19. septembra: se bo v sklopu niza »Note Timave« odvijal koncert pianista Andrea Bacchettija, na sporedu Pachedelje Variacije Golberg.

V ponedeljek, 26. septembra: bo v sklopu niza »Note Timave« na vrsti antična glasba s srednjeveškim sakralnim programom skupine iz Veneta »In unum ensemble«.

V soboto, 1. oktobra: bo v sklopu niza »Note Timave« komorni orkester Busoni s solisti izvedel program skladb mednarodno priznanega glasbenika Luisa Bacalova.

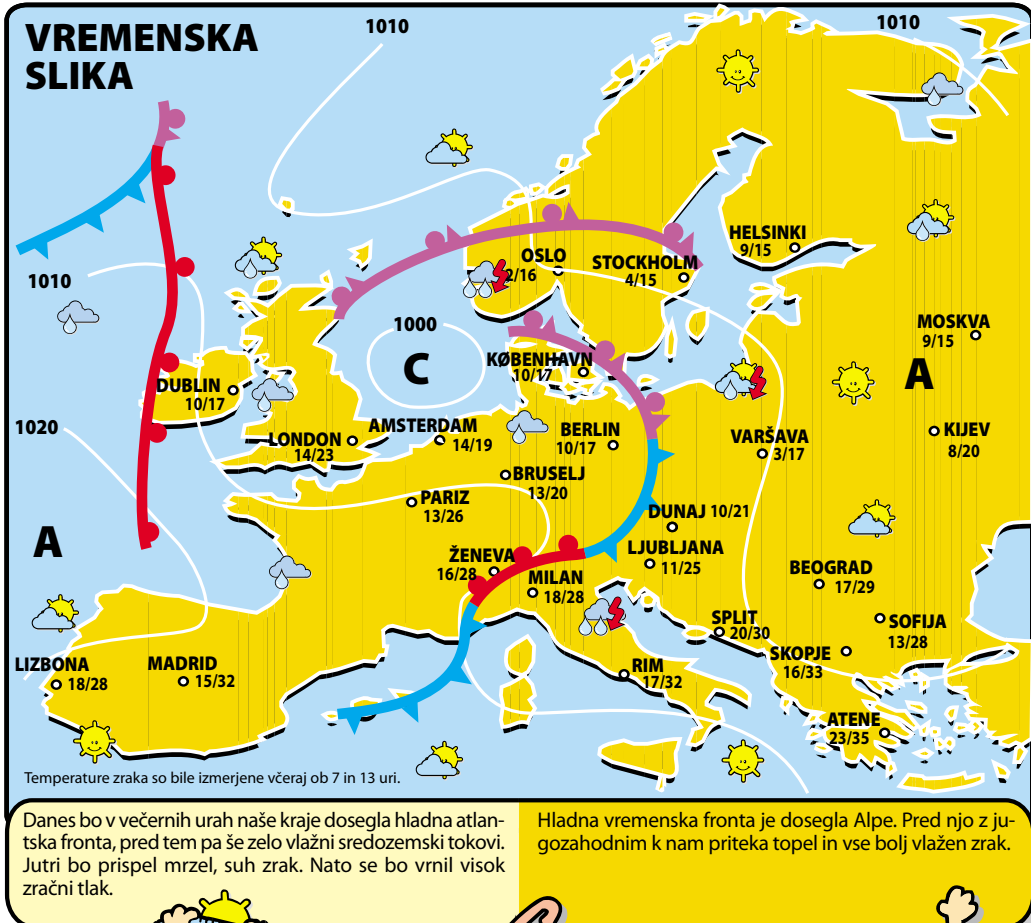
SLOVENIJA

LJUBLJANA

Križanke

Danes, 18. septembra, ob 20.00 / plesna predstava »Magic of the Dance«, ki velja za najbolj spektakularni irski plesni show.

V sredo, 28. septembra, ob 20.00 / koncert pianista Richarda Claydermana »Gala koncert večnega romantika«. Ponovitev bo v četrtek, 29. sebtembra vedno ob 20.00.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.46 in zahaja ob 19.11
Dolžina dneva 12.25

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 21.52 in zahaja ob 12.49

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.09 najvišje -1 cm, ob 6.10 najnižje -6 cm, ob 13.05 najvišje 21 cm, ob 23.29 najnižje -17 cm.
Jutri: ob 2.07 najvišje 15 cm, ob 6.57 najnižje -19 cm, ob 14.09 najvišje 27 cm, ob 21.55 najnižje -15 cm.

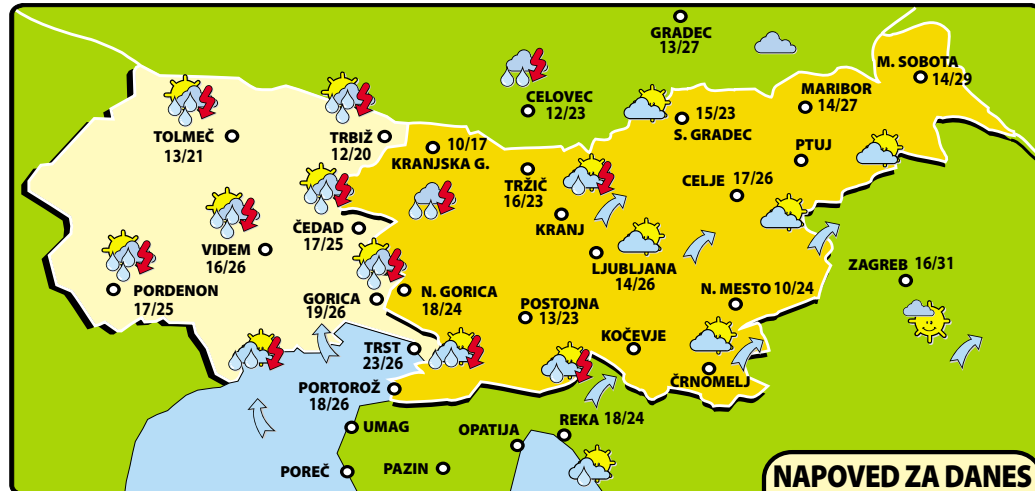
BIOPROGNOZA
Vremenska obremenitev se bo krepila, vse več ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepi se bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost. Spanje v noči bo moteno.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 25,9 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 24 2000 m 10
1000 m 18 2500 m 7
1500 m 13 2864 m 4

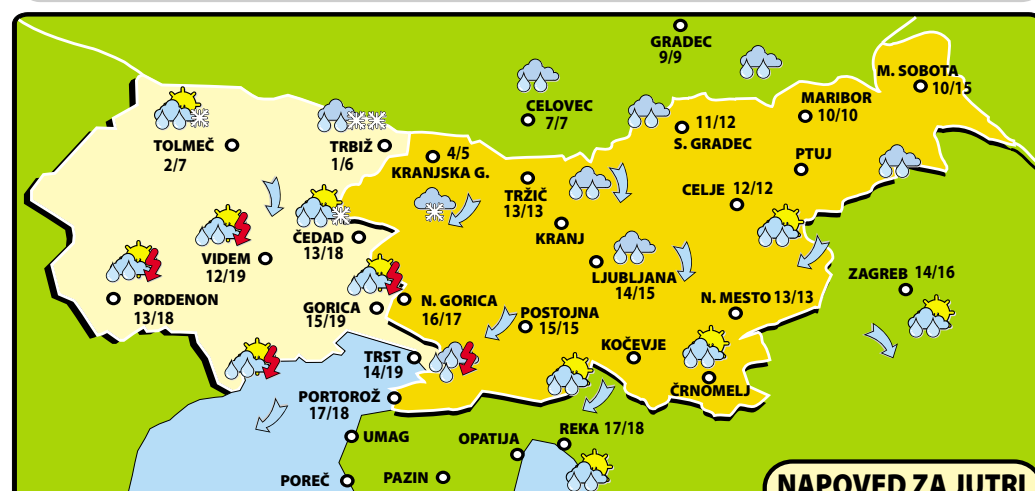
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 5,5 in v gorah 6,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Zjutraj bo spremenljivo vreme, ob morju bo bolj jasno, v predalpskem pa bolj oblačno vreme. Možne bodo krajevne plohe. Čez dan bodo možne posamezne nevihte, ki bodo pogostejše v hribovitih svetu in nad zgornjo nižino. Ob morju bo pihal zmernen južni veter.

Zjutraj bo povsod še precej jasno, čez dan pa bo oblačnost od zahoda naraščala. Padavine in nevihte bodo sredi dneva že zajele zahodno Slovenijo in se do večera razširile tudi nad osrednje kraje. Pihal bo jugozahodni veter, ob morju jugo.

Povečini bo oblačno s posameznimi nevihtami ter obilnimi deževnimi padavinami. V Alpah se bo meja sneženja spustila na 1500 m, na območju Trbiža bo sneženje možno tudi v dolini. Dopoldan bo nad nižino začel pihati močan mrzel severni veter, ob morju bo pihala Burja. Proti večeru je predvideno izboljšanje s precejšnjo ohladitvijo.

Jutri bo deževno in občutno hladneje.

v Trstu... je užitek večji

nakupovanje med umetnostjo in čarovnijami

TRST, od 23. do 25. septembra 2011

PiazzaEuropa 11
Mercato Europeo del Commercio Ambulante

FESTIVAL DEGLI ARTISTI DI STRADA
CONFCOMMERIO TRIESTE
2ª EDIZIONE

Zadnji konec tedna v septembru se v Trst vrača Trg Evropa 2011, evropski sejem potujočih trgovcev. Dogodek, ki poteka že enajstič, zbujajo vse večje pričakovanje, saj bo središče Trsta zaživelo z vrvežem stojnic prodajalcev agroživilskih in obrtnih izdelkov iz vse Evrope. Mednarodno nakupovanje pa ne bo edini protagonist sejma. Že drugo leto zapored je Trg Evropa tudi Sejem uličnih umetnikov: med obiskovalci se bodo tako

nepričakovano pojavili žonglerji, akrobati in cirkuški umetniki, ki bodo vaše nakupe odeli v zabavno in razvedrilno atmosfero. Ljubitelji fotografije med drugim čaka brezplačen natečaj z nagradami za najlepše fotografske utrinke dogodka, ki se ga lahko udeleži kdorkoli. Za nadaljnje informacije in podrobni program: www.piazzaeuropa.eu in www.facebook.com/PiazzaEuropa

PROGRAM		
OBPRTJE SEJMA OB 11.00 URI		
PETEK, 23. SEPTEMBRA		
urnik	Trg Sv. Antona	Trg Ponterosso
15 - 16		Gambe in spalla teatro mladi mehurčki
16 - 17	Fata Pangea poje zgodbe	14 elementi duo komičnih žonglerjev
17 - 18	Otto il bassotto komično žonglerstvo	Gambe in spalla teatro mladi mehurčki
18 - 19	Fata Pangea poje zgodbe	ibonobi gledališče in akrobacije
19 - 20	Otto il bassotto komično žonglerstvo	Gambe in spalla teatro mladi mehurčki
20 - 21	Duo figaro plezanje po tkaninah in gledališče	ibonobi gledališče in akrobacije
21 - 22	14 elementi duo komičnih žonglerjev	NoGravity žonglerstvo
22 - 23	Duo figaro plezanje po tkaninah in gledališče	NoGravity žonglerstvo
SOBOTA, 24. SEPTEMBRA		
urnik	Trg Sv. Antona	Trg Ponterosso
15 - 16	Gambe in spalla teatro mladi mehurčki	Otto il bassotto komično žonglerstvo
16 - 17	Gambe in spalla teatro mladi mehurčki	Fata Pangea poje zgodbe
17 - 18	14 elementi duo komičnih žonglerjev	NoGravity žonglerstvo
18 - 19	Old Quartet plesno gledališče	Fata Pangea poje zgodbe
19 - 20	14 elementi duo komičnih žonglerjev	ibonobi gledališče in akrobacije
20 - 21	Gambe in spalla teatro mladi mehurčki	Otto il bassotto komično žonglerstvo
21 - 22	Domeni smetta žonglerstvo z ognjem	ibonobi gledališče in akrobacije
22 - 23	Domeni smetta žonglerstvo z ognjem	NoGravity žonglerstvo
NEDELJA, 25. SEPTEMBRA		
urnik	Trg Sv. Antona	Trg Ponterosso
11 - 12		NAGRAJEVANJE
12 - 13		Banda Arcobaleno glasba
16 - 17	Fata Pangea poje zgodbe	Gambe in spalla teatro mladi mehurčki
17 - 18	Old Quartet plesno gledališče	Duo figaro plezanje po tkaninah in gledališče
18 - 19	Fata Pangea poje zgodbe	Gambe in spalla teatro mladi mehurčki
19 - 20	NoGravity žonglerstvo	Old Quartet plesno gledališče
20 - 21	NoGravity žonglerstvo	Duo figaro plezanje po tkaninah in gledališče
21 - 22		NoGravity žonglerstvo

urniki in lokacije se lahko spremenijo, ažurirane informacije se na voljo na www.piazzaeuropa.eu

